

MATTHEW

Iesuare hijo miono'o jiobe rovade jöhoje.

¹ Aveho Iesu Keriso-are hijo miono'o jiobe rovade jöhoje. Iesu hu David-are uje jiadeje. David hu Abraham-are uje jiadeje.

² Abraham hu Isaac-are vavue jiadeje. Isaac hu Jacob-are vavue jiadeje. Jacob hu Judah-are o Judah-are ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje.

³ Judah hu Perez o Zerah-mesi vavue jiadeje. Jabesi vëmoho Tamar jiadeje. Röhu Perez hu Hezron-are vavue jiadeje. Hezron hu Ram-are vavue jiadeje.

⁴ Ram hu Amminadab-are vavue jiadeje. Amminadab hu Nahshon-are vavue jiadeje. Nahshon hu Salmon-are vavue jiadeje.

⁵ Salmon hu Boaz-are vavue jiadeje. Boaz-are vëmoho Rahab jiadeje. Röhu Boaz hu Obed-are vavue jiadeje. Obed-are vëmoho Ruth jiadeje. Röhu Obed hu Jesse-are vavue jiadeje.

⁶ Jesse hu a böröme David-are vavue jiadeje. David hu Solomon-are vavue jiadeje. Solomon-are vëmoho Uriah-are dorue jiadeje.

⁷ Röhu Solomon hu Rehoboam-are vavue jiadeje. Rehoboam hu Abijah-are vavue jiadeje. Abijah hu Asa-are vavue jiadeje.

⁸ Asa hu Jehoshaphat-are vavue jiadeje. Jehoshaphat hu Joram-are vavue jiadeje. Joram hu Uzziah-are vavue jiadeje.

⁹ Uzziah hu Jotham-are vavue jiadeje. Jotham hu Ahaz-are vavue jiadeje. Ahaz hu Hezekiah-are vavue jiadeje.

¹⁰ Hezekiah hu Manasseh-are vavue jiadeje. Manasseh hu Amon-are vavue jiadeje. Amon hu Josiah-are vavue jiadeje.

¹¹ Josiah hu Jechoniah-are o hesi ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. Evare majare Babylon rajohuro muorovo'i rueromo Israel rajoho tövëvoromo ujuoho va'oromo Babylon rëmareje.

¹² Tövëvo ujuoho va'oromo Babylon rëmare maja hesi ijore evare Jechoniah hu Shealtiel-are vavue jiadeje. Shealtiel hu Zerubbabel-are vavue jiadeje.

¹³ Zerubbabel hu Abiud-are vavue jiadeje. Abiud hu Eliakim-are vavue jiadeje. Eliakim hu Azor-are vavue jiadeje.

¹⁴ Azor hu Zadok-are vavue jiadeje. Zadok hu Achim-are vavue jiadeje. Achim hu Eliud-are vavue jiadeje.

¹⁵ Eliud hu Eleazar-are vavue jiadeje. Eleazar hu Matthan-are vavue jiadeje. Matthan hu Jacob-are vavue jiadeje.

¹⁶ Jacob hu Joseph-are vavue jiadeje. Joseph hu Mary-are barue jiadeje. Mary hu Iesuare vëme jiadeje. Iesuare jöho uvarueje: Böröme namiromo ajamuaje aho höjo.

¹⁷ Iesuare hijo miono'oho ëhi jiobe rovadeje. Abraham bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro David-arire ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O David bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho

ro Israel rajo tövëvoromo Babylon ujuoho va'are majare ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O Israel rajo tövëvoromo ujuoho va'are majare jioromo ujo ömo'ömo jiobe ruejuvo böröme namiromo ajamuaje a rahade majare ë vituoho jioromo ujohu aho'obëhe 14 jiadeje.

Iesu rahade jöhoje.

18 Röhu Iesu Keriso rahadoho aviëhije. Hesi vëme Mary'o Joseph'o masurovo'iröhëro uarovoromo arijareje. Bogo masurovoromo gemuoroho arijë'e Mary-ro gavadeje God-are Aru'ahohuro uje bojamijë'ero hu dë'e jiamu.

19 Hesi aemo'aeme Joseph-ro gavade hu dë'e jiamu gagorovo jögoru ejaje aëro jië'ero Mary nugö'ö'i uehorovadeje. Röhu Mary a nunire javoji bojami'iröhoho bijönimamu uvadeje: Iae na saginiëri ëhi ë'ejöjo.

20 Ëhi uehorovojuvo nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rueromo uavavamu: Davidare hije Joseph jaehu Mary masu'iranoho nadi juhuonivonëjo. Ëhesi bëhoho bogo aho ujoho bojami'i hesi God-are Aru'ahëro bojamamu dë'raejë'e höjo.

21 Harihoho rahego hesi iohoho Iesu jumuvonëjo rabëni huro hesi aribövi jabiesi sisëho mu'uvëhoromo maro rëmo'ië'e jiaje.

22 Röhu ë mue aho'o rovade hesi bëhoho ëhuro Badahu hesi jö majëhijaje a uavamu jajivadëhi ëhi jioröhego.

23 Jajivoromo ëhi uvadeje: Aboridohuro dë'iraeromo harihe raho'a'ajëjo. Raho'iramu

aëro hesi ihoho Emmanuel jumuvo'aruëjo. Emmanuel ë iho hesi bëhoho God-hu no'o jiaje jöhoje.

24 Amo Joseph-ro niavë'ëro ri'öromo Badare anera hesi jöho ejahoromo hesi magonahoho masuvadeje.

25 Masuromo röhu bogo hu'oho gemuoroho niavadeje u'emu harihoho rahego niavo'iröhëro. Amo harihoho rahamu Iesu jumuvadeje.

2

Sa'a gö rajo ariböviehu Iesu rajahi'i rovare jöhoje.

1 Iae Iesu Bethlehem amore Judea sa'are ë rahadeje Herod sa'a a böröme jiadevare. Rahamu iae jiji adaho'amarue a masijohuro aruhe sa'a göre jioromo rovaroho ro Jerusalem amore suorovareje.

2 Suorovoromo uëvareje: Jew rajo jemesi sa'a a böröme jioröhego rahade aharihoho dinö'e höjo. No aruhe sa'a göre raromoromo gavare hesi jijoho rojomamu garomo hu rajahi'i rovare höjo.

3 Ëjöho heromo Herod sa'a a börömohuro dë siséreromo uehore gö gö baejadeje Jerusalem amo rajo a iorol'iorohu'o.

4 Uehore gö gö baeromo huro Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri röjëhijärue ariböviohu'o uëvamu gemuoro gagovoruomadeje. Gagovamu uëvadeje: Böröme namiromo ajëmi'iröhe aho hu dinö'e raho'a'ajëjo.

5 Uavareje: Bethlehem amore Judea sa'are
ë raho'a'ajëjo. Mami'e jö God-aro baeromo
majëhinövade ahuro ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

6 Bethlehem ja Judea sa'are javajoho
Judea sa'are a masijo jabesi nuniroho jasi ihoho
bogo bise'oho jio'a'ajëjo.

Jasirire jioromo a böröme rue'a'ajëjo.

Rueromo nasi aribövie Israel rajoho
muebejëvo'ajëjo.

7 Ëhi majahijamu hegorovo Herod-ro ë sa'a
gö rajo a masijohuro ruejöro saginiëri jöe
nugö'öromo uëvadeje: Ëjjoho maja raburo
aevoromo rojomamu gavarije höjo. Nadi ruëroho
numéroho ue'i majaho ma-gemu uevego na
hejëjo.

8 Majaho uavamu henugoromo uëvadeje: Rue
Bethlehem amoro va'irarijoho aharihoho avoho
nahobe jijihorëjo. Birohogoro rueromo dinö'e
jiajoho uerego na he'iröjo na'o ë va'oromo hu
rajahi'irode.

9 Ëhi uëvamu hegoro va'areje. Örire va'ihö
gavareje mami'e ruhe sa'a göre gavare jije
gemuoho jabesi nuninö urimo va'amu. Jijohuro
urimo va'adoho va'o aharihehu hijajire ë hesi
simano bure namijadeje.

10 Namijamu ganugoromo bogo bise'o
vadu'oho nimorohareje.

11 Nimorohoromo ë osare rumo va'oromo
gavareje aharihoho hesi vëme Mary'o ë hijamu.
Garomo sa'are ague aho raromoromo hu rajahi-
jareje. Rajahromo inömo inömoho jiovoromo

suvuore bamahareje. Gold o ridi'e inöme niö'i göho frankincense göho myrrh éhi i'imamareje.

¹² I'imamë'ero nia'ovonö'e hejare God-ro uëvamu: Bogave Herod-are öriroho vuonorö'ö va'irarijë uëvamu hegorovo vuonorö'öromo öri gönö jabesi sa'are va'areje.

Joseph-hu Mary'o Iesu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiromo Egypt sa'are va'are jöhoje.

¹³ Va'amu Joseph-ro nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rovamu. Aneraëro rueromo uavavamu: Ri'ö aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiromo Egypt sa'aro va'ëjo. Va'o ëhuro jionëjo hujeji naro uavego rue'irane é hesi bëhoho Herod-ro aharihoho ano'i naho'ië'e jiaje.

¹⁴ Éhi uavamu hegorovo Joseph-ro ri'öromo jabumë hu'iraejëvoromo vahi'e é amoho vuonugo'i Egypt va'adeje.

¹⁵ Egypt va'oromo é hijuvo hejade uavavamu: Herod guomë'e hö uavamu hegoro rovadeje. Ëmue aho'o rovade hesi bëhoho urimë'i Badahu uavamu hesi jö majëhinövade aehu jajivadéhi éhi jioröhego. Badahu uavade jöho hesi surire jajivoromo éhi uvë'eje: Nasi Harihoho uvamu Egypt jioromo rovë'e höjo.

Asisö'o inino bijuëmare jöhoje.

¹⁶ Éhi é'areje röhu é hesi urimoho Herod-ro gavade sa'a gö rajo masijoho bogo vejö'oho rueruomamu gagorovo uvadeje: Sareremijare höromo dë vörönimo avohadeje. Dë vörönimamu hesi aribövioho jöe bojëmiromo uëvadeje: Bethlehem-nö va'oromo asisö'o ininoho aho'o bijuëmorëjo. Magonahoho nadi vadune niö'i

iosiramë'oho nadi a'i asisö'o ioro'ioroho aho'o bijuëmo barërëjo. Mami'e sa'a gö rajohuro jije rojomamu gavare majaho uavamu hejë'ëro ëhuni vadune niö'i bogo iosiramijë'e asisö'oho bijuëmoröhego uëvadeje. Uëvamu iae va'oromo bijuëmoruomadeje.

¹⁷ Bijuëmamu ëhuro mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu uëvadëhi ëhi jiadeje.

¹⁸ Jeremiah-ro ëhi uëvadeje:
No hejaruëjo Ramah amore uvavo'ego.
Hara'uoromo nivavo'ego.
Rachel-ro hesi ujo ömo'ömohuni nivavajëjo.
Hesi ujoho barëjahë'ëro aehu sanuamaruoho bogo ejajëjo.

Iesumëhu Egypt jioromo vuonorö'ö rovare jöhoje.

¹⁹ Herod guomamu Joseph-ro Egypt hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badare aneraëro rueromo

²⁰ uavamu: Ri'öromo aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'aro vuonorö'ö va'ëjo aharihu ano'i uehorovare aribövioho mami'e vuovë'e jiaje.

²¹ Ëhi majahijamu hegorovo Joseph-ro ri'öromo aharihohu'o vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'are vuonorö'ö rovadeje.

²² Rueromo hejade uvavamu: Archelaus-ro hesi vavue Herod-are sionoho baeromo bövie namiromo Judea sa'aho muebejaje hö uvamu hegorovo juhuonivoromo ë sa'aroho bogo hijadeje. A'lì nia'ovo'iraeromo hejade God-arire

jöe rueromo majahijamu hegorovo Galilee sa'are va'adeje.

²³ Galilee sa'are va'oromo amo ihe Nazareth ë hijadeje. Nazareth hijade hesi bëhoho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivarëhi ëhi jioröhego. Jajivoromo ëhi uvareje: Aëro hesi jöho atoromo uvo'a'aruëjo: Hu Nazareth raje ae höjo.

3

Bapataeto vaejaje ae John-hu ëhi ë'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu John a bapataeto vaejëvaje ahuro Judea sa'a a rumo'ere Jordan jovo riröre hiromo jöho majëhinövadeje.

² Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. Ëhi majëhinövadeje.

³ Ëaho John hesi jöho God-ro mami'e uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

John-hu ë'iröhe jöho mami'e ëhi jajivoromo uvë'eje.

⁴ Ëhi jajivoromo uvë'ëro ë aho John-ro camel mi uehu avoho'amë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore

ba'amonövadeje. O hesi ioho hu guajuguajue vuome éhi ibe juvonövadeje.

⁵ Éhi'ego Jerusalem amo rajoho Judea sa'a ioro'iorore raromarue aribövioho Jordan jovo bëhinö dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ého jaburo rueruomonövadeje.

⁶ Rueromo jabesi sisého huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁷ Éhi'oromo John-ro gavade Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o aho'obëhe huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: Godare vöröehu rue'iröhire jioromo huruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo.

⁸ Bogajo. Ijehu bajo mae raejajëhi éhi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisého vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo.

⁹ Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ero éhu'ero no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ého ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömoho jio'amo'ibejajo. Ehuni nadi nimorohë'ioho éhioho atorëjo.

¹⁰ Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ië'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogo ma raejë'e jiego huo'öromo vëniro huo'ïë'ajëjo.

¹¹ Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo aëro garuomoröhego jemë öri sisého vuonugo'i aevoromo öri mare jijihë'e jëvego. Röhu ae gö nasi ijönö rue'ïë'ajëjo. Huro na iosiremiromo

börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino ujuohahoromo hesi ijore va'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. Ëahuro God-are Aru'ahohuro o vënëro bapataeto vaejëvo'ajëjo.

¹² Hesi ijo garanoho övore höjo. Ijo garanoho övore jië'ëro ioho tevoromo döro hijiohijiovoromo mevoromo i mahogagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vënire huo'a'ajëjo.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu Iesuro Galilee sa'are jioromo abuejadoho abo Jordan jovore höröjadeje John-ro hu bapataeto vaejöro.

¹⁴ Rovamu gagorovo John-ro nijio'iraeromo uavadeje: O-ajo. Jero na bapataeto vaejëvo'ibejanëjo iae mae jio'ibejajo. Röhu jero rabëni nasi öriroho rovane höjo naro ja bapataeto vaejavojöro.

¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogajo. Avevejö'e naehu uavajëhi ëhi ë'ëjo. Ëhi ë'ë'oho ëhuro God-hu nimaje muoho vae'ejarëjo. God-hu nimaje mu noeihu vae barëjë'oho iae mae höjo. Iae mae höjamu hegorovo John-ro ejahadeje.

¹⁶ Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire namijadeje. Namijamu ö'idöho arorovadeje. Arorovamu Iesuro gavadeje God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro ruvebiromo hesirire gerejamu.

17 Ëhi'amu ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

4

Iesuhu mu sisë vaejöro Satan-hu bijioho gavade jöhoje.

1 Iae Satan-ro Iesuare dëre bijioho garöhego God-are Aru'ahëro uavamu Iesuro a rumo'e sa'a göre ajiomadeje.

2 Ajiomoromo ioho bogo ijë'e majae vahie mahibe va'amu majae aho'obëhe 40 barëjadeje. Majae aho'obëhe 40 barëjämu vadunëro hömadeje.

3 Hämamu dëre bijahuaje ahuro rueromo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho ave munëho uëvego irae'amajo.

4 Irae'amajamu ruehuro uavadeje: Röhu God-are jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aehu iemu uehorovë'oho bogo maho raromo'aruëjo. A'i God-hu jöe aho'o jövajohuro ëhuro mae raromo'aruëjo.

5 Ëhi'amu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo God-are amo ihe Jerusalem ajiomoromo ajio ruhe God-are osa börömo hesi döre ba'ojo ë nugamu namijadeje.

6 Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho jörö'örovëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God-ro hesi aneraho uë'iramu ja muebejav'o'aruëjo. O hesi surire jö göho ëhi uvë'e höjo: Aneraho jaburo

övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure munëro bibejavojöeni. Ëhuni jörö'örovëjo.

⁷ Jörö'örovëjamu uavadeje: Röhu ave God-are surire jöhu'o éhi uvë'e höjo: Nadi ri'öromo Bada jasi God hesi dëho éma bijiohoromo uanëjo: God jero éhi éhi é'ëjo.

⁸ Éhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo dahoru égobövire ajiomadeje. Ajiomoromo a masijehu dinö'e dinö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'oho sa'ae inömo inöme bövie bise'e ma-mabëhe jië'ego aehu muebe'amaruoho ého röjahı barëjadeje.

⁹ Röjahıromo uavadeje: Ëbövioho bise'oho aho'o jasi örire bojami'ejöjo. Jaehu ague ahoromo na rajehijë'oho iae na bojami'ejöjo.

¹⁰ Bojami'ejöjamu ruehuro uavadeje: Satan va'ëjo. God-are surire jöho uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahıromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

¹¹ Éhi uavamu Satan-ro va'adeje. Va'amu an-eraëro rueromo Iesu ajamijareje.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo hesi mu vaejade jöhoje.

¹² Éhi'amu Iesuro hejade uavavamu: John baptaeto vaejavuaje aho aëro guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amë'e höjamu hegorovo Galilee sa'are ajiomadeje.

¹³ Ajiomoromo Nazareth amore hiromo ého vuonugo'i abueromo Capernaum amore hijadeje. Capernaum amoho jovo e'u riröreje Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi öri ari'ere.

14 Iesuhu ë sa'are hijade hesi bëhoho God-hu uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi ëhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

15 Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi sa'aho
jovo börömore va'arue öroho Jordan ioro'ioro
göre sa'aho

ë sa'are Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajehu
ë Galilee sa'are raromaruoho

16 16 ë aribövioho ramoramo'ere raromarue höjo.

U'emu aji mabëhe iae garuomo'ajëjo.

Jaruvoho ramoramo'ero vuovo öriro jijiharue
höjo.

U'emu ajoho rueromo jabesi örire ajivëvo'ajëjo.
Iesuhu ëhi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi Iesuro ëhi Galilee sa'are hiromo ajoho barovadeje.

17 Iesuro ajoho barueromo aevoromo
jöho majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho
vuonugo'i uehoro mae baeħëjo. Jemë
iae ga'ie'arujëjo God-ro böröme namiromo
muebejëvego.

*Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu
aevoromo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.*

18 Ëhi'oromo iae Iesuro Galilee e'u riröre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon hesi iho göho Peter'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëvë'ëro viöho jovore ba'amamu.

19 Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje:
Nasi ijoro ijoro rueħëjo naro röjëhijego jemero
bogo visuoho gagovo'i a'i ae magonahe
gagovëvego nasinö jioruomo'iröhe höjo.

20 Ëhi uëvamu hejë'i jaburo viöho ëhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

21 Ëhi'amu Iesuro va'i gavadeje ae gö ö'o ö'o James'o John'o Zebedee-are harihe niö'i boat gagore jabesi vavuohu'o gemuore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëgorovo uvëvadeje: Ruehëjo.

22 Ruehëjamu hejë'i jaburo boat-ohu'o jabesi vavuohu'o ë vuonugo'i aevoromo Iesuare ijore ijore jirehonövareje.

Iesuhu hesi jö majëhibe a ajëmibe juvade jöhoje.

23 Ëhi'amu Iesuro God rajahijarue osare osare God-are jö bëhoho röjëhibe God-hu böröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe ëhi'obe Galilee sa'ae bövioho juvo barëjadeje.

24 Ëhi'obe juvamu huhu ëhi é'ade jöho hebe va'adoho Syria sa'are raromarue aribövioho jabu'o ë jöho hebe va'oruomadeje. Hebe va'oromo aëro guomo guome gö gö vi'ehe gö gö baejë'e aribövioho Satan-are ariböviehu dëre abue'amë'e aribövioho simano sisérëjë'e aribövioho övo höru vuovëhë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho ujuohoromo jabesi sa'are jioromo ruenövareje. Ujuoho rue'ego Iesuro ajëmi'ego marëjëvonövadeje.

25 Ae aho'obëhe ave Galilee sa'are jioromo aruhe Amo 10 Jio'amaje Sa'are jioromo arue Jerusalem amo börömore Judea sa'a ioro'iorore jioromo aruhe Jordan jovo ionı gönö jioromo ë ro tagavoromo Iesu rihiromonövareje.

5

Iesuhu dahorure hiromo a jö majëhijadohoje.

¹ Rihiromamu Iesuro gavade ae aho'obëhe tagavoromo raromamu gagoro dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo sa'are hijadeje. Hijamu hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro rovamu gëgorovo

² aevoromo jöho röjëhiromo uëvadeje:

Huë mae jioruomaje aribövi jabesi jöhoje.

³ Ae rahu uvë'oho: No bogo eni javuë'ëro hesi God-ro ajamuijaje hö uvë'oho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

⁴ Huë vavaeni baejarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro huë sanue bojëmi'ië'ego.

⁵ Ma-taemo raromarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-hu uëvade bövioho bise'oho bae'ië'ëro.

⁶ God-are mu maemu ga'i nimo avoharue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro mu maho nugö'özjëhego jabesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'ië'ego.

⁷ Ae göëni vavaenimarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro jabesi jöëni vavaenimo'ië'ego.

⁸ Dë vövöbajo'o ma-maemu jiaruoho huë mae jioruomaje höjo

God ga'ië'ëro.

⁹ Muorovo öri tugohol'i huë baerovarue öri jiovarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro uvo'ië'ego: Jabumë nasi aboji harihu'e hö
uvö'ië'ego.

10 Mu mae vaejego aehu ma-jabu gemu i'u
bojëmego baejaruoho huë mae jioruomaje
höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae
raromo'ië'ero.

11 Jemëhu na uehorovevamu aehu sivëgoromo
mu sisë vaejëvoromo ae sarerëmiromo jemesi jö
sisë gö gö éma atë'oho huë mae jëvaje höjo.

12 Dë sasohoromo nimoro avohorëjo ë
hesi bëhoho God-hu suvuoro jemëni ö'idöre
bamëhajoho böröme jië'e jjaje. Urimo jö God-aro
baeromo majëhinövare aribövi jabisi öriri jabu'o
aëro éhi gemuoho sisë vaejëvonövare höjo.

Sö'o iro'o jabisi uhu jöhoje.

13 Söehu rumorovego i marëjajëhi jemëro sa'are
aribövioho éhi ajëmego mae jioruomaje höjo.
Jemëhu éhi sönö'e ajëmijarujoho sö hesi rihi
barëjë'oho diehi'oromo röhu maho avohojöeni
sisëgo ruruhö'öjarue höjo. Ruruhö'oromo ë döre
jjiharue höjo.

14 O irehu ajivego gavaruëhi jemë sa'are
aribövioho éhi ajivëvo'irarijoho jëvajëjo. Ame ho-
jire jië'oho bogo gurihiroho jëvo'i ma-va'orahoro
jëvo'ajëjo.

15 O iro buno'iraejë'iroho hevö gagoroho
bogo gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuëjo ae
aho'obëhe ë osare raromaruoho ajivëvo'iröhego.

16 Éhesi bëhoho jemëro jemesi aji muoho ma-
va'orahoro vaejego aëro ë garomo jemesi Vavue
ö'idöre hijajoho rajahiruomo'irajo.

Moses o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro ë aribövi jabesi jögoru Iesuhu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovade jöhoje.

17 Röhu jö göho nadi uvorëjo: Naehu rovode hesi bëhoho Moses-hu bojamuade jögorohu'o jö God-aro baeromo majahuinövare a ioro'ioro jabesi jöhu'o Iesu naehu mu'u'irodoho höjo. Na bogo ëhunioho rovode höjo. A'i ë ariböviehu jajivare jöe aho'o naehu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovode höjo.

18 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ö'idö'o sa'a'o biririvoromo jiobe va'iröhohu Moses-are jögorohu bogo iaroho bisemu vadu'oho sisërë'i jöe aho'obëhe ë hesi muoho marë barë'ajëjo.

19 Ëhuni ae rahu Moses-are jögoru masijohu'o inino mahu'o ahë'oho o ae göehu ahoröhego röjëhijë'oho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'eroho bogojio'ajëjo. A'i ae rahu Moses-are jögoru ejë'oho o ae göehu eröhego röjëhijë'oho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'ere böröme jio'a'ajëjo.

20 Ëhuni naro jemë uëvajëjo: God-are jögoru öri röjëhijärue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jaburo Moses-are jöho ma'enarue höjo. Röhu jemëhu ë aribövi bogo iosirëmiromo God-hu nimaje mu bogo uhohu'o vaejë'oho God-are öri ari'eroho bogo mae bogo va'a'arujëjo.

Bogo dë vörönimo'iröhe jöhoje.

21 Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ëhi uëvare höjo: Nadi aho anonëjo.

Jaehu a anë'oho aëro ja guduamavoromo court-ro baejavo va'a'aruëjo. Ëhi uvamu hejarije höjo.

22 Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu jaehu ae gö hesi örire dë vörönimë'oho aëro guduamavoromo court-ro baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu jasi aemo'aemo sivoromo uavë'oho: Ja uehore bogojië'e ae javajë uavë'oho aëro guduamavoromo council masijo jabesi nunire baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu ae gö agoromo uavë'oho: Ja simano bogojië'e ae javajë uavë'oho ëhuro ja väni örire va'o hesi javajëjo.

23 Ëhuni jasi suvuoro God-are maratuore bamaho'i ë namiromo uehorovoromo uvë'oho: O nasi aemo'aemohuro nasi jö sisëho uehorovaje hö uvë'oho

24 suvuoroho maratu nuninö ëhuro bamo nugo'irögoro urimo va'oromo jasi aemo'aemohu'o sanuamirovoromo evare ijönö vuonorö'ö rueromo God-are öroro suvuoroho bamahonëjo.

25 Aehu jasi jö sisë hesirire jië'ëro ja baejavoromo court-re val'ie'iroho jemë niö'iro örire va'arujevaro jero ma-burëro sanu'e jöho majahinëjo. Sanu'e jö bogo majahijë'oho huro court gavaje a hesi övore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hi'a'anuëjo.

26 Ëhi ma-hiemu hijuvo bojami'irane monioho aho'obëhe bojami barë'anuëjo. Iae na mae uëvajëjo.

Bogo goho'amo'iröhe jöhoje.

27 Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo éhi uëvare höjo: Nadi goho'amonëjo.

28 Éhi uvamu hejarije höjo. Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu magonaho garomo goho'amo'ië'ohuro éhuro hesi simanore goho'amë'e höjo.

29 Éhuni jasi övo manörire nunehu mu sisë garomo éhuro God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'özë'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ého sisë höjo.

30 Jasi övo manöhuro mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho tarioromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'özë'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ého sisë höjo.

Bogo vaboro nugö'özë'iröhe jöhoje.

31 Röhu ave jöhu'o uövuë'e höjo: Vaboro nugö'özë'iroho suroro jajivoromo vaboroho bo-jamiromo evaro nugö'önëjo. Éhi uövuë'e höjo.

32 Röhu naro uëvajëjo: Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu éma nugö'özë'oho ého huro magonaho hesi örire mu sisë vaejaje höjo. Éhu'ëro ë magonahohuro ae gö masuvë'oho bogo maho masu'i ého goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. O ae göehu nugö'özëde magonaho masuvë'oho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

God-are öri ari'o iho o inömo iho bogo uvoromo darugo'e jö jövo'iröhe jöhoje.

33 Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho éhi uëvare höjo: Darugo'e jö jövoromo mu vae'i mae uavë'oho nadi ahonëjo. A'i diehi

vae'i uavanëhi ëhi Badare nunoro vaenëjo. Ëhi uvamu hejarije höjo.

³⁴ Röhu naro uëvajëjo: Mu vae'i mae uavë'oho nadi darugo'e jöho jövo'i ma-ahorirëro uanëjo. Nadi ö'idö ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God hu böröme jioromo ë hijaje jiaje.

³⁵ Nadi ave sa'a ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God-ro hesi höroho ë bamoromo hijaje jiaje. Jerusalem amo ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo böröme namijaje a hesi ame jiaje.

³⁶ Jasi simano ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo. Simano si'ore gemu namijöro uvë'oho o simano ue rövë'e gemu namijöro uvë'oho ja bogo mae bogo eni javo'ajëjo.

³⁷ Ëhuni nadi simano ihoho uvo'irögoro ae ma-uërëjo: Iae na ë'ejöjo. O bogo ë'ejöjo. Jöe ruëre numëre ëma jövë'oho ëho hesi Satan-are jöho höjo.

I'u bogo mana bojami'iröhe jöhoje.

³⁸ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Ae göehu gö hesi nune gemu bijioho hisivë'oho mana nune gemu bijioho hisivahonëjo. Ae göehu gö hesi ane gemu bu'uvë'oho mana ane gemu bu'uvahonëjo.

³⁹ Röhu naro uëvajëjo: Aehu sisë vaejavë'oho nadi nijio'iraerovonëjo. A'iro aehu a'isabi övo manörire anagë'iroho huotorovego a'isabi gönöhu'o anago'irajo.

⁴⁰ Aehu jasi niögu bae'i court-re baejavo va'ię'iroho jasi döre ba'amane niögohu'o bojamego bae'irajo.

41 Rome muorovo'e aehu uavë'oho: Ma-burëro ri'öromo nasi inömoho baejego va'oromo ëhuro bamë uavë'oho jero huë baeromo ajamiromo bamojöro uavade röhoho iosiramiromo va'o numori'o bamahonëjo.

42 Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamë'oho bojaminëjo. Ma-jahuri bae'i nimë'oho nadi njio'iraenëjo.

Nu huodaguarue aribövi huë baejëvo'iröhe jöhoje.

43 Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Jasi ae gemuoho huë baenëjo. Ja'o muorovaje aho nue huodivonëjo.

44 Röhu naro uëvajëjo: Jemë'o muoravarue aribövieno huë baejëvorëjo. Jemë mu sisë vaejëvarue aribövienohuni God-are öroro ëninamirejo.

45 Jemëhu ëhi ë'ë'oho Vavue ö'idöre hijaje hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho Vavuehu maja ëni nugö'öjajoho bogo a mahuni gemu nugö'ö'l a mahu'o a sisëhu'o aho'o jabuni röromo nugö'öjaje höjo.

46 O jemë huë baejëvarue aganohemu huë baejëvë'oho rabëni uvorëjo: Ëhuni God-ro suorovo mabëhe bojamui'ajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. Vajiohu'e tax baeruomaje aribövieno jabu'o ëhi jabisi aganoho huë baejëvarue höjo.

47 O jemëhu jemesi ö mueno'emu rajëhijë'oho rabëni nimorohoromo uvorëjo: No ae aho'obëhe iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejë'e javuajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. God-are jö bogo hejë'e

aribövioho jabu'o iae ëhi gemuoho ë'oromo jabesi
ö mueno'ohemu rajëhijärue höjo.

48 Ëhi jië'e jiaje jemesi Vavue ö'idöre hijajehu
mu bövi bise'o ma-mae vaejajëhi jemë'o ëhi avoho
vaerëjo.

6

Bogo aehu göjöro suvuoro bojëmi'iröhe jöhoje.

1 God uehorovaruje mu vaejë'iroho gavë'iajo.
Nadi a nuniroho ë muoho vaerego ëhuro aëro
jemë gë'irarëjo. A nunire vaejë'oho jemesi
Vavue ö'idöre hijajohuro suvuoroho bogo mana
bojëmi'ajëjo.

2 Ëhi jië'e jiaje mae sisë bogojië'e a huë baeromo
suvuoro bojëmi'ië'iroho nadi sinemuoho nimoro-
horomo hëgöe huanovoromo uvorëjo: Suvuoro'e
ae jevajoho ro gehëjo. Hesi döhemu mae
jio'amaje aribövi jabesi mue höjo. Ëho jaburo
God rajahijarue osare raromoromo o örire ji-
jihoromo ëhi a nunire nimorohë'i suvuoroho
i'imëmarue höjo aëro jabumë rajëhijöro. Röhu
aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho
ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioremu
bae barëjë'e höjo.

3 A'i jemëhu huë baeromo a ajëmijë'iroho övo
maehu ae ajëmijë'oho nadi adoho huruoho ma-
jahil'i

4 jasi ma-saginiëri aho ajëminëjo. Ma-saginiëri
ajëmijë'oho Vavue jaehu saginiëri vaejego gava-
johuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Diehi pari vae'iröhe jöhoje.

5 O jemëhu God-are örire jö atë'iroho ma-döhemu mae jioruomaje ariböviehu vaejaruëhioho nadi ëhioho vaerëjo. Jabumëro God rajahijarue osare o öri duvahore riravoromo parie vae'i nimoruomaje höjo aëro gëjöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabsi iho döre jiajoho ëho jabu jabsi manaho mami'e ma-ioro'ioremu bae barëjë'e höjo.

6 A'i jemëhu God-are örire jö atë'iroho jero jasi sivue osaro va'oromo ojoho tugohoromo parie vaejego jasi Vavue gurihiro hijajohuro he'irajo. Ëhi'oromo pari vaejë'oho jasi Vavue jaehu saginiëri vaejego gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

7 O pari vaejë'oho nadi ruëroho numëroho matobe va'orëjo. Hesi God-are jö bogo hejë'e aribövihuro uvoruomaje höjo: Nani noehu jö ëgobövi jaguromo majéhijë'oho ëhuro aru'aho masijohuro avoho he'a'aruëjo.

8 Jabuhu pari vaejaruëhioho nadi ëhioho ë'orëjo. Bogo pari vaejaruje majare jemesi Vavuohuro jemesi huë vavaenoho huro urimo gavaje höjo.

9 Ëhuni jemëro jöho nadi ëhioho jagu'irögoro a'i aviëhi jië'e jöho majahiromo parie vaerëjo. Uarëjo:

Nosi apajo. Ö'idöre hijanuoho
jero ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avo-
hahuego

noro ja gemu mae uehorovavo'irarëjo.

10 Jero böröme namiromo aho'obëhe muebe-
javuego

no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

Jasi aharire gemu raromoromo jaehu nimanuoho
ruhe ö'idöre mae ejaharuëhi
ave sa'arohuro éhi ejaho'irarëjo.

11 Nosi ioho jaruvo i'imamuijego no ue'ahego
da'uaguajo.

12 Nosi sisëho uehorovoromo vuonugonëjo.

Ae göehu no sisë vaejavuego noeihu
uehorovoromo vuonugaruëhi jero éhi
ajamuinëjo.

13 Nadi vörö'eroho ramuego rireromavuo'i
a'lí ajamuinego A Sisëho bogo ruahö'öjävuo'irajo.

14 Ëhesi bëhoho jemëhu a jabesi sisë ue-
horovoromo vuonugë'oho éhuro jemesi Vavue
ö'idöre hijajohuro jemesi sisëhu'o uehorovoromo
vuonugo'ajëjo.

15 O a jabesi sisë bogo uehorovoromo
vuonugë'oho jemesi Vavuohuro jemesi sisëhu'o
bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

*Bogo aehu göjöro God uehorovo'i i
vuonugo'iröhe jöhoje.*

16 O jemëhu God uehorovo'i i vuonugë'iroho
döëremu mae jië'e ariböviehu nu ano'le
sisérerovaruëhioho nadi éhioho é'orëjo. Ëhesi
bëhoho döëremu mae jië'e ariböviehu i
vuonugë'oho jabesi nu ano'oho ijumorovarue
höjo aëro gëjöro jabuhu i bogo ijaruoho. Röhu
aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho
ého jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioremu
bae barëjë'e höjo.

17 O jaehu i vuonugë'oho jasi sine bövie bise'e avohorovoromo ninugu'e jovëro simanoro otehoromo nu ano'oho u'orovonëjo.

18 Ëhi ë'ë'oho aho bogo ga'a'aruëjo ja ioho vuonugë'e javo'iramu ga'i jasi Vavue gurihiro hijajohuro huro sivue ja ga'a'ajëjo. Jasi Vavue jaehu saginiëri vaejego gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Ave sa'are bogo a'i ö'idöre inömo babaen-emi'iröhe jöhoje.

19 Röhu ave sa'aroho nadi inömoho aho'obëhe jemesi sinënioho avohoromo babaenemirëjo. Sa'aroho inömoho dë'irae'amaje höjo. Majo majëro tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e ariböviëro osaho dadovoromo ujuoharue höjo. A'i ö'idöro avoho babaenemirëjo. Ö'idöroho inömoho bogo dë'irae'amaje höjo. Majo majoho bogo tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e aribövioho bogo osaho dadovoromo ujuoharue höjo.

20 Inömo inömoho nadi jemesi sinënioho gemu bahi'i God-are öroro bojamego huro hesi öri ari'ere bahi nugëho'irajo. Ëhi jië'oho majo majoho bogo tarivo'amo'ajëjo. Bogo dë'irae'amo'ajëjo. O vajiohu'e aehu ojo dadovoromo inömo ujuoho'iröhoho bogojio'ajëjo.

21 Jasi mae sisë dinö'e jiajire jasi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jöhoje.

22 Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ëhuro aji maro hi'a'anuëjo.

23 O jasi nuni sisë jië'oho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Ëhesi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro ramoramovavë'ohuro ëhuro ramoramomo maro hi'a'anuëjo.

Monie iruno'e niögu suhi'e ë hesi jöhoje.

24 Ae niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo jabesi mu gemuore havoromo vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuëjo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuëjo. Ëhesi bëhoho God'o moni'o niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo gemuore havoromo mu vaejë'oho bogo eni jëvo'ajëjo.

25 Ëhuni uëvajëjo: Nadi uvorëjo: I jovo'o rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromo'ejarëjo. O uho niögu'o rabëro sino haho'oho riogivo'ejarëromo nurunurumorëjo. Ëhesi bëhoho iohio ma-bise'e jio'i jemëhu biririvoromo raromarujojo ëho börömoho höjo. Uho niögu'oho ma-bise'e jio'i sino haho'o jëvajoho ëho börömoho höjo.

26 Röhu ugehu döre va'aruoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhioho ugoho bogo ëhioho iruno'oho bivo'i o bogo gagovo'i o bogo ujuohoromo osaroho ro avoho bahijarue höjo. Bogo ëhioho ë'oruomaje höjo röhu jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro ugoho mio'amaje höjo. Röhu jabumë mabise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni hu jemë'o avo'avohe muebejëvo'ajëjo.

27 O jemëhu uvë'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ëgo'o raromo'ejarë uvoromo nurunurumë'oho na ëhuro jemesi vuovo'irarije ma-

jaho iosiramiromo ruëhi ma-bisemu gö'o raramobe va'orëjo. Bogajo.

28 O niögënioho rabëni nurunurumaruje höjo. Bëhoho bogohöjo. Je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ëhu'o uehorovohëjo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuëhioho resu resuoho bogo ëhioho ë'arue höjo.

29 Bogo ëhioho ë'arue höjo röhu ave resu resuohuro ma-mabëhe kavuego garomo nosi dëho vuëvavuaje höjo. Naro jemë uëvajëjo: A böröme Solomon niögu ma-mabëhe io'amonövadoho ëho ma-jianovo'i ave resu resuohuro ëhi ma-mabëhe mae kavuo'amaje höjo.

30 Jaruvëhi resu resuoho rijego nérëhi ëhi aëro jahoromo vëniro huo'amarue höjo. Röhu ëhi jië'e resu resuoho God-ro muebejego marëromo kavuo'amaje höjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni uvorëjo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajëjo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo.

31 Ëhuni nadi uvorëjo: No i rabe jovo rabe i'ejarëjo. O niögu rabe io'amo'ejarëromo nurunurumorëjo.

32 God-are jö bogo hejë'e raromarue aribövihuro ie jove bövie bise'e ëhuremu uehorovoruomaje höjo. Röhu jemëro nadi ëhioho ë'orëjo. Jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro iae mae garomo uvajëjo: Jemë iëro jovëro rabëro ëhuro biririvoromo raromarujëjo.

33 Ëhuni nadi ëhemuoho uehorovo'i a'li God-hu böröme namiromo muebejëvaje muoho

noehu vaejöro huhu nimaje muoho ëho nunoro bamorëjo. Ëhi ë'ë'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejëvoromo röhu ie jove niöge givae bövie bise'e ëhu'o romoromoro bojëmi'ajëjo.

³⁴ Ëhuni néröhunioho nadi nurunurumorejö. Nëri evare ë maja hesi muoho uehorovo'arujëjo. Majae gemu hesi huë vavaene jaruvo majae gemu uehorovarujoho höjo. Ëhuni nëri hesiroho nadi nurunurumorejö.

7

Bogo döro bamorovoromo a jabesi sisë mevo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu nadi döroho bamorovoromo a jabesi sisëho mevorëjo. Jabesi sisë bogo mevë'oho God'o jemesi sisëho bogo mevo'ajëjo.

² Jemë diehi jië'e uehoro baeromo mevarujëhi God-ro ëhi jië'e uehoroho baeromo mevëho'ajëjo. I'u'e mae bojamë'ohuro ëhuro i'u'e mae bae'a'arujëjo. O bisemu bojamë'oho bisemu bae'a'arujëjo.

³ Ja diehi'oromo ijo ugobajo'e biseharihehu isiare nunire namijajoho gal'i ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuejo.

⁴ Jasi nunire ijo börömehu tugohavë'oho ëhu'oho ja rabëni jasi aemo'aemoho uanëjo: Ë'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahöjo.

⁵ Sareri ae javajëjo. Jasi nunire ijo börömehu tugohavajoho jero urimo jahonëjo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuëjo.

6 Röhu God-are inömo maho nadi öho mëmi'i jemesi nieniaho nadi mahu nuniroho ruruhö'örëjo. Ëhi ë'lë'oho jaburo önu bijö'ëro vaenugoromo evare huotorovoromo jemë umijëvo'ajëjo.

Biririvoromo God ua ga'iröhe jöhoje.

7 Röhu biririvoromo God ua garëjo. Biririvoromo ua gavë'oho ujuoho'arujëjo. Biririvoromo nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo. Ojoho ano'anovorëjo. Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo.

8 Ae rahu ua gavë'oho ujuohoruomo'ajëjo. Nahë'oho birohoruomo'ajëjo. Ano'anovë'oho ojoho jiovëho'ajëjo.

9 Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e jëvajëjo. Jemesi harihehu uëvë'iroho: Ie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiromo munë bojamirëjo.

10 O uëvë'iroho jovo mie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiromo sigobu sisëho bojamirëjo. Bogajo. Jemë i mae i'imami'arujëjo.

11 Jemë sisë aribövie jëvajëjo röhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije öroho iae gavaruje höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuoho mae jiaje jemëro biririvoromo uvorëjo: Hu maëro jië'ëro ae rahu ua gavë'oho suvuoro mabëhe bojamuinövo'ajëjo.

12 Ëhi jië'e jiaje jemë ae göehu diehi vaejëvojöro nëgë'oho jemë'o ëhi jië'e muoho ae gö jabesi öroro vaejëvorëjo. Ëhi jië'e mu vaejë'ohuro ëhuro Moses-are surire jögorohu'o jö God-aro

baeromo majëhinövare surire jöhu'o ë jö hesi bëhoho ejëho'arujëjo.

Ojo harihure rumo va'iröhe hesi jöhoje.

¹³ Röhu ojo harihoro rumo va'orëjo. Vëni'ere va'arue ojoho öroho börömëro jië'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe ë va'oruomaje höjo.

¹⁴ A'i maro raromoröhe ojoho öroho biseharihe jië'ëro hesi ae ma-gemuëro gemuëro birohoromo ë va'arue höjo.

Jö majahuijarue ae gö jabesi mure garomo uvo'ëjo: Sareri jöe majahuijaruejo. Ëhesi jöhoje.

¹⁵ Gavë'i raromorëjo. Aëro rueromo God-are jöho huotohuotovoromo majëhijego ejëhojöeni uëvajëjo. Jabumë ma-döhemu sheep va'ëne jio'amo'i uhoho vörö'e mioho va'ëne jio'amajëjo.

¹⁶ Jabesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Ëaribövioho God-are jö sareri'e majahuijarue aribövioho jioruomajëjo. Rihu'e grape bajo uro'ië'iroho ë ö'iremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. O meso böso uro'ië'iroho mesoremu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo.

¹⁷ O ijo mahuro bajo mae rae'i ijo sisëhuro bajo sisë rae'amaje höjo.

¹⁸ Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje höjo.

¹⁹ Ije aho'obëhe bajo bogo ma raejë'oho huo'öromö vëniro ruruhö'öjarue höjo.

²⁰ Ëhu'ëro jië'ëro jabesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Ëho jaburo bogo rae avohë'ëro God-are jöho bogo avoho majahuijarue höjo.

Bogo Bada ma-döëremu uvarue a'i Vavuehu nimaje mu vaejarue ariböviehu God-are öri ari'ere va'iröhe jöhoje.

21 Aehu na uevaruoho: Bada Bada uevaruoho ioro'iorohuremu God-are öri ari'eroho va'oruomo'ajëjo. Ioro'ioroho bogajo. A'i ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajoho ë'ë'ohuro ë aribövihuremu ëho va'oruomo'ajëjo.

22 Ëmajaho rue'iramu ae aho'obëhe ueruomo'ajëjo: Bada Badajo. Noro jasi ihore God-are jöho majëhiromo Satan-are sisë aribövioho a dëroho rarovö'löjëvoromo mu masijoho aho'obëhe vae'amare höjo.

23 Vae'amare hö'iramu evare naro uë'ejöjo: Na jemë bogo gëvode höjo. Bogo mae bogajo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje ëhuni rori'o va'ohëjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.

24 Röhu naehu jövaje jö ae rahu ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Simano ma'e ae gemuëro javuoho munë'e sa'are vaejade höjo.

25 Vaejë'ëro ëni börömëro jovo börömëro buru börömëro rueromo ë javuoho anade höjo. Anamu bogo buevade höjo munë'e sa'aro vaejë'ëro. Nasi jö ejehajeho aho ë simano ma'e aho va'ëne höjo.

26 A'i naehu jövaje jö ae rahu heromo bogo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho na majëhi'ië'ajëjo. Simano sisë'e ae gemuëro javuoho nie'ure vaejade höjo.

27 Vaejë'ëro ëni börömëro jovo börömëro buru börömëro rueromo ë javuoho anamu buevade höjo. Buevoromo sa'are nemoromo garahörö'le baejade höjo. Ahia mino'ëjo.

28 Ëjöho Iesuro majëhi barëjamu ë tagavare aribövihuro heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e jö ma-mabëhe javavajëjo.

29 Ëhi uvoruomade hesi bëhoho jabesi jögoru öri röjëhijarue ariböviehu röjëhijarëhioho hu bogo ëhioho majëhi'i a'i hesi birire baejë'ëro jöho majëhijadeje.

8

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

1 Iae Iesuro dahore abuejadeje. Abuejamu gagorovo ae aho'obëhe hu rihiromoruomadeje.

2 Rihiromoromo sino jomo'e ae gemuëro hu birohoromo ague aho hiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuëjo.

3 Ajemi'anuëjamu Iesuro övoho nugö'öromoo sino röhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjë uavamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje.

4 Sisë sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Aveho hejëjo. Nadi aho uënëjo. A'i ma-va'iranoho jasi sino priest röjahijego ga'irajo. Ëhi'oromo Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvuoroho God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo.

Iesuhu Rome rajo hesi mu vaejaje a avohade jöhoje.

5 Ëhi'onugoromo Iesuro va'o Capernaum amore höröjadi. Höröjamu Rome raje muorovo simano vaejaje ahuro rueromo uavadeje:

6 Bada nasi mu vaejehaje aho guomo guome jioromo vi'ehe sisë maro baeromo bogo vuodovë'e ma-röhoremu raromajëjo. Na ja ajaminëjo o bogajo.

7 Bogajamu uavadeje: Iae na ja'o ö'oromo hesi sinoho ajami'ejöjo.

8 Ajami'ejöjamu rue simano vaejaje ahuro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na ae ma-bise'e jevoromo sisë jevë'e jaehu nasi osare ö'ë'oho bogo maehu höjo. A'i ma-jö'ëro jöe jövego nasi mu vaejehaje aho marë'irajo.

9 Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhesi bëhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevë'ëro jabesi jöho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jëvë'ëro nasi jöho ejehoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'oho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'oho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'oho: Mue ëhi ëhi vaejë uavë'iroho iae hu ëhi vaejaje höjo. Ëhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhuni uavajëjo: Ma-jö'ëro jöe jövego marëjajo.

10 Ëhi uavamu Iesuro heromo tiøjadeje. Tiöromo hu rihiomare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Ëhi jië'e aho na

bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo ëhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo.

11 Ëhuni uëvajëjo: Sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe majahojire beva'ajire jioromo God-are öri ari'ere va'oromo Abraham Isaac Jacob jabu'o gemuore raromoromo ie ue'ahoruomo'ajëjo.

12 A'i Israel raje God-are öri ari'ere va'o raromo'iröhe röho jiëhajoho God-ro Israel rajo a ioro'ioroho babu'öjëvo'iramu ého bogo va'i rori'o ramoramoro va'a'aruëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihoh vuogigimoruomo'ajëjo.

13 Ëhi uënugoromo Iesuro ë simano vaejaje aho uavadeje: Va'onëjo. Diehi jio'iröhego jaehu mae uehorovanëhi iae ëhi jiaho'ajëjo. Ëhi uavamu gavë'i evare hesi aho marëjadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino ajëmade jöhoje.

14 Ëhi'onugoromo Iesuro Peter-are osare va'adeje. Va'oromo gavadeje Peter-are jure magonahoho sine vörö'irae'ego röhore raromamu.

15 Raromamu gagorovo Iesuro magonaho hesi övoho röhahamu vöröho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'öromo Iesuni iruno'e avohahadeje.

16 Ëhi'amu majae beva'amu gavë'i Satan-are a sisëhu dëre abue'amë'e aribövioho aho'o aëro sö rovareje. Sö rovamu gagoro Iesuro jöe jövoromo ajëmiromo Satan-are aribövioho

rarovö'øjëvadeje. O guomo guomo'e aribövioho aho'o jabesi sinoho avohëvamu marëjëvadeje.

¹⁷ Ëhi a ajëmade hesi bëhoho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo uvadeje:

Nosi guomo guomo hesi i'uoho huro nigemahuë'e höjo.

Nosi vi'ehoho rori'o bava'ë'e höjo.

A ioro'iorehu Iesuare ijore ijore jijiho'ia'amugo Iesuhu jö majëhijade jöhoje.

¹⁸ Ëhi'oromo Iesuro gavade ae aho'o hesi bëhire ruë numë tagavamu gëgorovo hesi ijomajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruerego no e'u ioni gönö val'irarëjo.

¹⁹ Ëhi uëvamu Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo.

²⁰ Juvonövo'ejöjamu Iesuro è aho uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avohoromo mare ramaruoho iae jiajëjo. O je'o ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajëjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'o hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromo nasiriroho ruenëjo.

²¹ Ëhi'amu Iesuare ijore ijore juvaje ae göëro ri'öromo Iesu uavadeje: Bada uevego na nimo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavo'iröjo. Guavoromo hujeji evare jasi ijore ijore juvo'iröjo.

²² Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Jero nasi ijoro ijoro juvëjo. Vuonugego vuovo

örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho
guavo'amo'irarëjo.

*Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade
jöhoje.*

²³ Ëhi'oromo Iesuro boat gagore ajiò hijamu
hesi ijorajo ömo'ömohuro hu'o ajiò gemuore raro-
moromo va'areje.

²⁴ Va'ihö gavareje e'u döre buru börömoho
rueromo jovoho hasa'lego boat gagoho abo
rarovamu. Abo rarovo'i röhu Iesu niavë'e jiadeje.

²⁵ Iesu niavë'e jiamu gagorovo va'o ioromo
uavareje: Bada ajamuëjo. Vuovavuo'ië'ajëjo.

²⁶ Vuovavuo'ië'ajëjamu uëvadeje: Jemë
rabëni juhuonivarujëjo. Jemë God bogo
ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Ëhi
uënugoromo ri'öromo burohu'o jovohu'o
uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu jovohu
u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje.

²⁷ Ma-jörume ruhijamu gavë'i rueho jaburo
uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu
uëvë'oho bogo aëremuho ejahol'i burohu'o
jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

*Aru'aho sisë ae niö'i jabesi dëroho Iesuhu
rarovö'öjëvade jöhoje.*

²⁸ Ëhi'onugoromo Iesumëro va'aroho va'o e'u
ioni gönö Gadarene rajo jabisi sa'are va'o baboro
bejareje. Baboro bejamu gavë'i ae niö'iro
guavo'amarue juju gagore arijë'ëro rueromo Iesu
bihareje. Röhu ë ae niö'ioho Satan-are a sisëro
dëre abueruomë'ëro jië'lëro vörö ma'e jëvadeje.

Êhuni ae aho'obëhe juhuonivareje ë örire ji-jihoi'röhoho.

²⁹ Êhi jië'e vöröho jëvë'ëro birohoromo madarugo'o uvareje: God-are Harihoho ja rabëni sihusihuaguo'i rovane höjo. Noehu i'u bae'iröhë majaho bogo rovë'e na ja ëma öri'ahoro huë sisëho vi'ehoho bojamui'i rovane höjo. O diehi'avuo'i rovane höjo.

³⁰ Rovane höromo gavare aruhëre mahe aho'obëhe gemuoro ie ue'ahamu gagorovo

³¹ Iesu uavareje: Ja rarovö'öjavuogorovo uövuego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo.

³² Abuejarëjamu uëvadeje: Êhuro va'ohëjo. Va'ohë uëvamu hejë'i ë ae niö'i jabesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë maho-huro aho'obëhe baradore va'o rireromoromo e'lure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³³ Vuovamu gavë'i mahu muebejarue aribövihuro huruomoromo amore va'oromo ae uëvareje: Aru'aho sisëhu dëre jëvade aho éhi marëjëvhijajo. O mue gö gö éhi éhi ruehijajo.

³⁴ Êhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu biroho'i rueruomadeje. Rueromo garomo uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i va'ëjo.

9

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Êhi'amu Iesuro boat gagore ajiomoromo jovo döre va'adoho va'o hesi amore ravo'amadeje.

2 Amore ravo'amamu gagorovo övo höru'e vuovahë'ero hesi maratuore raromaje aho aëro giojimo barovareje. Barovamu gagorovo Iesuro gavade jaburo hu mae uehorovamu gëgorovo övo höru'e vuovahë' e aho uavadeje: Harihohajo. Ma-biririvëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë' e höjo.

3 Mu'u barëjahë' e höjamu hegörövo jögoru öri röjëhijarue a ioro'iorohuro uehorovoromo uvareje: Asë'lëjo. Ave ahuro God-are ihoho ijumajëjo.

4 Ëhi uvamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi uehorovaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni uehoro sisëho baejarujëjo.

5 Jemë'o uehorovohëjo. Nani ja ae ëma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë' e hö ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë' e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjego ja javojagojööni.

6 Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejëjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijego God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho baejë' e jevego. Ëhi uënugoromo röhu övo höru'e vuovahë' e aho uavadeje: Ri'öromo raromanue maratuoho bandigojiromoromo baeromo jasirëro va'ëjo.

7 Va'ëjämu iae ri'öromo hesirëro va'adeje.

8 Va'amu gavë'i ë ariböviohuro juhuonivoromo uvoruomadeje: God-ro ma-ae uavamu mu

böröme ë'ade höromo God rajahiruomadeje.

Iesuhu uavamu Matthew-hu aevoromo hesi ijore ijore juvade jöhoje.

9 Ņhi'amu Iesuro va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Matthew hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegorovo ri'öromo aevoromo hesi ijore ijore juvonövadeje.

10 Ņhi'amu Iesumëro Matthew-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o ëho jaburo rueromo Iesu'o hesi ijomajo ömo'ömohu'o gemuoro ioho ue'ahareje.

11 Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee ariböviohuro Iesuare ijomajoho uëvareje: Asë'ëjo. Jemesi börömoho rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ijomajohu'o gemuoroho hiromo ioho ijajëjo. Ņhi jië'oho sisë höjo.

12 Ņhi jië'oho sisë hö uvavamu Iesuro hu'o hegorovo ë Pharisee aribövioho uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövi ëhi uëvarujoho röhu guomo guomo'e ariböviohuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo.

13 Va'oromo ave jö hesi bëhoho nahoromo birohorëjo. God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejöro mi suvuoroho bogajo. Naro sisë aribövioho nasinö jëvojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

14 Ņhi'amu John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro rueromo Iesu uavareje: No'o

Pharisee ariböviohu'o God uehorovo'i ie vuonugarue höjo. Noro ēhi ē'arue höjo röhu jasi aribövioho rabëni bogo ēhioho ioho vuonugarue höjo.

¹⁵ Rabëni bogo ēhioho ioho vuonugarue höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jiji-harue ariböviehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jeméro uvarujëjo: I'o masuröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro huë vavaene baeruomo'ajëjo. Bogo ēhioho ē'i iae ie ue'ahoruomo'ajëjo. Röhu majae ijonö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

*Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o
Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore
havo'iröhe jöhoje.*

¹⁶ Ēhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo i'ohuro duduhirovoromo ruho barovego börome dadorovojoëni.

¹⁷ O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ēhi ē'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sino mamiëro jië'ëro tögmoromo dadorovego jovoho rova'ibejajo. Al'i jovo i'oho mi sino i'o hesi

gagoremu bigu'anuëjo. Bigu'iramu jovoho mi sinoho mae jio'amo'ajëjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojoju'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

¹⁸ Iesuro éhi uëvamu gavë'i Jew rajo a böröme gemuëro rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Nasi aboje avevejö'e guomajëjo. Jero rueromo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovajo.

¹⁹ I'ovajamu hegorovo Iesuro ri'öromo hu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ë a hesi ijore va'areje.

²⁰⁻²¹ Örire va'amu gavë'i magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i vadune aho'obëhe 12 baejë'éro jië'éro uehorovoromo uvadeje: Na Iesu ma-niögohuremu rëhë'ohuro ëhuro marëjevo'ajëromo Iesuare dejonö rueromo niögu viture rëhadeje.

²² Rëhamu hegorovo Iesuro huotorovoromo magonahoho garomo uavadeje: Abojëjo. Nadi juhuonivo'i biririvëjo. Jero na mae uehorovemamu ëhuro ja marëjavë'e höjo. Marëjavë'e hö uavamu gavë'i marëjadeje.

²³ Marëjamu gagorovo Iesuro va'oromo ë a börömo hesi osare va'oromo gavade virikö vavaeni'e huosiharue aribövioho ë raromo'i ae aho'obëhe darugo'o nierusuburu'e bamamu gëgorovo

²⁴ uëvadeje: Ae aho'o va'ohëjo. Magonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. Maniavajëjamu hegoro rueho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje.

25 Ijo'ijahamu huro ae aho'obëhe rarovö'øjëvonugoromo magonaho hesi osare va'oromo övoho baejamu i'ovoromo ri'ojadeje.

26 Ëhi ë'ade jöho ë sa'aho aho'obëhe rumor-ovobe va'adeje.

Ae niö'i nuni tugorohëvadoho Iesuhu ajëmamu marëjëvade jöhoje.

27 Ëhi'amu Iesuro ë amoho vuonugo'i örire juvo va'adeje. Örire juvo va'amu gagorovo nuni sisë'e ae niö'iro rihiomoromo uvobe va'areje: David-are ujoho böröme javaje jero noni vavaenimëjo.

28 Ëhi uvobe va'amu Iesuro osare va'adeje. Osare va'amu rue ae niö'iohuro rovareje. Rovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Na jemë mae uehorovoromo uvarujëjo: Nörö ajamui'iröhoho eni höjo. Eni höjämu uavareje: Bada io'ajo.

29 Io'ajamu Iesuro nunoho rëhëhoromo uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uehorovarujëhi iae ëhi jiëho'ajëjo.

30 Ëhi uëvamu gëgorovo nunoho marëjëvamu mae uherihareje. Mae uherihamu gagorovo Iesuro darugo'o majëhiromo uëvadeje: Bogave aho uë'irarijëjo.

31 Ëhi uëvamu hegorovo ë ae niö'iohuro hö'öromo va'oromo Iesuare jöho bogo ejaho'i Iesuhu jabumë ajëmijade jöho majëhibe sa'ae bövioho jirehareje.

Iesuhu bitaro tövë'e a ajamade jöhoje.

32 Ëæ niö'ioho jaburo ë osare jioromo hö'öjamu gavë'i aëro ae gemu hu'irae baeromo rovareje. Ëaho aru'aho sisë dëre jië'ëro jörumo'e jiadeje.

33 Jörumo'e jiamu Iesuro ë aru'aho sisëho rarovö'öjamu aho aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu hegorovo ae aho'obëhe tiöromo uarovareje: Asë'e éhi jië'e muoho Israel sa'aroho bogo gavë'e javuajëjo.

34 Éhi uarovamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Sisë a börömohuro vöröho bojamijego éhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi jöëni vavaenimade jöhoje.

35 Ëhi'amu Iesuro God rajahijarue osare osare God-are jö bëhoho röjëhibe God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe éhi'obe amo masijore ininore juvo barëjadeje.

36 Juvoromo ganövade ae aho'obëhe tagavormo huë vavaene baeromo sisë'i raromo'ego gëgorovo uvonövadeje: Éaribövioho vëmu vavu rumo'e ö mahu'ëro raromanovaruë uvoromo jabesi jöëni vavaenimonövadeje.

37 Jabesi jöëni vavaenimamu hesi ijomajo ömo'ömoho uhu'e uëvadeje: Ae aho'obëhe nasinö sö rue'iröhoho ého mure iruno'e gagovo'iröhoho va'ëne höjo. Mure gagovo'iröhe iruno'oho bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no ma-gemu gemu javuajëjo.

38 Ëhuni mu Arij'o'ho ëninamiromo uarego huro ae gö'o rëmö'øjego mure rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'irarëjo.

10

Iesuare apostle 12 jabesi jöhoje.

1 Ëhi'amu Iesuro hesi ijomage 12-ho uëvadeje: Ruehëromo rovamu daruge bojëmiromo uëvadeje: Satan-are ariböviehu a jabesi dëre jio'amamu gevë'oho rarovö'øjëvego suorovoromo va'irarëjo. Guomo guome gö gö baejë'e o sino haho'e u'uho'amë'e jiamu gevë'oho avohëvego marëjëvo'irajo.

2 Röhu hesi apostle aribövie 12 jabesi ihoho aviëhije. Urimo Simon hesi iho göho Peter'o hesi öho Andrew'o ëhi jëvadeje. Göho James'o John'o ö'o ö'o Zebedee-are harihoho jëvadeje.

3 Göho Philip'o Bartholomew'o jëvadeje. Göho Thomas'o tax baenövade ae Matthew'o jëvadeje. Göho James Alphaeus-are harihohu'o Thaddaeus'o jëvadeje.

4 Göho Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. Göho Judas Iscariot jiadeje. Judas Iscariot hu ijönö Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëm'i'röhé aho jiadeje. Iesuare apostle 12 jabesi ihoho ëhi jio'amadeje.

Apostle 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'øjade jöhoje.

5 Ëaribövie 12-ho jaburo mue vaebe jijihoröhego Iesuro rëmö'öromo uëvadeje: Va'irarijoho sa'a ioro'iro rajo jubesiriroho Samaria sa'a rajo jabesi amoroho nadi va'orëjo.

6 A'i Israel rajo jabetesiriremu va'orëjo jabumë sheep-ëro öre sidövanovoromo éma jijiharue jiaje.

7 Va'oromo uëbe jijihorëjo: Iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego.

8 Ëhi uëbe guomo guomo'e aribövioho ajëmibe vuovë'e aribövioho i'ovëvobe sino jomo'e aribövioho avohëvobe Satan-are ariböviehu a dëre jio'amë'oho rarovö'øjëvobe ëhi'obe jijihorëjo. A ajëmi'irarije darugo God-arire baejarijoho bogo manaho bojamarije höjo. Ëhuni manaho nadi bae'i aho ma-ajëmibe jijihorëjo.

9 Gold ijo bajoho ajivë'e ijo bajoho rövë'e ijo bajoho göta esöroho nadi aegoromo ujuoho jiji-horëjo.

10 A èninëmiromo ujuohoromo aego'irarije esöho nadi ujuohoromo jijihorëjo. Niögoho nadi göho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorëjo. Höru guduoho nadi io'amoromo ijahoho nadi ujuohoromo jijihorëjo. Ëhi jië'e inömo inömoho nadi ujuoho jijihorëjo ë hesi bëhoho ae rahu mu vaeromo i mana baejë'oho iae mae jië'e jiaje.

11 Va'irarijoho amo masijore o ininore suorovë'oho va'oromo a ma-maho nahorëjo. Nahoromo birohogorovo ë a hesi osaro raromonövorëjo ijönö ë amore jioromo va'ië'e jëvaje.

12 Röhu osare rumo va'ë'iroho jejëmiromo uënövorëjo: Huë mae baerëjo.

13 Huë mae baerëjamu hegorovo ë osare ramarue ariböviehu uëvë'oho: Iae mae hö uëvë'oho iae huë mae baeruomo'ajëjo. O bijönimë'oho uërëjo: God-are huë ma jö uëvodoho vuonugajëjo.

Êhu'ëro bogo bae'a'arujëjo.

¹⁴ O di osaehu di amehu jemesi örire nu huodëgoromo jö bogo ejëhë'oho uvorëjo: Jabesi muoho bövioho bise'oho sa'aho tohotohoho sisë höromo jabesi tohotohe jemesi hörure jiajoho riremo va'orëjo.

¹⁵ Ave jöho na jö mae uëvajëjo: God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom o Gomorrah amo rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i a'i jemesi jö bogo eruomaje aribövioho jaburo i'u börömo maho baeruomo'ajëjo.

Aehu Iesuare aribövi huë sisë bojëmi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁶ Aveho hehëjo. Naro rëmö'öjego jemë vaevë'e sheep harihunö'e vörö'e miehu jioruomajire va'ië'arujëjo. Ëhuni va'oromo sigobehu a gagoro ma-burëro ju'ebiromo va'ajëhi ëhi gavë'i jiji-horëjo. O ugo ma-maehu hesi iemu iromma taemo hijajëhi ëhi taemo raromobe va'orëjo.

¹⁷ Ae gëvë'iago. Jaburo guduamo ujuohëvo va'oromo jögoru muebejarue aribövi jabesi övore bojëmi'aruëjo. Jabuhu God rajahijarue osa göro göro hisuebijëvo'aruëjo.

¹⁸ Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu nasi jöëni ë riravoromo nasi jöho jabesi örire sa'a gö rajo jabesi örire majëhi'arujëjo.

¹⁹ Röhu jabuhu guduamo ujuohëvo va'amu a masijo jabesi nunire riravë'oho nadi uvorëjo: Na diehi jöho majëhi'ejöjo. O rabu jöe majëhi'ejöromo nurunurumorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare

majare God-ro ajëmiromo jöho röjëhi'iramu majëhi'arujëjo.

20 Bogo jemëhu jöho majëhi'irögoro a'i jemesi Vavu hesi Aru'ahohuro jöho simanore bojëmi'iramu jemëro jöho majëhi'arujëjo.

21 Röhu öhuro öho ae gö jabesi örire bojëminövo'aruëjo muo'amojöro. Vavuohuro aboji harihu'oho éhi gemuoho é'a'aruëjo. Aboji harihu'ohuro ri'öromo ae uë'iramu vëmu vavu'oho muo'amo'aruëjo.

22 Röhu jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. Röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo.

23 Jemë amo göre raromamu aehu sisë vaejëvë'oho huruomoromo amo göro va'onövorëjo. Aveho na jö mae uëvajëjo. Jemë Israel sa'are amo göre góroho bogo va'o barëjë'e God-are A Maho na ö'ejëjo.

24 Jö hejaruje aribövioho jö röjëhijaje aho na bogo iosiremiromo masijoho jëvajëjo. O mu vaejeharuje aribövioho mu simano vaejaje aho na bogo iosiremiromo döroho jëvajëjo.

25 Ëhuni jö röjëhijaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi jö hejaruje ariböviehu éhi baejë'oho iae mae höjo. O mu simano vaejaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi mu vaejeharuje ariböviehu éhi baejë'oho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho agano muebejëvaje aho na

aehu uevaroho: Ja Beelzebul a sisë jabiesi böröme javajë uevarohuni ëhuni ëhi jië'e ariböviohuro jemë nasi agane jëvë'ego jö sisë bëhi mae uëruomo'ajëjo.

26 Jö sisëho ëhi uëruomo'ajëjo röhu nadi juhuonëmirëjo. Mue rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo. Rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo.

27 Ëhi jië'e jiaje naehu jöe rabe vahi'e saginiëri majëhijajoho ijono majä'e ë jöho ma-va'orahoro majëhirëjo. O saginiëri hia'ire majëhijego hejarujoho ëho amo riroro majëhirëjo.

28 Röhu nadi uvorëjo: Ëariböviohuro anaguo'ajëromo juhuonëmiromo jabiesi jöho uehorovorëjo. Jemesi sinohemu muo'amë'oho eni jëvo'i jemesi aru'aho muo'amë'oho bogo eni jioruomë'e jiaje ëhuni jabumë nadi juhuonëmi'i God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. Huhu jemesi aru'ahohu'o sinohu'o vëni'e öri ari'ere babu'öjëvoromo ijumëvo'iröhoho hu eni jiajëjo. Ëaho juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo.

29 A'i aho bövioho bise'oho nadi juhuonëmirëjo. Ëhesi bëhoho God-ro uvajëjo: Jemë iae masije jëvajëromo avo'avoho muebejëvaje höjo. Monie ma-bisemu bu'öromö ugo inine niö'i imo'arujëjo. Röhu jemesi Vavuoho bogo uvaje höjo: Ugoho ininego bogo muebe'ejöjo. Bogo ëhioho uvo'i ugoho muebe'amë'ego ugoho bogo gemu vadu'oho ëma vuovoromo ö'idöroho jioromo sa'aroho rireromo rovarue höjo. Vavuohuro gëvego rireromo rovarue höjo.

30 A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejëhoromo röhu jemesi simano uoho ëhu'o adahëhoromo avo'avoho muebejëhaje höjo.

31 Ëhuni nadi juhuonivorëjo uge aho'obëhe jio'amajoho ëho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemë masije jëvë'e jiaje.

Noehu Iesuare jö a nunire huruoho majëhi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

32 Ae rahu a nunire uvë'oho: Na Iesuare ae jevajë uvë'oho naro nasi Vavue ö'idöre hijaje hesi nunire uvo'ejöjo: Ëho nasi ae magonahe höjo.

33 O ae rahu a nunire uvë'oho: Na bogo Iesuare aehu jevajë uvë'oho naro nasi Vavue ö'idöre hijaje hesi nunire uvo'ejöjo: Ëho bogo nasi aehu magonahehu höjo.

Iesuhu rovë'lëro ëhu'lëro ae adovoromo göehu jöe gö göehu jöe gö uehorovarue jöhoje.

34 Nadi uvorëjo: Nöröhu rovade hesi bëhoho ajamuego salae aho'obëhe iro muorovo'oho vuonugo'i ma-huë baerovoromo gemuoro raromo'iröhego rovade höjo. Na bogo ëhunioho rovode höjo. A'i naehu rovode hesi bëhoho naro nasi jöho majëhijego aëro heromo jöe gö gö uehorovoromo muorovo'iröhego rovode höjo.

35 Naehu rovode hesi bëhoho nasi jöhuni harihohuro vavuoho nue huodivo'i abojohuro vëmoho nue huodivo'i ajojuro ajojohu nue huodivo'iröhego ëhuni rovode höjo.

36 A nu huodëgarue arübövioho jabesi agane gemuoho jioruomo'ajëjo.

37 Ae rahu ja vavu o vëmu nuninö bamo'i na dejonö bamevë'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajëjo. O ae rahu harihu o aboji nuninö bamo'i na dejonö bamevë'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajëjo.

38 Ae rahu ja bogo uvë'oho: Iesuare jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juvë'oho nasi ae jio'iranoho ja bogo eni javo'ajëjo.

39 Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'oho ijonöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni guomë'oho ijonöho maro hi'a'anuëjo.

Mu ma vaejarue hesi mana bae'iröhe jöhoje.

40 Jemëhu nasi jö majëhibe va'ë'iroho ae rahu jemë rajëhiromo baejëvë'oho ëhuro na'o rajehiromo baejevoruomaje höjo. O ae rahu na rajehiromo baejëvë'oho ëhuro remö'öjamu rovode ahu'o rajahiuomaje höjo.

41 Ae rahu uvë'oho: Ëaho jö God-aro baeromo majahuijaje ae höromo rajahromo baejë'oho ëhuro jö God-aro baeromo majëhiruomaje ariböviehu suvuoro ujuoharue ëhi jië'e suvuoroho God-are örire ujuohoruomo'ajëjo.

O ae rahu uvë'oho: Ëaho ma-mae höromo rajahromo baejë'oho ëhi jië'e a maëhu suvuoro ujuoharuëhi ëhi ujuohoruomo'ajëjo.

42 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave nasi ijorajoho ae ma-bise'ehu ö'amu aehu garomo uvë'oho: Ëaho Iesuare ijore ijore juvaje ae höromo ma-bisemu ajamiromo enatuore jovo

baguso bojamijë'oho ë aribövioho jaburo iae manaho ujuohoruomo'ajëjo.

11

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rëmö'öjamu rueromo Iesu jö ua gavare jöhoje.

¹ Iesuro hesi aribövie 12 jabiesi örire jöho majëhinugoromo va'adoho ë bëhire jio'amaje amore amore jöho majëhibe bëhoho röjëhibe juvadeje.

² Iae John bapataeto vaejaje ahuro savoji gagore hiromo hejade uavamu: Kerisoro muoho ëhi vaejaje hö uavamu hegorovo hesi ijorajoho rëmö'öromo uëvadeje: Va'oromo ëhi ëhi Iesu ua garëjo.

³ Ua garëjämu va'oromo Iesu uavareje: No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ejarëjo ae göëro rueröhego.

⁴ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Va'oromo diehi hejarujoho gavarujoho John majahirego he'irajo.

⁵ Uarëjo: Nöröro ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru sisë'oho ajëmijego mae ji-jiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjëvoromo jabetesire sisë sisëho barëjëhaje höjo. Hia'i sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jië'e aribövioho ajëmiromo majëhijego God-are jö maho hejarue höjo. John ëhi majahirëjo.

⁶ Röhu John o ae rahu biririvoromo nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro maho hi'a'ajëjo.

7 Maho hi'a'ajëjämu hegorovo vuonorö'ö va'areje. Va'amu gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövioho John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ëho va'onövariже höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje ëhi uehorovaje aho na John ëhi jië'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Bogajo.

8 O diehi jië'e aho ga'i va'arije höjo. Na John niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Röhu ëhi jië'e niögu ma io'amarue aribövioho bogo a rumo'e sa'aroho raromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo.

9 Ëhi jië'oho jemë rabëni a rumo'e sa'aroho va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijäje ae jiamu ga'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu ëhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioroho iosirëmiromo John hu börömoho höjo.

10 Iae ë a hesi jöho God-are surire ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo.

Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahoröhego.

11 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave sa'are raromobe rovare aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiromo börömoho jië'e höjo. A'i God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiromo döröho jioruomajëjo.

12 Urimo John bapataeto vaejavuaje aehu a

jö majëhijadevare evare aëro aevoromo daruge aho'o bojamiromo biririvoromo öroho jiovobe rueruomë'e höjo éhuro God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire jëvoröhego. Jaruvoho éhi gemuoho é'oruomaje höjo.

13 Aevo'ioho Moses jögoru bojëmade ahuro God-hu böröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jöho majëhijamu jö God-aro baeromo majëhibe rovare ariböviohuro éhi gemuoho é'obe rovaroho röhu ijo tugoho'ioho John-ro é jöho majëhijade höjo.

14 Röhu urimo majëhiromo uënövare höjo: God-hu böröme namiromo muebejëvego ga'irarije é hesi urimo ae gö rue'a'ajëjo. Éahuro Elijah-hu vaenövade mue gemuoho barue'ajëjo. Jöho éhi majëhinövare höjo. Röhu jemë mae uehorovo'i négë'oho uvorejо: Elijah-are mu barueröhego uövuare aho iae John höjo.

15 Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

16 Röhu jaruvore raromaruje aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ie'ajëjo. Amo ririre ramarue jö bijönimoruomaje asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö'o ioro'iorohuro ioro'ioroho uvëvoruomajëjo:

17 Noehu aninivoromo jemëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu aninivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije höjo.

18 Éhesi bëhoho John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hil'i ioho jovoho bogo inövade höjo. Éhi'onövadoho jemëro é jö bijönimarue

asisö'oho va'ëne bijönégamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövariije höjo: Aru'aho sisë dëre jië'éro éhu'éro ioho jovoho bogo ijaje höjo.

¹⁹ O God-are A Maho naro rueromo ioho jovoho ma-ijaje höjo. Ëhi ë'ajoho jemëro éhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Ioho mahunö'e iromo vörö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o ého jabesi aemo'aeme höjo. Jemëro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimaruje höjo röhu no God-are uehoro maho baejë'éro muoho vaejarue höjo. Ëmuoho aëro garomo uvoruomo'ajëjo: God-are uehoroho iae mae höjo. Éhu'éro muoho vaejare höjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

²⁰ Ëhi uenugoromo ame gö gö birëgadeje ë hesi bëhoho urimë'i hahu a ajëmiromo darugo'e mu masijo vaebe ë amore amore juvamu jabuhu bogo huotorovoromo hu mae uehorovarohuni. Birëgoromo uëvadeje:

²¹ Chorazin'o Bethsaida'o amo rajohumë vaevë'oho jemë sisëro revo hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Tyre amore o Sidon amore vaejego ga'ibejarëjo mami gö'e jabesi sisëni huë vavaene baeromo niögu sisë io'amoromo uonëro buerovoromo uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeruomo'ibejajo.

22 God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u bae'iröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

23 Röhu Capernaum amo rajohumë jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi ihoho ö'idöre ajiomo'ajëjo. Bogo ëhioho jio'i sa'aro be'a'ajëjo. Ëhesi bëhoho naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Sodom amore vaejego ga'ibejarëjo mu sisëho vuonugo'ibejarëjo ëhuro jabesi amoho bogo sisérë'i jaruvoho ëhi mae jio'ibejajo.

24 God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

Iesuaro va'oromo nuho'iröhe jöhoje.

25 Iesuro ëhi uënugoromo evare God uavadeje: Apo ja ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi örire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjë'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jöho jabesi örire subivëhë'e javajëjo. A'i gavane bogo gavë'e aribövioxhuro bogo döroho bamorovo'i jöho he'i négamu gëgorovo jero jasi jö bëhoho röjëhijë'e javajëjo.

26 Apo iae mae höjo. Jero jasi nimoromo ë'ane höjo.

27 God ëhi uanugoromo ë aribövioho uëvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojemijë'e höjo muebe'lirodego. Vavuohuro gemüero Harihoho na avoho gevaje höjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje höjo. O Harihu naehu di aribövi röjëhili negë'ohuro ëhuro ë aribövihuremu röjëhijego jabu'o Vavuoho gavarue höjo.

28 Röhu jemë ae rahu sivohoromo i'u'e mu vaejamu u'uvëvë'oho ruerego naro jemesi dë vövöbajo'oho sasohëho'iröjo.

29 Na sanu'e mae jevë'e jiaje ëhuni nasi muoho banigojiomoromo nasi jöho henövorëjo. Ëhi ë'ë'oho jemesi dë vövöbajo'oho ma-mabëhe sasohëvo'ajëjo.

30 Rabëni hesi bëhoho nasi muoho i'uhoho bogojio'i sase höjo.

12

Jew rajehu nuharue majahesi jöhoje.

1 Ëhi'oromo Jew rajo jabiesi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijarajo ömo'ömohuro hömëvamu ioho babovoromo ue'ahobe va'areje.

2 Babovoromo ue'ahobe va'amu gagorovo Pharisee ariböviëro Iesu uavareje: Asë'e jaruwoho nuho majae höjo. Jasi ijarajo ömo'ümehu i avoharuoho ëho nuho majahesi jögoroho aharuejo.

3 Aharuejamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi aribövihu'o jabumë hömëvamu hegorovo

huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo.

⁴ David-ro God-are osa mare va'ade höjo. Va'oromo God-are nunire bahijare ioho hu'o hesi ariböviohu'o ue'ahare höjo. Ëioho bogo David'o hesi ariböviohu'o ue'aho'iröhoho jio'i hesi mapriest-ëremu ue'aho'iröhe ie jiade höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo.

⁵ Ave jöhu'o Moses-hu jögoru surire jajivadoho jemë diehi'oromo bogo avoho adaharije höjo. Nuho maja rovë'iroho priest ariböviohuro God-are osa börömo hesi muoho vaeromo ëhuro nuho maja hesi jögoroho ahoruomaje höjo. Röhu God-are osa börömo hesi muoho vaejaruëro jië'ero ëhu'ëro jöho bogojiajëjo.

⁶ Naro jemë uëvajëjo: Mu i'ëro aviae rueromo God-are osa börömo hesi muoho iosiramijë'e höjo. Ëhuni nasi ariböviehu i babovoromo ue'aharuoho jöho bogohöjo.

⁷ God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejöro mi suvuoroho bogajo. Ëjö hesi bëhoho avoho he'ibejarijëjo ave övo uno'e aribövioho bogo uë'ibejarijëjo: Mu sisë ë'lë'e jëvajëjo.

⁸ God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho muebejaje höjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁹ Iesuro ëhi uënugoromo va'adeje. Va'oromo Jew rajehu God rajahijarue osare rumo va'adeje.

¹⁰ Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho ë hijë'e jiadeje. Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro uehorovoromo uvareje: Ë'ego noro Iesuare jö sisëho nahoromo jögoru muebejarue aribövioho majëhijärëromo Iesu uavareje: Nuho majare a jabesi sino ajëmijë'oho na ëhuro no nosi jögoroho aharue höjo o bogajo.

¹¹ O bogajamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë ae gemu sheep gemu javë'oho röhu nuho majare guare beva'ë'oho na ja ajamiromo io bamonëjo o bogajo. Io'ajo. Nuho majaroho iae io bamo'anuëjo.

¹² Röhu sheep-oho ma-jianovo'i aho börömo mae höjo. Ëhuni nuho majare a ajëmijë'oho iae mae höjo.

¹³ Iesuro ëhi uënugoromo ë övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'özjëjo. Ëhi uavamu hegorovo övoho nugö'özjamu marëromo övo gö jiajëhi ëhi jiadeje.

¹⁴ Mae jiamu gagorovo Pharisee ariböviohuro va'oromo Iesu anoröhe jöho mevoruomadeje.

Iesu hu God-are mu vaejaje a mae jiaje jöhoje.

¹⁵ Iesu anoröhe jöho mevaruë uvamu hegorovo Iesuro ë amore jioromo va'adeje. Vä'amu gagorovo ae aho'obëhe hu rihicomareje. Rihicomamu huro guomo guomo'e aribövioho aho'o ajëmamu mae jëvadeje.

¹⁶ Mae jëvo'ego uënövadeje: Naehu jemë ajëmijode jöho bogave aho uë'irarijëjo.

¹⁷ Ëhi uënövade jö hesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi

ëhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivormo ëhi uvadeje:

18 Naehu baejë'ëro mu vaejaje aho gahëjo.

Nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovego dë mae jevaje aho aviae höjo.

Naro nasi Aru'ahoho hesirire bamaho'ejëjo.

Bamaho'iramu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e ramaruoho huro nasi mu ma hesi jöho majëhi'ajëjo.

19 Hu bogo giagiavoromo darugo'oho uvo'a'ajëjo.

Aho hesi huëho amo ririroho bogo he'a'aruëjo.

20 Ijo adehu aho bu'öjanovo'ië'iroho hu bogo ahö'ö'ajëjo.

Irehu duorohanovo'ië'iroho bogo duoho'a'ajëjo.

Ëhi ë'obe va'ojuvu hujeji evare hesi mu mahuro ruahö'öjëvoromo dö maro jio'a'ajëjo.

21 Ëhi jio'iramu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruohuro hu uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Iae huro gemuëro ajamui'ajëjo.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhioho ë'adeje. Ëhesi jöhoje.

22 Ëhi'amu aëro ae gemu hu'irae baeromo rovareje. Ëaho Satan-are a sisëro dëre abo hijëlëro ëhu'ëro nune tugohahoromo bitare tövahë'e jiadeje. Ëaho hu'irae baeromo rovamu gagorovo Iesuro a sisë dëre jiajoho rarovö'öjamu bitaroho nunoho mae jioromo jöe jövoromo uherihadeje.

23 Ëhi ajamamu gagorovo ae aho'obëhe jiodudu'iraeromo uarovareje: Ave aho na hu a böröme David-are uje no ajamui'iröhe aho höjo. O rahuo höjo.

24 Ëhi atoruomamu hegorovo Pharisee aribövihuro uëruomadeje: O bogo ëhi jië'e a maho jioromo ë'aje höjo. A'i Beelzebul aru'aho sisë jabesi börömohuro vöröho bojamego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo.

25 Ëhi uëruomamu Iesuro gëromo uvadeje: Ëaribövihuro nasi jöho ëhi uehorovaruëromo uhu'e uëvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho barërovo'ajëjo. Ame gemuehu o agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo.

26 Ëhuni Satan-ro ri'öromo hesi aribövi a jabesi dëre jio'amajoho rarovö'öjëvo'ibejajo ëhuro hesi aribövihu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho muoho uehoroho diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo.

27 Röhu jemëro uvarujëjo: Sisë a börömohuro nörö vöröho bojamego hesi sisë aribövioho rarovö'ö'amaje höjo. Ëhi jië'oho na jemesi aribövihuro sisë a börömo hesi vöröho baeromo rarovö'öamarue höjo. O diehi'oromo ë'arue höjo. Jaburo uël'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a börömo hesi vöröho baeromo ëhioho ë'arue höjo.

28 A'i naro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo rarovo'amaje höjo. Ëhuni uvorëjo: God-ro aevoromo böröme namiromo nosi örire mue-

bejavuajëro jië'ëro ëhu'ëro ë'ajëjo.

29 Röhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisë ujuohaho va'ië'iroho bogo ëma ujuohaho va'irögoro urimo darugo'e aho guduamoromo tövonugoromo evare hesi inömo inömoho ujuohaho va'a'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahö'øjaje höjo.

30 Ae rahu bogo nasi a jië'oho ëho huro na'o muorovaje höjo. O na bogo ajemiromo nasi aribövi gagovë'oho ëho huro arua anumiae nugö'ö'amaje höjo.

31 Ëhuni uëvajëjo: Aehu mu sisë vaejë'oho God-are iho ijumarue jö sisë atë'oho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugëho'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'oho ëhi jië'e jö sisëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

32 God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi jö sisë'i atë'oho ëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo jaruvo majahu'o maja ijohu'o.

Aho jö jövajire heromo uvarueje: Ëa hesi dë vövöbajo'oho mae höjo ë aho sisë höjo. Ëhesi uhu jöhoje.

33 Ijo bajo mae uro'i nagë'oho ijo ma hesi bajoho uro'a'anuëjo. O ijo sisë javë'oho bajo sisë uro'a'anuëjo. Ijoho bajoro garomo uvo'a'anuëjo: Ëijoho mae höjo ëho sisë höjo.

34 Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Ijo sisë va'ëne jëvë'oho jemë diehi'oromo ijo bajo manö'e raeromo jö mae atorëjo. Bogo eni jëvajëjo.

Uehoro maehu o uehoro sisëhu dë vövöbajo'ere rarovëvajoho ëhi jië'e jöho jö'ëro atarue höjo.

35 A maho uehoro maëremu jëvë'lëro jö maemu atarue höjo. A sisëho uehoro sisëremu jëvë'lëro jö sisëmu atarue höjo.

36 Naro jemë uëvajëjo: Jö sisë rabe rabe éma atë'oho mevëvo géröhe majaho rue'iramu God-ro uë'a'ajëjo: Ëjöho rabëni atarije hö uë'iramu mana ua'a'arujëjo.

37 Ae gemu gemu jasi jöre garomo ua'a'ajëjo: Ja a mae javajëjo. O jasi jöre garomo ua'a'ajëjo: Ja a sisë javajëjo.

Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo hulu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.

38 Ëhi jövamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ae gö gö o Pharisee ae gö gö ého jaburo ri'öromo uavareje: Tisa no naguajëjo ga'i jero darugo'e muoho vaejego éhuro uvo'iröhëro: Ja daruge God-aro baeromo muoho vaejanue höjo.

39 Vaejanue höjamu uëvadeje: Sareri'e aribövi sisë jëvajëjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajëhi jemëro ëhi God vuonugo'i mue gö gö uehorovaruje höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho ga'i nimarujëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jonah-hu God-are mu börömo röjëhijade ëhi jië'e muohuremu röjëhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo.

40 Jonah-are mu börömo hesi bëhoho jovo mi börömohuro Jonah nimu'öjamu abueromo hesi dëre hijade höjo. Hiromo majae niö'i gemu vahie niö'i gemu hesi uhure ègubijiohamu höröjade höjo. Höröromo rovadëhi God-are A Maho naro

sa'a gagore abo hiromo majae niö'i gemu vahie niö'i gemu hesi uhure höröromo rue'ejöjo.

41 Nineveh amo rajohuro ave jaruvore ramaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire riravoruomo'ajëjo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Nineveh amo rajehu vaejare ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'ero hejare Jonah-ro God-are jöe majëhijamu hegorovo jabesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijajoho Nineveh amo rajohuro hesi jöho ejahare höjo. A'i naehu hu iosiramiromo börömo jioromo jö majëhijajoho jemë bogo ejeharuje höjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo géröhe majaho rue'iramu jemë sisérëjëvo'ajëjo.

42 O ëho majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire nami'a'ajëjo. Nami'iramu God-ro sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Ëmagonahehu vaejade ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë sa'are börömo vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri égoböviro rovade höjo a böröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu börömo jioromo jö majëhijajoho ë magonahohuro he'i nimade

höjo. A'i naehu Solomon iosiramiromo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönëgajëjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo géröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumahade uhu jö Iesuhu jövadohoje.

43 Röhu Satan-are mu ajamijaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajëjo. Hiromo hörö va'a'ajëjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe röhoho nahobe juvojuvo bogo birohogorovo

44 uvo'a'ajëjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionore röhu maho ë hi'ejëjo. Ëhi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajëjo dë vövöbajo'oho gagemu jio'i bibivoromo iogorë'e ma-mabëhe osa va'ëne jio'iramu.

45 Ëhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromo rue'a'ajëjo. Ëurimore ro hijade aru'ahoho a sisë höjo. Ijore huhu sö rovade ariböviohuro hu iosiramiromo jabumë sisë bëhi mae jioruomajëjo. Ëhu'ëro urimo sisë'i hijade aho ijonöho sisë bëhe hi'a'ajëjo. Jaruvore raromaruje aribövi sisëho jemë ëhi sisërëjëvo'ajëjo.

Iesuare vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

46 Ëhi jövamu evare hesi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jaburo Iesu'o jöe ato'i nëgamu rueromo amonö riravareje.

47 [Riravamu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Hë-ajo. Jasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o ja'l o jöe ato'i nimoromo amonö riravaruejö.]

48 Riravaruejämu Iesuro uavadeje: Ja uehorovanuoho nasi vëmoho nasi ö ömo'ömohu di aribövioho jioruomajëjo.

49 Ëhi uanugoromo hesi ijore ijore jijiharue aribövioho övëro röjëhijadeje ae aho'obëhe jaburo gëjöro. Hesi aribövioho röjëhiromo ae aho'obëhe uëvadeje: Aruëroho nasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jëvajëjo.

50 Ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajëhi ëhi ël'ë'oho ëhuro ë aribövioho nasi öe ma'ine vëme jioruomajëjo.

13

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremade uhu jöhoje.

1 Ëmajæ gemuore Iesuro osare jioromo va'ormo nume jovo e'u riröre abuejadeje. Abueromo God-are jö bëhoho röjëhil'i sa'aro hijadeje.

2 Hijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesu jovore boat gagore va'o hi'i ae aho'obëhe jovo riröre riravareje.

3 Riravamu Iesuro uhu jöe majëhiromo ëhuro jöe aho'obëhe röjëhijadeje.

Röjëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremo'i va'ade höjo.

4 Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare höjo.

5 Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amade höjo sa'aho munë döro ma-bisemu jië'ero.

6 Riromo dirumoho bogo ma io'amë'ëro ma-jaëro rojomoromo anamu sahorï'amade höjo.

7 Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro bibë'e resuohuro riromo ujo maho baba'amade höjo.

8 Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo bajoho rae'amade höjo. Uje gemu gemu röhu ioro'ioroho baje 100 rae'amo'i ioro'ioroho 60 rae'amo'i ioro'ioroho 30 rae'amade höjo.

9 Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

10 Ëhi'amu Iesuare ijorajo ömo'ömohuro rueromo Iesu uavareje: Ja ae aho'obëhe jö majëhijë'iroho ja rabëni uhu'oho majëhijanue höjo.

11 Rabëni uhu'oho majëhijanue höjamu uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Ësubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'i a ioro'ioroho bogo heruomoröhego.

12 Ëhesi bëhoho aji'e jö javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo.

13 Ëhuni naehu uhu jöemu ë aribövi majëhijaje hesi bëhoho jabu gavaruoho bogo avoho gavarue höjo. Hejaruoho bogo avoho heromo simanoroho baejarue höjo.

14 Jabumë ëhi jië'e aribövie jioruomajëjo. Jabesi jöho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

Jemë hemu he'a'arujëjo
röhü bëhoho bogo avoho he'a'arujëjo.

Jemë gaemu ga'a'arujëjo
röhü bëhoho bogo avoho ga'a'arujëjo.

15 Ëaribövi jabesi dë vövöbajo'oho i'uhëgaje höjo.
Hia'oho tugohëhë'e höjo.

Nunoho sigohijëhë'e höjo.

Bogo ëhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo.
Hia'ëro he'ibejarëjo.

Dë vövöbajo'oho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo
ëhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo
naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.

16 Isaiah-hu jajivadëhi aribövi ioro'ioroho ëhi jioruomaje höjo. A'i jemë huë mae baejë'e jëvajëjo. Rabëni jemë nunëro garomo avoho gavaruje höjo. Hia'ëro heromo avoho hejaruje höjo.

17 Ave jöho na jö mae uël'ië'ajëjo. Jemë gavaruje muoho o hejaruje jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohu'o a ma ioro'iorohu'o aho'obëhe jaburo nimoruomade höjo garomo he'iro. Röhü bogo garomo bogo heruomade höjo.

I ujo sa'are riremade uhu jö Iesuhu huruoho majëhijadohoje.

18 Röhu aehu i ujo riremade uhu jö hesi bëhoho hehëjo.

19 God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho ae rahu hia'ëremu heromo bogo avoho hejamu gavë'oho a sisë börömohuro rovaje höjo. Rueromo gavaje God-are jöho i ujo va'ëne jabesi dëre jiego garomo baeniëhiromo rori'o bu'øjaje höjo. Ujo örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho ëhi höjo.

20 O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahoril'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo ma-burëro nimorohoromo jöho ejaharue höjo.

21 Ejahoromo jöho ma-döëremu baejë'ëro ëhu'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo garöhe God-are jö uehorovaruohuni aehu sisë vaejëvamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo.

22 O ujehu bibë'e resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunurumoromo o sarerivoromo uvarue höjo: Inöme bövie bise'e masije höromö jabisi nuninö bamarue höjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruohuro ëhuro God-are jö jabisi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo.

23 O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 100 o 60 o 30 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo avoho hejarue höjo. Avoho heromo rae avoharue höjo. Ioro'iorohuro ioro'iorohuro iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejarue höjo.

Resu sisëhu iruno'o ma hesi gemuore ri'amade

uhu jöhoje.

24 Iae Iesuro uhu jöe gö'o majëhijadeje. Majëhiromo uëvadeje: Ae gemuehu ujo ma riremoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Ae gemuëro mure va'oromo iruno'e ujo maho riremobe va'ade höjo.

25 Ëhi ë'ë'ëro ae aho'obëhe momorö'öjë'e jiamu gagoro mu arijo'ohu'o muorovaje ae gemuëro mure rovade höjo. Rueromo i va'ëne resu sisëho i ujo riremadire ë riremonugoromo va'ade höjo.

26 Ëhi ë'ë'ëro iruno'oho riromo baje raejamu gavë'i resu sisëhu'o riromo rae'amade höjo.

27 Resu sisëhu'o rae'amamu gagorovo mu arijo'o hesi mu vaejarue aribövioxhuro rueromo uavare höjo: Asë'e ja ujo mae jasi mure riremane höjo. Diehi'oromo resu sisëhu'o rijade höjo.

28 Uëvade höjo: Na'o muorovaje ahuro ë'ade höjo. Ë'ade höjamu uavare höjo: Ëhi jië'oho na ja nagajëjo no va'oromo resu sisëho ravojöro.

29 Uëvade höjo: Bogajo. Jemëro resue ravo'ihöromo iruno'ohu'o ravo'amojöëni bogo ëhioho ë'a'arujëjo.

30 Ëhuni iruno'ohu'o resuohu'o nugego ëhi gemu mae ri'irajo gagovo'iröhe majaho rue'iröhe höjo. Ëmajaho rue'iramu iruno'e gagovarue aribövioxho naro uë'ejöjo: Urimo resuoho ravoromo huhoho'amorëjo vëniro huo'irarije. Amo evaro iruno'oho gagovoromo ujuoho va'oromo nasi iruno'o osaro bahirejö.

Ijo hisue mustard-hu ëgovaje uhu jöhoje.

31 Röhu uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Ijo hisu ihe mustard ujehu börömoriromo ëgovajëhi God-ro böröme namiromo ae gö'o gö'o ëhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade höjo.

32 Röhu bajo ioro'ioro ma-jianovo'amo'i a'i ë mustard ujoho biseharihe höjo. Ëhi höjo röhu riromo ëgovoromo ijo hisu ioro'ioro iosir-ami'amoromo ijo va'ëne jiaje höjo. Ijo va'ëne jiego ugëro rueruomoromo ë ijo hesi adore ijue vae'amarue höjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jöhoje.

33 Ëhi majëhinugoromo uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje muohuro sa'ae aho'o ëhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

34 Ëjöho aho'obëhe Iesuro uhu'e majëhijamu rue gagovare ariböviohuro hejareje. Jöe aho'o ma-uhu'e gemu majëhinövadeje.

35 Ëhi uhu'e majëhijade jö hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövade ae gemuëro Iesuhu vae'iröhe mu jöho God-are surire jajivoromo uvadeje:

Naro uhu'e majëhinövo'ejöjo.

Ö'idö sa'a bamadevare evare aevoromo subivëhobe rovade jöho na jövonövo'ejöjo.

Resu sisë hesi uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

³⁶ Ëhi'onugoromo gagovarue aribövioho rëmo'i osare va'adeje. Osare va'amu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömohuro rueromo uavareje: I va'ëne resu sisëhu i mure ri'amade jöho huruoho majahuijego no hejarëjo.

³⁷ Hejarëjamu uëvadeje: Ujo ma riremade a hesi jö bëhoho uëromo ë'ode höjo: God-are A Maho nörö höjo.

³⁸ I mu hesi jö bëhoho uëromo ë'ode höjo: Sa'ae aho'obëhe dinö'e dinö'e jiobe va'ajëjo. I ujo hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: God-hu muebejëvego hesi aharire raromarue aribövie jioruomajëjo. I va'ëne resu sisë hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: A sisë börömo hesi aribövie jioruomajëjo.

³⁹ Mu arijo'o nu huodivoromo resu sisë hesi ujo riremade a hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Satan höjo. I gagovo'iröhe maya hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Ave sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho höjo. I gagovo'iröhe aribövi jabesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Anera aribövioho jioruomajëjo.

⁴⁰ Resu sisë gagovoromo vëniro huaruëhi sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'iramu ëhi jio'a'ajëjo.

⁴¹ Ëho majaho rue'iramu evare God-are A Maho naro nasi anera aribövioho rëmö'ö'iramu jabumëro rueruomo'ajëjo. Rueruomoromo mu

sisë röjëhijarue o God-are jö aharue aribövi God-hu muebejëvajoho mevoromo

42 vëni börömehu ravajire ruruhö'örüomo'ajëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo.

43 Ëhi ë'iramu evare mu mae vaejarue aribövihuro jabesi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo majaeihu bamoromo ajivajëhi ëhi ajivoruomo'ajëjo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Gurihijë'e inömo mabëhe o nenia mabëhe ë inömo jabesi uhu jöhoje.

44 Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö göho uhu'e uë'ië'ajëjo. Ae gemuehu gurihi nugë'e inömo mabëhi birohoromo ëhuremu gemu uehorovadëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö ëhuremu ëhi uehorovo'irarije jöho höjo. Ae gemuëro ae gö hesi mure juvo'i gavade höjo inömo ma-mabëhe gagovoromo gurihi nugë'e jiamu. Gurihi nugë'e jiamu gagorovo huro ujuohoromo röhu maho gurihiromu duhade höjo. Duhonugoromo ë inömhuremu uehorovoromo nimorohë'i va'oromo hesi maho sisëho aho'o imo'amo barënugoromo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorö'ö va'oromo gurihi nugë'e inömoho bae'i ë muoho imade höjo.

45 O aehu nenia mabëhe ëhemu uehorovadëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö ëhemu ëhi uehorovo'irarije jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Nenia imo'amaje ae gemuëro nenia mabëhe imo'amo'i nahobe juvade höjo.

46 Nahojuvo nieniae gemu ma-mabëhoho birohade höjo. Birohonugoromo ë nieniahuremu uehorovoromo va'oromo hesi maho sisëho imo'amo barënugoromo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorö'ö va'oromo ë nieniaho gemu imade höjo.

Viö uhu jöhoje.

47 Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö göho uhu'e uël'ië'ajëjo. Aëro viö böröme jovo e'lure ba'amare höjo. Ba'amamu jovo maje ihe gö gö viöre aegade höjo.

48 Aegoromo irijiomamugo evare jovo riröre bava'oromo raromare höjo. Raromoromo jovo majo maho suovoromo hevöre io'amo'i sisëho ruruhö'öjäre höjo.

49 Ëjö hesi bëhoho ave sa'a hesi majaho barë'iramu ëhi jio'a'ajëjo. Aneraëro rueruomoromo a maho ëhi rëmo'i a sisëho mevoromo ujuhoromo

50 vëni börömehu ravajire ë ruruhö'ö'aruëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo. Ëhi jio'a'ajëjo.

Jö mae göho mamie göho i'e ë hesi jöhoje.

51 Röhu naehu majëhijode jöho aho'o na jemë he barëjarije höjamu uavareje: Io'ajo.

52 Io'ajamu Iesuro üëvadeje: Ëhu'ëro God-are jögoru mami öri röjëhijaje ae rahu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö i'ohu'o ëhu'o hejë'oho inömo mamiohu'o i'ohu'o hesi osare jiaje aho va'ëne jianovajëjo. Ëhi jië'e aehu inömo

mamiohu'o i'ohu'o bahijaje osare jio'amajoho va'orahoro ujuoho rueromo röjëhijajëhi ëhi jië'e aribövihuro God-are jö mamiohu'o i'ohu'o ae röjëhiruomo'ajëjo.

Iesuare amo rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

53 Ëhi jië'e uhu jöho majëhinugoromo Iesuro va'adeje.

54 Va'oromo hesi amëro rovadeje. Rueromo hiromo God rajahijarue osare rumo va'oromo God-are jö bëhoho röjëhijadeje. Röjëhijamu hegorovo tiöjëvadeje. Tiöromo uvoruomadeje: Diehi'oromo simano maho baeromo darugo'e mu masijoho vaejaje höjo.

55 Hu sarerivajëjo. Ma-ijo muemu vaejaje a hesi harihe höjo. Hesi vëmoho Mary höjo. Hesi ö ömo'ömoho James Joseph Simon Judas ëhi jio'amajëjo.

56 Hesi ma'ino ömo'ömoho aho'o no'o gemu mae raromarue höjo. Ëhi jië'oho diehi'oromo aviëhi jië'e muoho baejade höjo.

57 Ëhi uvoromo nue huodivareje. Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövihuro dinö'e dinö'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue höjo. A'i nosi sa'a raje agane gemuoho jemëremu bogo ëhioho uehorovavuarue höjo.

58 Ëhi uënugoromo darugo'e muoho ma-gemu gemu ë vaejadeje amo rajoho bogo ma uehorovaruego.

14

John bapataeto vaejaje a guomade jöhoje.

1 Ëhi'amu Iesuhu mu börömo vaejaje jöho sa'a a böröme Herod-ro hejadeje.

2 Herod-ro jöho heromo hesi mu vaejarue aribövioho uëvadeje: Ëaho John bapataeto vaenövade aho höjo. Hu guomoromo ri'öjë'e höjo. Guomoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro darugo böröme baeromo mu masijoho vaejaje höjo.

3-4 Röhu ë jö hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoni-ahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'öromo ua'i hijadeje: Ëmagonaho baejanoho ëho bogo maehu höjo. Ëhi ua'i hijamu Herod-ro ë magonaho hesi jöeni ae uëvamu John guduamoromo tövoromo savoji gagore ba'amareje.

5 Ëhi'amu Herod-ro John ano'i nimoromo röhu uvadeje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: John hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae hö uvarue höjo. Ëhi uvoromo ë aribövioho juhuonëmiromo bogo anadeje.

6 Ëhi'ojuvo Herod rahade majaho rovadeje. Herod rahade majaho rovamu Herodias-are abojohuro ae aho'obëhe jabiesi nunire rueromo javavadeje. Javavamu Herod-ro garomo vuëvadeje.

7 Vuëvoromo magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nagë'oho iae na bojami'ejöjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo.

8 Ëhi uavamu abojohuro va'o vëmehu nimade jöho heromo rueromo Herod uavadeje: Bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho hevöro bamoromo avehuro baro bojemëjo.

9 Ëhi uavamu hegorovo rue a börömohuro huë vavaene baejadeje. Huë vavaene baejade höjo röhu urimo darugo'e jöho ë aribövi jabies nuniro ë magonahoho mae uavë'ëro ëhu'ëro jöe bojëmiromo uëvadeje: Magonahehu nimajoho baro bojamihëjo.

10 Bojamihëromo ae rëmö'öjamu savoji gagore va'oromo John-are sönöho tarioromo

11 simanoho hevöre bamonugoromo barueromo abojoho bojamijareje. Bojamamu huro bava'o vëmoho bojamadeje.

12 Ëhi'amugo John-are ijore ijore jijiharue aribövihuro rueromo sinoho bava'oromo guavareje. Guavonugoromo va'oromo Iesu majahijareje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

13 John bapataeto vaejëvaje a guomade jöho majëhijamu hegorovo Iesuro va'oromo boat-re aji hiromo a rumo'e sa'are va'i va'adeje hu'o hesi aribövihu'o sivue raromoröhëni. Ëva'aje jöho hegoro ae aho'obëhe jabies amore amore jioromo va'oromo Iesuhu va'ajire sa'a hörëro ë va'oruomadeje.

14 Va'oruomamu Iesuro jovo döre boat-re va'adoho sa'are rueromo ravo'amoromo gavade ae aho'obëhe tagavë'e jiamu gëgorovo jabies

jöëni vavaenimoromo jabisi aribövie guomo
guomo'oho ajämijadeje.

15 Ëhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi
ijorajo ömo'ömohuro rueromo uavareje: Aveho
a rumo'e sa'ae höjo. O majae mami'e barëjë'e
höjo. Ëhuni aribövioho rëmö'özego amo göro göro
va'oromo ie imo'amo'irarëjo.

16 Ie imo'irarëjamu Iesuro uëvadeje:
Jabumë rabëni va'ojöräjo. Jemëro iruno'oho
da'uojëhirëjo.

17 Da'uojëhirëjamu uavareje: Iae mae höjo
röhü aviae no ie övo gö mine visue niö'i ëhemu
javuajëjo.

18 Ëhemu javuajëjamu uëvadeje: Baro bo-
jemihëjo.

19 Ëhi uënugoromo huro aribövioho uëvadeje:
Garasioro raromohëjo. Raromohëromo ie
övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho
ëho huro ujuohoromo ö'idöho sioroho
garomo God huë mae uavadeje. Huë mae
uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijomäo
ömo'ömoho i'imëmamu ujuohoromo ae aho'obëhe
suvuorëmijareje.

20 Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ë ioho visuoho
ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijor-
rajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo aegamu
esöe aho'obëhe 12 irijiomo'amadeje.

21 Ëhi'areje. Ama'e aho'obëhe 5,000 rabu'e
iohu'o visuohu'o ue'ahoruomadeje. Röhu mago-
nahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

22 Ëhi'amu Iesuro hesi ijomaromo ömo'ömoho uëvadeje: Boat-oro aji raromoromo e'u ion gönö urimo va'ohego na a ioro'ioro rëmö'öjöjo.

23 Ëhi uëromo ae aho'obëhe rëmö'önugoromo parie vae'i hesi sivue dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo hesi sivue hijamu vahiromadeje.

24 Vahiromamu nume ijomaromo jaburo öri ëgoböviro jovo döre va'oruomamu evare burëro jabesi nuninö rueromo jovohasaromo boatohu'o babu'öjëvobe va'adeje.

25 Ëhi'oji sisonuvo'ia'amu Iesuro jovo döre hörëro rovadeje.

26 Jovo döre rovamu gagorovo ijomaromo jaburo jiódudu'iraeromo uvareje: Aru'ahëro rovajëromo juhuonivoromo jö'e dadovareje.

27 Jö'e dadovamu hejë'i Iesuro uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo.

28 Na jevajëjamu Peter-ro uavadeje: Bada ja javë'oho uevego na jovo döre ö'öjo.

29 Ö'öjamu Iesuro uavadeje: Rovëjo. Rovëjamu heggorovo Peter-ro boat-re jiromomo jovo döre abueromo Iesu biroho'i hörëro jovo döre va'adeje.

30 Va'ihö gavade bure rovamu gagorovo juhuonivadeje. Juhuonivoromo jovo gagore abue'ia'amu gavë'i uvadeje: Bada ajemëjo.

31 Ajemëjamu hejë'i Iesuro övoho nugö'örömo Peter ma'enoromo uavadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejanëjo. Ja rabëni uehoro niö'ioho bae-jane höjo.

32 Ëhi uanugoromo jaburo niö'iro boat gagore ajiomamau gavë'i buroho barëjadeje.

³³ Buroho barëjamu gagorovo boat-re raromare aribövihuro Iesu rajahromo uavareje: Iae mae-ëjo. Ja God-are Harihe javajëjo.

³⁴ Ëhi'onugoromo e'u ioni gönö rueromo Gennesaret sa'are ravo'amareje.

³⁵ Ravo'amamu gagorovo ë sa'a rajohuro Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo ë sa'ae bövihoo jöe nugö'öjamu guomo guomo'e ae aho'obëhe ujuoho rueruomadeje.

³⁶ Ujuoho rueromo ëninamiromo uanövareje: Guomo guomo'e aribövihoo uëvego ja niögu vituohuremu rëhego ëhuro guomo guomoho barë'amajo. Ëhi ua'ego ae rahu rëhë'oho marë'amonövadeje.

15

Pharisee ariböviehu God-are jö bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.

¹ Ëhi'amu Pharisee aribövihu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijärue aribövihu'o ëho jaburo Jerusalem jioromo rovareje. Rueromo Iesu uavareje:

² Jasi ijombe rovare jögoroho ahruomaje höjo. Nosi a mamiehu ë'arëhioho jasi aribövihoo jovoho övoho bogo ëhioho otehodivorovë'e iohu maue'aharue höjo. Rabëni ëhioho ë'arue höjo.

³ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë rabëni jemesi a mami jabesi muohuremu uehorovoromo ëhuro God-are jögoroho aharuje höjo.

4 Ëhesi bëhoho God-ro uëvade höjo: Jasi vëmu vavu'oho mae uehorovëvonëjo. O jöe gö'o uëvade höjo: Ae rahu jö sisë jövoromo vëmu o vavu hesi iho ijumahë'oho anego guomo'irajo.

5 Röhu jemëro ë jöho ahoromo ae röjëhiromo uëvaruje höjo: Jaehu jasi vëmu vavu'o God-are nunire uëvë'oho: Nasi maho sisëho ujuohoromo jemë ajëmi'ibejodoho röhu aveho na God-are ihoro bamë'e jevajë uëvë'oho

6 nadi röhu maho huotorovoromo vavuoho ajaminëjo. Ajamijë'oho sisë höjo. Vavu ajamijë'oho sisë hö uëvarujohuro ëhuro vëmu vavu'o mae uehorovëvo'irarijego God-hu bojëmade jöho jemëro aharuje höjo jemesi a mami jöho e'irovo.

7 Sareri sareri'e aribövie jëvajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijade ae Isaiah-ro jemëhu ë'irarije jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

8 Ave aribövihuro ma-jö'ëremu God na rajehi'i dë vövöbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'i rori'o jioruomajëjo.

9 Jabumë a jabesi jögoroho ae röjëhiromo uëruomaje höjo: Ëho God-are jöe jiaje ejahuorëjo.

Ma-a jabesi jögoroho ëhi röjëhiromo ëhuro madöhemu God na rajehiruomaje höjo.

Ëjemesi jö Isaiah-hu jajivadoho iae mae höjo.

*Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisë baejaruohuro
ëhuro God-are nunire sisërëjavuaje jöhoje.*

10 Iesuro ëhi uënugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëromo ro

gagovamu uëvadeje: Ave uhu jö uë'ië'ajoho avoho heromo bëhoho baerëjo.

11 Rabe jö'ore va'ë'oho bogo ëhuro aho sisërë'amo'i a'i rabe jö'ore jioromo suorovë'ohuro ëhuro aho sisërë'amaje höjo.

12 Iesuro ëhi jövamu hejë'ëro hesi ijomajehijamu jaburo rueromo uavareje: Jaehu ë jö majëhijamu Pharisee ariböviehu heromo huë sisë baeru-madoho na ja uehorovanuejö.

13 Na ja uehorovanuejamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavue ö'lidöre hijaje a hesi aribövioho mure i maehu rijajoho va'ëne jioruomajëjo. Ëmure hesi ëma ri'amaje resu resuoho nasi Vavuohuro jaho'amoromo ruruhö'ö'ajëjo.

14 Ëhuni ë resu resu va'ëne Pharisee aribövioho ëhi vuonugorëjo. Jaburo nuni sisë'e ariböviohuro öroho röjëhijanavarue höjo. Nuni sisë'e a göehu nuni sisë'e a gö öri röjahijë'oho jabumë niö'i guare bejëvo va'a'ajëjo.

15 Bejëvo va'a'ajëjamu Peter-ro Iesu uavadeje: Röhu jö'ore va'aje o jö'ore jioromo suorovaje uhu jö hesi bëhoho huruoho majahuijego no hejarëjo.

16 Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Na jaruvoho ëhi jemë'o uehoroho bogojëvajëjo.

17 Jemë rabëni bogo garomo uvarujëjo: Rabe jö'ore va'ë'oho dëre abueromo dëre jioromo suorovoromo bogo aho ijumëvë'e ma-gua gagore va'aje höjo.

18 A'i jö'ore jioromo suorovaje jöhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo jö'ore suorovaje höjo. Suorovoromo ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo.

19 Ëhesi bëhoho uehoro sisëhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomego ëhuro ae muo'amoruomaje höjo. Goho'amoruomaje höjo. Öero jijihanovoruomaje höjo. Vajohëro ujuohoruomaje höjo. Ae sarerëmiruomaje höjo. Ae gö jabiesi ihoho ijumoruomaje höjo.

20 Ëhi jië'e mu sisë vaejë'ohuro ëhuro aho God-are nunire sisërë'amaje höjo. A'i övo bogo egüë'e i ijë'oho bogo ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo.

Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahehu Iesu mae uehorovade jöhoje.

21 Ëhi'oromo Iesuro ë sa'aho nugo va'adeje. Va'adoho va'o Tyre amo Sidon amo jiajinö sa'are ërovadeje.

22 Rovamu iae Canaan sa'a rajo magonahëro ë sa'are hijë'ëro rueromo Iesu uavadeje: Bada ja a böröme David-are ujoho javaje nani vavaenimoromo ajeminëjo. Satan-are a sisëro nasi aboji hesi dë gagore abuejë'e höjo. Abuejë'ëro magonahoho sisë'i hijajëjo.

23 Sisë'i hijajëjamu Iesuro bogo jöho uavadeje. Bogo jöho uavamu hesi iJORAO ömo'ömohuro rueromo uavareje: Magonahoho uavego va'ajo. Hu ma-darugo'o uvobe nosi ijore ijore rovajëjo.

24 Rovajëjamu Iesuro uëvadeje: God-ro sa'are remö'özade höjo naro rueromo bogo sa'a gö rajoho ajëmi'i a'i Israel raje sheep va'ëne subirö'öz'amë'ohemu ajëmi'irodego.

25 Ëhi uëvamu ë sa'a gö rajo magonahohuro ro Iesuare bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ajemijëjo.

26 Ajemijëjamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vëmu vavu'ehu jabesi aboji harihu'o urimo ajémijaruëhi naro nasi sa'a rajohemu ëhi urimo ajémi'i rovode höjo. Ëhi uvoromo ë sa'a gö rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Noehu aboji harihu'o jabesi i ujuohoromo ö harihu mio'amë'oho ëho bogo maehu höjo.

27 Bogo maehu höjamu hegorovo magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gö raje jevo'ego ëhuni bogo ajemi'i jöho jövajëjo. Röhu noehu bogo rarovego öehu i ugobajo'o ue'aharuëhi nani Iesuro na'o ëhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajëjo. Ëhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ëjo röhu jabesi öhuro vavu jabesi maratuore jioromo rireromë'e i ugobajo'oho ue'aharue höjo.

28 Ue'aharue höjamu Iesuro uavadeje: Asë'e naro ajamijöro uehoro ma-mabëhe barovane höjo. Ëhuni jaehu nimanuëhi ëhi ë'ejöjo. Ëhi ë'ejöjamu gavë'i abojoho marëjahadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino avohëhade jöhoje.

29 Ëhi'amu Iesuro va'adeje. Va'adoho va'o Galilee jovo riröre va'oromo dahorure ajiomoromo sa'aro hijadeje.

30 Hijamu ae aho'obëhe maho jaburo höru sisë'e aho nuni sisë'e aho övo höru tövëhë'e aho bitaro tövëhë'e aho guomo guomo'e a ioro'ioroho aho'obëhe ëhi ujuoho rueruomadeje. Ujuoho rueromo Iesuhu hijajire sa'are bahiruomadeje. Bahijamu huro avohëvamu mae jëvadeje.

31 Mae jëvamu ae aho'obëhe garuomadeje bitaro tövöhë'e aribövioho mae jioromo jöe atamu övo höru'e tövöhë'oho mae jëvamu höru sisë'e aribövioho mae jioromo jijihamu nuni sisë'e aribövioho mae jioromo uherihamu. Ëhi'amu gëgorovo jabumë ae aho'obëhe tiøjëvadeje. Tiöromo God Israel rajo muebejëvaje a hesi ihoho döro bamoruomadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe 4,000 i da'uojëhade jöhoje.

32 Ëhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruehë uëromo rovamu uëvadeje: Ave aribövihuni vavaenegajëjo. Jabumë na'o raromobe rovaroho majae niö'i gemu barëjë'ëro éhu'ëro i ue'aho'iröhoho bogohöjo. Ma-dë gagëremu rëmö'özë'oho na bijönegajëjo va'ego örire nune örijëvojööni.

33 Ëhi uëvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Iae éhi höjo röhu aveho ma-sa'aemu jië'e öri ari'ero ae aho'obëhe rovë'e höjo. Ëhi jië'oho no dinö'e ioho birohoromo da'uojëhi'ejarëjo.

34 Da'uojëhi'ejarëjamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajëjo. Dimino'e jëvajëjamu uavareje: Ioho övo gö mine övo göre niö'i visu ininoho ma-gemu gemu javuajëjo.

35 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Sa'aro raromohëjo.

36 Raromohëromo ie övo gö mine övo göre niö'i ujuoho rovarohu'o visuohu'o ujuohoromo God huë mae uanugoromo ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmamu ae aho'obëhe su-vuorëmijareje.

37 Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijomajohojaburo vitu vituohogagovoromo esöe övo gömine övo göre niö'i aegamu irijiomom'amadeje.

38 Ama'e aho'obëhe 4,000 jaburo ë ioho visuoho ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

39 Ëhi'amu Iesuro ë aribövihohorëmöönugoromo boat-re ajihirom Magadan sa'are va'adeje.

16

*Pharisee aribövihohu'o Sadducee aribövihohu'o
jabuhu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu
darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.*

1 Iae Pharisee aribövihohu'o Sadducee aribövihohu'o ëho jaburo rovareje. Rueromo Iesu guaro beva'ojöro nimoromo uavareje: Godare darugohohbaeromo bogo gavarue muoho röjahuijego no gavarëjo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo.

2 Ëhi uavamu huro üvädeje: Jeniromoromo ö'idöho kavuego uvaruje höjo: Ö'idö kavuajohovamae jio'iro ë'ajëjo.

3 O sue'oho uvaruje höjo: Ö'idö kavuoromo ramoramovajohohjaruvoho ëni buru'e rue hesi höjo. Jemero ö'idöho uherihoromo kavuego garomo uvaruje höjo: Ëhesi bëhoho iae ëhi jio'ie'ajëjo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ë hesi bëhoho bogo avoho garomo uvarujëjo: Iae God-are mu börömohohrovajëjo.

4 Sareri'e aribövi sisë jëvajëjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajëhi jemero ëhi God

vuonugo'i mue gö gö uehorovaruje höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho ga'i nimirujëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'li Jonah-hu Godare mu börömo röjëhijade ëhi jië'e muohuremu röjëhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo. Ëhi uënugoromo rëmo va'adeje.

Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huaje oso hesi uhu jöhoje.

5 Ëhi'amu Iesumëro e'u döre va'oromo ionı gönö rovareje. Rueromo ijorajoho jaburo gavareje rumonëgamu iruno'oho bogo ujuohë'e jëvamu.

6 Ëhi'amu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo.

7 Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: Noro ie bogo ujuoho rovë'ëro ëhuni jövajëjo.

8 Ëhi uarovamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejarijëjo. Jemë rabëni i bogojavuaje jöho atarujëjo.

9 Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ae aho'obëhe 5,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomo'amadoho jemë ëhu'o rabëni bogo uehorovarujejëjo.

10 O naehu ie aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ujuohoromo ae aho'obëhe 4,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e

irijiomo'amadoho jemë rabëni bogo ëhu'o uehorovarujëjo.

11 Jemë rabëni uvarujëjo: Ie bogojavuo'ego nöröro i jöe uehorovoromo majahuijajëjo. Bogo ë jöho uëromo ë'ode höjo. Röhu gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo.

12 Rumorovo'ajëjamu hegorovo ijomajohu jaburo uhu jö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvareje: O Iesu bogo i dë huo'amaje oso jöho majahuiromo uövuade höjo: Gavë'iajo. A'i Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi jö sisëhuro nosiro rumorovojoëni ë jöho uhu'e majahuiromo uövuade höjo: Gavë'iajo.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jö Peter-hu jövade jöhoje.

13 Iae Iesuro ajiomadoho Caesarea Philippi amo bëhinö sa'are rovadeje. Rueromo huro hesi ijomajohu ömo'ömoho uëvadeje: God-are A Maho na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoruomaje höjo.

14 Diehi atoruomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John baptaeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Jeremiah-ro o jö God-aro baeromo ae majëhinövane ae göëro rovë'e javajëjo.

15 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo.

16 Diehi ataruje höjamu Simon Peter-ro ri'öromo uavadeje: Ja böröme namiromo ajamuijanue aho javajéjo. God hiemu hijaje a hesi Harihe javajéjo.

17 Hesi Harihe javajéjamu Iesuro Peter uavadeje: John-are harihoho Simon ja huë mabëhe baejé'e javajéjo. Bogo ma-aehu ë jöho röjahijamu jövo'irögoro nasi Vavue ö'idöre hijajohuro röjahijé'ero jövanuejo.

18 Röhu na ave jöho ua'ië'ajéjo: Ja Peter javajéjo. Peter hesi bëhoho munë javajéjo. Röhu ave munëho bamö'ejöjo nasi ekaresiae aho'obëhe ë hesi döre gagovëvego bibivoromo riravo'irarijego. Nasi ekaresiae aho'obëhe ëhi riravo'iramu vuovo hesi vöröho bogo ruahö'öjëvoromo ijumëvo'ajéjo.

19 Röhu naro Peter jasi örire darugoho bojami'ejöjo jero ojoho jiovëhego aëro God-are öri ari'ere ë va'oruomoröhego. Ja sa'are hiromo öri tugohë'oho jero ma-mae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajéjo. O sa'are hiromo öri jiovë'oho jero ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajéjo.

20 Ëhi uaromo hesi ijomajaho aho'obëhe darugo'o uëvadeje: Nadi aho huruoho majëhiromo uérëjo: Nörö böröme namiromo a ajämijaje aho höjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

21 Ëhi'onugoromo evare majare Iesuro aevoromo hesi ijomajaho ömo'ömoho röjëhiromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro na Jerusalem ajiomo'ejöjo. Ajiomo'iramu a duvaho

aribövihuro priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijärue aribövihuro ého jaburo vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bojemi'aruëjo. Ëhi é'oromo ae gö jabesi övore bojëmi'iramu anego'iramu guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo.

22 Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro Iesu rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Bada bogajo. Ëhi jië'e huë vavaenoho bogo mae bogo bael'a'anuëjo.

23 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro huotorovoromo Peter uavadeje: Satan rori'o va'ëjo. Jero nasi muoho ahanuëjo. God-hu uehorovajëhioho ja bogo éhioho uehorovo'i ma-aehu uehorovaruëhi jero ëhi uehorovoromo éhuni ë jöho jövanuëjo.

24 Ëhi uanugoromo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore juvo'i nimë'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i uvonëjo: Iesuare jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uoho banigojiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

25 Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i éhemu uehorovë'oho ijonöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni guomë'oho ijonöho maro hi'a'anuëjo.

26 Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae baerë'i röhu jasi arijo'arije ijumorovë'oho na ja éhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. Arijo'arije ijumorovë'oho diehi röhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajëjo. Öre bogohöjo.

27 Röhu God-are A Maho naro nasi Vavu hesi ajohu'o nasi anera ömo'ömohu'o gemu

mae vuonorö'ö rue'ejöjo. Rueromo evare ae gemu gemu diehi jië'e mu vaejarije manaho ëhi bojëmibe va'ejöjo.

²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovë'e raramoromo ge'a'arujëjo God-are A Maho naro böröme namiromo muebejëvo'i rue'iramu.

17

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

¹ Ëhi uënugoromo majae aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu barëjamu Iesuro Peter James o James-are öe John ëhi söromo dahoru ëgobövire ajiomoromo jabesi sivue raromareje.

² Raromoromo ë ijorajoho jaburo gavareje Iesuare sino haho'e gorosovoromo hesi nu ano'oho majaeahu bamajëhi ëhi jio'i hesi niögoho ajivo avohamu.

³ Ëhi ga'i gavareje Moses'o Elijah'o ëma jëvoromo jabu'o Iesu'o jöe atoruomamu.

⁴ Jöe atamu gëgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada no ave raromaruoho iae mae höjo. Ja nagë'oho naro javue niö'i gemu vae'amo'ejöjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu.

⁵ Ëhi jövamu gavë'i ajivë'e suehuro rueromo aegëhadeje. Aegëhamu hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohevajëjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo.

6 Ëhi uvavamu hejë'i ë ijomajohu jaburo sisë maro juhuonivoromo sa'are rireromoromo nu ano'oho sa'are amoromo momorö'øjareje.

7 Sa'are momorö'ójamu Iesuro rueromo jabumë röhëvoromo uëvadeje: Nadi juhuonivo'i ri'öhëjo.

8 Ri'öhëjamu hegurovo ri'ö uherihol'i gavareje ae gö bogojol'i Iesu gemu namijamu.

9 Ëhil'onugoromo dahorure ruvebijë'l'i Iesuro uëvadeje: Jemëhu gavarijoho nadi aho majëhirëjo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'öjego evaro majëhirëjo.

10 Ëhi uëvamu rueho jaburo uavareje: Jew rajo nosi jögoru öri röjahuijarue ariböviohuro uövuarue höjo: God-are a börömoho bogo ëma rue'l'i a'i urimo Elijah God-aro va'adoho iae vuonorö'ö rue'a'ajëjo. Rue'iramu God-are a börömoho ijore rue'a'ajëjo. Jögoru öri röjahuijarue aribövioho rabëni ë jöho majahuijarue höjo.

11 Rabëni majahuijarue höjamu Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amo'iröhe jöho iae mae-ëjo.

12 Röhu ave jöho naro jemë uhu'e uë'ië'ajëjo. Hehëjo. Elijah iae mami'e rovade höjo. Rovamu aero hu bogo ma ga'irögoro jabuhu diehi nimarëhi ëhi hesi örire sisë vaeruomade höjo. Jabuhu hu sisë vaejarëhi God-are A Maho na'o ëhi sisë vaejevoruomo'ajëjo.

13 Ëhi majëhijamu hegurovo evare Elijah uëvaje hesi bëhoho uehorovoromo uvareje: John baptaeto vaejavuonövade a hesi jöho majahuiromo

ë'ajëjo.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

¹⁴ Dahorure ruvebinugoromo ae aho'obëhe raromaruire ë rovareje. Rovamu gavë'i ae gemuëro rueromo ague aho hiromo

¹⁵ Iesu uavadeje: Bada nasi harihohuni vavaen-imoromo ajamijëjo. Hesi simanoho sisérëromo sisë'i sisë'i hi juvaje höjo. Sisë'i sisë'i hiromo vënire jovore ëma ravorovaje höjo.

¹⁶ Ëhuni jasi ijomajo jabies örire barovode höjo. Barovamu ajami'iröhoho bogo eni jëvade höjo.

¹⁷ Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jöe gö gö ëma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hibe va'ejëjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejëjo. Jemesi mu sisëhuro na u'uvevajëjo. Ëaharihoho avehuro barovego na gavöjo.

¹⁸ Barovamu gagorovo Iesuro Satan-are a sisëho birevamu aharihu hesi dëre jioromo hörö va'adeje. Hörö va'amu gavë'i aharihoho mae jiadeje.

¹⁹ Ëhi'amu Iesuare ijomajoho jaburemu rueromo Iesu uavareje: Diehi'oromo noeju aru'aho sisë rarovö'öjaroho bogo eni javuade höjo.

²⁰ Bogo eni javuade höjamu Iesuro uëvadeje: Jemëro bogo ma uehorovë'ëro ëhu'ëro bogo eni jëvadeje höjo. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard

baje gemu ma-bise'o jiajëhi ëhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovë'oho ave dahorehu böviehu bise'ehu jemesi mu ahanova-joho uavë'oho: Rori'o va'ë uavë'oho iae rori'o va'a'ajëjo. Ëhi jië'e mu bövi bise'o vaejë'oho eni jëvo'ajëjo.

²¹ [Amo ë aharihu hesi dëre jiade ëhi jië'e a sisë ae gö hesi dëre jiajoho rarovö'ö'ië'iroho i ue'aharujoho vuonugo'i God-are örire ue-hore aho'o bojamiromo ëninamijë'ohuro ëhuro rarovö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogo'e höjo.]

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

²² Ëhi'oromo Iesuare ijorajoho jaburo Galilee sa'are ë ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gavë'i Iesuro üvädeje: God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'oromo

²³ anego'iramu guomo'ejëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejëjo. Ëhi majëhijamu heromo huë vavaene böröme baeruo-madeje.

Iesumëhu God-are amo börömo hesi tax bo-jami'iröhe jöhoje.

²⁴ Ëhi ë'ë'ëro Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ëho jaburo Capernaum amore rovareje. Rovamu God-are amo börömo hesi mu nigemo'iröhe tax moni baejarue aribövihuro rueromo Peter uavareje: Na jasi a börömoho God-are amo börömo hesi tax-oho bojamijaje höjo.

²⁵ Bojamijaje höjämu Peter-ro üvädeje: Io'ajo. Io'a uënugoromo osare va'amu gavë'i Iesuro

urimo jöho jövoromo Peter uavadeje: Simon ja diehi uvanuejo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo masijo vaejaruoho tax ihe gö gö ujuoho'ië'iroho rahumesi örire uëvego i'imëmarue höjo. Na jabesi ae gemuoho jabesi örire o ae gö jabesi örire uëvarue höjo.

²⁶ Uëvarue höjamu Peter-ro uavadeje: Ae gö jabesi örire uëvarue höjo tax monie bojëmijöro. Ëhi uavamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhu'ëro jië'ëro jabesi agane gemuoho tax-oho bogo vaejarue höjo.

²⁷ No God-are agane javuajëjo röhu no hesi osa hesi tax-oho bogo bojëmi'ibejarëjo tax baejarue aribövioho huë sisë bae'ibejarëjo. Ëhuni iae bojëmi'ejarëjo. Röhu jovo e'uoro va'oromo anuge ba'amoromo aevo'i jiomo'irane visuoho baeromo jö'oho tarivahonëjo. Tarivahoromo ga'a'anuëjo tax hesi ijo bajoho jö'ore jio'iramü. Ëho bava'oromo tax-oho jasirohu'o nasirohu'o bojëminëjo. jöhoje.

18

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje

¹ Ëhi'amu evare Iesuare ijomajohu jaburo rueromo uavareje: God-hu böröme namiromo muebejavuajohu di ahuro a ioro'iorohu iosiramuiromo börömoho javuajëjo.

² Börömoho javuajëjamu hegorovo Iesuro ahar-ihoho uvamu rovadeje. Rovamu jabesi nunire hu'irae barueromo

³ uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë jemesi iho böröme jiojöro uehorovarujohu

vuonugoromo huotorovoromo asisö'onö'e ma-taemo raromorëjo. Jemë bogo ëhi ë'ë'oho God-hu muebejaje öri ari'erohu bogo va'o hesi jëvajëjo.

⁴ Ae rahu döre bamorovaruoho vuonugo'i ave aharihoho val'ëne ma-taemo raromë'oho ë ariböviohuro God-hu böröme namiromo muebejëvaje a ioro'ioroho iosirëmiromo jabumë masijo mae jioruomajëjo.

⁵ Ae rahu aviëhi jië'e asisö'oho gemu nasi ihore rajahromo baejë'oho ëhuro na'o rajehiromo baejevoruomaje höjo.

God uehorovarue mu ijumëharue aribövi jabesi jöhoje.

⁶ Ae göëro asisö'onö'e jörume hiromo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Ëhi'o'iramu ae göëro ë aho mu sisë röjahromo ëhuro na uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahromo ëhuro hu i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo röjahijajevare evare ë mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'u ëgobövire beva'oromo jove iromo guomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë röjahil'iröhe ë hesi i'uhu börömo bëhe bae'a'ajëjo.

⁷ Sa'are aribövioho aho'o vaevë'e jioruomajëjo göehu gö bijioho gavego sisë vaeröhe muoho jië'ego. Ëhi jië'e muoho iae rue'a'ajëjo. Röhu ae rahu ë mu barovë'oho vaevë'oho sisérë'ajëjo.

⁸ Jasi övehu o hörehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho övoho o höroho tarioromo bu'önëjo. Ja öve o höre gemu javamu ijonö va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae

javo'ajëjo. A'i öve niö'i o höre niö'i javamu ijönö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire va'ë'oho éhuro sisë bëhe javo'ajëjo.

⁹ O jasi nunehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho ja-horomo bu'önëjo. Ja nune gemu javamu ijönö va'oromo mare hijë'oho éhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vëni sisëre va'ë'oho éhuro sisë bëhe javo'ajëjo.

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

¹⁰ Röhu gavë'i raromorëjo. Asisö'o va'ëne ma-taemo raromarue aribövioho bogave nue huodëgo'irarijëjo. Rabëni hesi bëhoho jabumë muebejëvarue aneraho jaburo ö'idöre raromoromo nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi nuniro raromemu raromarue höjo.

¹¹ [God-are A Ma naehu rovode hesi bëhoho subirö'ö'amë'e aribövioho sö rueromo maro nugo'amo'irodëni rovode höjo.]

¹² Röhu ave uhu jö majëhi'ië'ajoho jemë diehi uehorovarujëjo. Ae gemu sheep aho'obëhe 100 jio'i gemu sidövoromo éma juvë'oho arijo'ohuro sheep ioro'ioroho 99 dahorure nugo'amo'i va'oromo subirö'öjade sheep-oho nahobe juvo'a'ajëjo. Na mae-ëjo.

¹³ Nahobe juvoromo birohë'oho evare sheep ioro'iore 99 mae raromare jabisi jöënioho mabisemu nimoroho'i a'i ë subirö'öjade sheep gemu'ohunioho nimoroho avoho'ajëjo. Iae na mae uëvajëjo.

14 Ëihu jö hesi bëhoho asisö'o va'ëne jörume raromarue aribövioho röhu gemu sisëre va'ë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro éhi jië'oho bijönimaje höjo.

Ekaresia ae göehu mu sisë vaejavuego noeihu diehi è'iröhe jöhoje.

15 Ja'o hu'o God uehorovaruje öehu ri'öromo jasi örire sisë vaejavë'oho jasi sivue va'oromo jemë niö'iro ariomo hesi sisëho avoho majahijego hu he'irajo. Heromo huhu ejahë'ohuro ehuro jasi öho jasiro barue'anuëjo.

16 O bogo ejahë'oho va'oromo ae gö'o gemu o niö'i hu'raejëvoromo ö hesi öroro vuonorö'ö va'onëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho éhi uvë'e höjo: Ae rahu ae gö hesi sisë a masijo jabesi nunire majëhijë'iroho ae niö'i o niö'i gemu gavare o hejare jö sisë gemuohuremu majëhijë'oho aëro heromo uvo'a'aruëjo: Iae maeëjo. Éhi jië'e mu sisëho vaejade höjo. Èhuni ae gö'o gemu o niö'i hu'raejëvoromo ö hesi öroro va'oromo hesi jö sisëho mevego jabu'o heromo ja ajami'irarëjo.

17 O jabesi jöhu'o bogo ejëhë'oho va'oromo ekaresiaho ë a hesi sisëho huruoho majëhinëjo. O huhu ekaresia jabesi jö éhu'o bogo ejëhamu gavë'iroho uvonëjo: Hu a gö va'ëne o vajiohu'e tax gagovaje aho va'ëne höromu nadi gavanovonëjo.

18 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sa'are raromoromo öri tugohë'oho jemëro maae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromu avoho tugoho'ajëjo. O sa'are raromoromo öri avoho

jiovë'oho jemëro ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajéjo.

19 Röhu ave jöhu'o uë'ië'ajéjo. Jemë ae niö'i sa'are ariromo jöe gemuoro uehorovoromo ëninamijë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ejëhoromo jemëhu ëninamijarijëhi iae éhi vaejëho'ajéjo

20 rabëni ae niö'i o niö'i gemu nasi ihore gemuore gagovë'oho naro ë dirö'ore jemë'o je-vajëro jië'ëro.

Ae göehu ae gö hesi sisë bogo uehorovoromo vuonugade ë hesi uhu jöhoje.

21 Éhi'amu Peter-ro rueromo Iesu uavadeje: Bada nasi öehu nasi örire mu sisë vae'i hijë'iroho na majae dimino'e uehorovoromo vuonugo'i hi'ejöjo. Na na vae 7 uehorovoromo vuonugo'i hi'ejöjo.

22 Éhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Na uavajëjo: Bogo vae 7 éhemu a'i vae majae uehorovoromo vuonugo'i hi'a'anuëjo.

23 Éhesi uhu jöho na ua'ië'ajéjo. Sa'a a börömo hesi mu muebejavarue aribövi jabuhu moni bojam'iröhe suri suri ë sa'a a börömehu adahoromo é'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho éhi muebejaje höjo.

24 Iae sa'a a böröme gemuëro hijade höjo. Hirromo hesi mu muebejavarue jabisi suri surioho aevoromo adaho'amade höjo. Adaho'amamu ae gemuehu a börömo hesi örire 7 million kina bojam'iröhoho hu'rae barovare höjo.

25 Barovamu a börömohuro gavade ë aho moni bojam'iröhoho bogo eni jiamu gagorovo

hesi aribövioho uëvade höjo: Ëhuni ave aho hesi vaborohu'o aboji harihu'ohu'o maho sisëho aho'obëhe éhu'o jemëro ae gö imëvoromo monioho mana baeromo nasi öroro bojemirëjo. Ëhi jië'oho ë mu vaejaje aehu na mana bojemego bae'ibejodëhi ë monioho naro bae'ejöjo.

26 Ëhi majëhijamu hegorovo ë ahuro ague aho hiromo èninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na aho'o bojami barë'ejöjo.

27 Ëhi jövamu hegorovo rue a börömohuro huni vavaenimoromo uavade höjo: Iae mae-ëjo. Nadi ijoho bojeminëjo. Iae barëjajëjo. Va'onëjo.

28 Ëhi uavamu iae va'ade höjo. Va'ihö gavade ae gemu hu'o mue vaeromo a börömo hesi mu muebejahajoho jiamu gagorovo guduamade höjo 12 kina hesi örire bojami'iröhëro jië'ëro. Guduamoromo huë husuovahoromo uavade höjo: Nasi monioho bojemijëjo.

29 Bojemijëjamu ague aho hiromo èninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na bojami'ejöjo.

30 Bojami'ejöjamu bogo ejahade höjo. Bogo ejaho'i guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amade höjo hu ë hibe va'ojuvo ë monioho hesi örire bojami'iröhego.

31 Ëhi'amu gagorovo a börömo hesi mu muebejaharue a ioro'iorohuro garomo dë vörönëgoromo sisë maro vavaenëgade höjo. Vavaenëgamu va'oromo a börömoho huruoho majahiromo uavare höjo: Ëhi ëhi ë'ë'e höjo.

32 Ëhi ëhi ë'ë'e höjamu rue a börömohuro jöe

nugö'öjamu ë mu muebejahaje ahuro rovade höjo. Rovamu a börömohuro uavade höjo: Nasi mu vaejanue aho sareri a sisë bëhe javajéjo. Jero uevë'éro ëhuni jaehu moni bojemi'iranoho na uehorovoromo vuonugo barëjode höjo.

33 Naehu jani vavaenimodëhi ja rabëni jasi a göhunioho bogo ëhioho vavaenimanе höjo.

34 Ëhi uanugoromo ë arijo'ohuro dë vörönimamu ae uëvamu hegoro mu vaejaje aho guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amare höjo ë hibe va'ojovo monie aho'obëhe bojami barë'iröhego.

35 Jöho ëhi jië'éro jemë ae gemu gemu jemesi a ioro'ioro jabesi sisë bogo uhohu'o uehorovoromo vuonugë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ë börömehu ë'adëhi jemesi örire ëhi ë'a'ajëjo.

19

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

1 Iesuro ë jöho majëhinugoromo Galilee sa'are jioromo va'adeje. Va'oromo Jordan beromo ioni göre Judea sa'are rovadeje.

2 Rovamu ae aho'obëhe mae rihiomoruomamu huro guomo guomo'e aribövioho avohëvamu mae jëvadeje.

3 Ëhi'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojöro uavareje: Vaboro nugö'ö'amo'iröhe jögoru hesi jöho no he'i naguajëjo. Baruehu rabëni rabëni bijönimoromo vaboro nugö'öjë'oho na mae o sisë höjo.

4 Mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë ave jö adaharijoho rabëni bogo avoho uehorovarujëjo. God-are surire éhi uvë'e höjo: Bövi bise'o bamade ahuro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo.

5 Bamëvoromo uëvade höjo: Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Éhi uvë'e höjo.

6 Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu jëvo'ajëjo. God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo.

7 Nadi tarivorëjamu uavareje: Vaboro nugö'ö'iröhoho sisë hö uövuanuoho röhu éhi jië'oho Moses-ro rabëni ave jögoroho bojamuade höjo: Vaboro nugö'ö'i nagë'oho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo.

8 Nugö'önëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë hia'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'ego éhuni baruehu vaboro nugö'ö'amo'irarije ë hesi öroho Moses bogo tugohade höjo. Röhu ni'i'ivadiroho éhi jië'e muoho bogojiade höjo.

9 Röhu ave jöho na uë'ië'ajëjo. Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu éma nugö'öromu magonahe gö masuvë'oho ého bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

10 Éhi majëhijamu hegorovo hesi ijomajoho jaburo Iesu uavareje: Ja uövuanuoho: Baruehu vaboro masuvë'oho nadi éma nugö'ö'amorë uövuanuëjo röhu éhi jië'oho aehu magonahu ma-

suvë'oho bogo maho jianovajëjo.

11 Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Magonaho bogo masu'i ma-raromë'oho ae aho'obëhe ëhi ë'ë'oho bogo eni jioruomo'ajëjo. God-hu darugo bojëmamu baeruomë'oho ë ariböviohuremu ëhi ë'ë'oho eni jioruomo'i a ioro'ioroho bogo eni jioruomo'ajëjo.

12 Ëhesi bëhoho ae göëro göëro bëhe gö gö uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma ramarue höjo. A ioro'ioroho rahare majare sinoho ëhi jëvë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma ramarue höjo. A ioro'ioroho sinoho tarivëhë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'iorohuro God-hu böröme namiromo muebejëvaje hesi muoho uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. Ae rahu ëhi jië'e mu vae'irarije darugo baejë'oho ëhi vaerëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

13 Ëhi'amu gagorovo aëro asisö'oho sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhoromo God uavego ajëmi'iröhego. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuare ijomajo ömo'ömohuro birëgareje.

14 Birëgamu hegorovo Iesuro hesi ijomajo uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomaje höjo.

15 Ëhi uëvë'ëro övoho jabesi simanore bamëhonugoromo va'adeje.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

16 Ëhi'amu iae a i'e gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa na diehi jië'e mu maho vaeromo ëhuro ioro'ioremuoho maroho hi'ejöjo.

17 Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Mu ma vae'irane jöho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. God gemu a maho höjo. Röhu mare hi'i nagë'oho hesi jögoroho ejahonövonëjo.

18 Ejahonövonëjamu uavadeje: Diehi jië'e jögoroho uevanuëjo. Uevanuëjamu Iesuro uavadeje: Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo.

19 Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo.

20 Rajahinëjamu uavadeje: Ëjöho iae na e barëjë'e jevajëjo. Ëhi ë'lë'e jevajëjo röhu mu göho rabe vae'ejöjo ëhuro maro hi'irodoho eni jevo'iröhe.

21 Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Maro hi'iranëro ma-mae javojöro nagë'oho va'oromo jasi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Ëhi ë'lë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Ëhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

22 Ëhi uavamu hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo vavaenimoromo va'adeje.

23 Va'amu gagorovo Iesuro ijomajo ömo'ömoho uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Bövi bise'o marohë'e aehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho ëhi jië'oho anoji'e mae jio'a'ajëjo.

24 Röhu avehu'o uëvajëjo. Mi börömo anugo gagore nugö'öjë'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu ëhi ë'ë'oho samae jianovo'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho ëho anoji'e mae höjo.

25 Anoji'e mae höjamu heromo tiötövoromo uavareje: Ëhi jië'oho no diehi'oromo maroho va'ejarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo.

26 Bogo eni javuajëjamu Iesuro èrimëhoromo uëvadeje: Io'ajo. Jemë aëro jëvë'ëro bogo eni jëvajëjo. A'i God-hu mue aho'obëhe vaejë'oho hu eni höjo.

27 Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro ri'öromu Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. Ëhuni no manaho rabe bae'ejarëjo.

28 Rabe bae'ejarëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Maja i'oho rue'iramu God-are A Maho naro nasi ihoho dö maro jio'iramu nasi röho mare hiromo nasi aribövioho muebejëvo'ejëjo. Muebejëvo'iramu evare nasi ijoraje 12-ho jemëro na'o gemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo.

29 O ae rahu javue öe ma'ine vavue vëme abojo harihu'e o sa'ae nasi iho hesi jöëni vuonugo'amo'i va'ë'oho ëhi jië'e ariböviohuro bövi mae baeromo ijönö ma-ioro'ioremu maro

raromo'arujëjo.

30 Ëhi höjo röhu a ioro'iore aho'o nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'i a ioro'iore dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'ajëjo.

20

Ariböviehu grape ö'i bajo mure va'oromo mu vaejamu mu arijo'ehu mana diehi bojëmade uhu jö Iesuhu majëhijadohoje.

1 Sa'a arijo'e aehu hesi mu hesi öri muebejadëhi ö'lidöre hijaje A Börömohuro hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Sa'a arijo'e ae gemuëro sue'o va'ade höjo ae baejego jaburo hesi grape ö'i bajo mure va'oromo mue vaejahoromo manaho baeruomoröhego.

2 Va'o ae birohëvoromo uëvade höjo: Muoho vaejehorego noehu a bojëmijaruëhi ëhi jië'e ajivë'e ijo baje gemu majae gemu hesi muohuni bojëmi'iröjo. Bojëmi'iröjamu uavare höjo: Iae mae höjo. Iae mae höjämu rue mu arijo'ohuro hesi mure rämö'özade höjo.

3 Ëhi ë'ë'ëro majae 9 o'clock jiamu gavë'i vuonorö'ö va'oromo gavade höjo a ioro'ioroho mu rumo'e market-re ëma riravamu gëgorovo

4 uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'o mue vaerëjo. Suvuoro mae dimino'e jiajëhi na ëhi bojëmi'ejöjo.

5 Bojëmi'ejöjamu muro va'are höjo. Ëhi'amu maja ririrohu'o maja huotorovadevarohu'o huro market-re vuonorö'ö va'oromo ae gö gö jöe gemuoho uë'i hijade höjo.

6 Ëhi ë'ë'ëro majae beval'ia'amu gavë'i marketre va'oromo gavade a ioro'ioroho riravamu gëgorovo uëvade höjo: Majae bövioho jemë rabëni muoho bogo ë'ë'e ëma riravemu riravarujëjo.

7 Uavare höjo: Aho moni muoho bogo bojamuijë'ëro ëhuni ma-riravaruëjo. Uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'oromo mue vaejehorëjo.

8 Ëhi ë'ë'ëro majae barëjamu gagorovo mu arijo'ohuro hesi mu muebejahaje aho uavade höjo: Mu aribövioho uëvego rue'irarëjo. Rovego suvuoroho bojëmibe va'onëjo. Ijonö ro aevoromo mu vaejare aribövioho urimo manaho bojëmiromo evaro va'o urimo majae göre göre mu vaebe rovare aribövioho bojëmibe va'oromo ijo tugoho'ioho urimo ro mu aevoromo vaejare aribövioho bojëminëjo.

9 Ëhi'amu majae beval'ia'amu ro mu vaejare ariböviohuro ajivë'e ijo baje gemu gemu baeruomade höjo.

10 Ëhi baeruomamu gavë'i urimo ro mu vaejare ariböviohuro uvare höjo: No gö'o döre bae'ejarë uvare höjo röhu jabu'o ajivë'e ijo bajoho ëhi gemuoho baeruomade höjo.

11 Ëhi gemuoho baeruomoromo mu arijo'oho birevoromo

12 uaruomade höjo: Ijo tugoho'i ro mu vaejare ariböviohuro majae ma-bisemu mue vae'i noro sisonuvamu muoho aevoromo majae nijo'e huë vavaeni'e muoho vaebe va'ojubo hujeji jenironamamu vuonugare höjo. Röhu jero jabumë bojëmijanëhi no'o ëhi gemuoho bojamuijanuëjo.

13 Bojamuijanuëjamu rue mu arijo'ohuro ae

gemu uavade höjo: Isiajo. Na bogo sisë'ioho vaejavode höjo. Ja'o uehorovëjo. Na mami'e uavode höjo: Ajivë'e ijo baje gemu bojami'ejöjamu hegoro jero uevane höjo: Iae mae höjo.

14 Ëhuni jasi suvuoroho baeromo va'ëjo. Nasi nimoromo naehu ja bojamijodëhi ave ijo tugoho'i ro mu vaejehade aho suvuore ëhi gemuoho bojamijajëjo.

15 Nasi moniëro jië'ëro naehu baeromo rabe rabe negajoho ë'ë'oho ëho na mae höjo o sisë höjo. Na suvuoro'e huë baejë'e ae jevajëjo röhu jero rabëni ëho uehorovoromo aho nue huodëganuëjo. Ëhi uavade höjo.

16 Röhu uhu jö bëhoho ëhi höjo. Dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'i nuninö jiaruoho de-jonö jioruomo'ajëjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijönö röhu maho majëhijade jöhoje.

17 Iae Iesuro Jerusalem amo böromore ajiomo'i va'adeje. Örire va'oromo huro hesi ijoraje 12-ho rori'o sö va'oromo örire üëbe va'adeje:

18 Aveho hehëjo. No Jerusalem amore va'aruëjo. Va'o ë raromoromo God-ro hesi ëhi bamë'ëro hesi A Maho naro priest masijo jabesi övore Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a jabesi övore va'iramu baejevo'aruëjo. Baejevoromo nasi jöho mevo garomo uvoruomo'ajëjo: Nörö sisë'e aego guomo'a'ajëjo.

19 Guomo'a'ajëromo na baejevoromo sa'a göre jioromo rovare aribövi jabesi övore bojëmi'iramu

baejevoromo sivegoromo hisuebijevoromo korosire anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo.

*James'o John'o jabuhu masije rirarovo'iröhego
jabesi vëmehu Iesu ua gavade jöhoje.*

20 Ëhi'amu iae Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o jabesi vëmohuro jabumë hu'raejëvoromo rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Na ja ajamuinëjo o bogajo.

21 O bogajamu hegorovo Iesuro uavadeje: Ja diehi nagajëjo. Diehi nagajëjamu uavadeje: Na negajëjo jaehu böröme namiromo muebejavuë'iroho jero uëvego ave nasi harihu niö'iohuro ö'o jasi bëhire masije rirarovoromo göhuro jasi övo manö göhuro jasi övo adonö ëhi ari'iröhego.

22 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro ö'o ö'o uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemëhu ue gevaruje jö hesi bëhoho jemë bogo gavë'e ëma uevarujëjo. Na gavajëjo ajuo'e jovo sisëro ajuemanovo hesi jio'ego. Ëhi jië'e huë vavaeni bae'irarijoho na jemë'o eni jëvajëjo. Eni jëvajëjamu uavareje: Iae no eni javuajëjo.

23 Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae mae höjo. Na ajuemi'iröhe jovo sisëhuro jemë'o ajuëmi'ajëjo. Röhu nasi bëhire övo manö o övo adonö ari'irarije jö uë'irodoho ëho bogo nasirehu höjo. Nasi Vavuehu a rahumëni uvoromo nugade röhoho ë aho jaburemu nasi bëhiroho ari'a'aruëjo.

24 Ëhi'amu Iesuare ijomajo ioro'iore 10-ho jaburo hejare uvavamu: Ö'o ö'o Iesuare bëhire böröme rirarovo'i uvare höjamu hegorovo jabisi örire dë vörönimoruomadeje.

25 Dë vörönimoruomamu gëgorovo Iesuro hesi ijomajoho aho'obëhe uëvadeje: Ruehëromo rovamu uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo. Sa'a ioro'ioro rajo jabisi a masijoho jaburo jabisi aribövioho ruahö'öjëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. O jabisi bëhire riravaruo huro ëhi taemëvoromo jöe bojëmijarue höjo.

26 Sa'a ioro'ioro rajohuro ëhi ë'arue höjo. Röhu jemë nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i jemesi ae gemu rahu böröme nami'i nimë'oho ë aho a ioro'ioro jemë ajëminövo'iröhe ae jio'a'ajëjo.

27 O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimë'oho hu a ioro'ioro jemesi mu vaejëhonövo'iröhe ae jio'a'ajëjo.

28 God-are A Ma naehu a ajëmi'i rovodëhi ëhi ë'orëjo. Naehu rovode hesi bëhoho bogo aëro na ajemi'irarijego rue'i a'i naro ae ajëmiromo nasi arijo'arije bojamiro voromo guomorovoromo ëhuro ae aho'obëhe sisëhu tövëvajoho jivo rëmö'ö'irodëni ëhuni rovode höjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sisë'e ae niö'i ajëmade jöhoje.

29 Ëhi'oromo Iesumëro Jericho amoho nugo'i va'amu ae aho'obëhe rihimoruomadeje.

30 Röhu nuni sisë'e ae niö'i öri ionire ar-ijë'e jiareje. Ariromo hejare uvavamu: Iesuro rova'ajë uvamu hegorovo ma-darugo'o uvareje:

[Bada] David-are ujoho böröme javaje noni vavaenimëjo.

³¹ Vavaenimëjamu hegorovo ae aho'obëhe jaburo birëgoromo uëvareje: Jöe vuonugohëjo. Jöe vuonugohëjamu hejë'l röhu maho darugo ma'o uvareje: Bada David-are ujoho böröme javaje noni vavaenimëjo.

³² Vavaenimëjamu Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromo uvëvadeje: Avehuro ruehëromo rovamu uëvadeje: Naro diehi ajëmijöro nëgajëjo.

³³ Nëgajëjamu uavareje: Bada ajamuego no nune dadovoromo uheriharëjo.

³⁴ Uheriharëjamu Iesuro jabumëni vavaenimoromo nunoho röhëhadeje. Röhëhamu maburéro uherihoromo hesi ijore va'areje.

21

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jöhoje.

¹ Iae Iesumëro va'o Jerusalem bëhire va'oromo Olives Dahorure Bethphage amo'ere aji suorovareje. Suorovoromo Iesuro ijomajohi niö'i rëmö'löromo

² uëvadeje: Arue jemesi nunörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey-oho harihohu'o benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'raejëvo ruerëjo.

³ O aehu jö uëvë'iroho uarëjo: Badaro ave mioho nimo'ego ëhuni hu'raejëvo va'aruëre. Ëhi ua'iramu iae ma-buréro uë'a'ajëjo: Ëhi ë'ohëjo.

⁴ Röhu ëhi ë'iröhe mu hesi bëhoho God-are surire jö jajivarëhi ëhi jioröhego. Jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro uëvadeje:

5 Jemëro Zion amo rajoho ëhi uërëjo:
 Gahëjo. Jemesi börömhuro jemesi örire rovajëjo.
 Hu sanu'e aëro jië'ëro donkey döre hiromo
 rovajëjo.

Donkey hesi harihure hiromo rovajëjo.

6 Amo Iesuro hesi ijomajohu rëmö'öjamu
 va'oromo Iesuhu uëvadëhi ëhi ë'areje.

7 Ëhi'oromo ë donkey niö'ioho vëmohu'o har-
 ihohu'o hu'iraejëvo rueromo niögoho jabiesi de-
 jore ruaho'amo bahijamu gagorovo Iesuro ë aijo
 hijadeje.

8 Hijamu ae aho'obëhe a ioro'iorohuro niögoho
 örire ahahobe va'i a ioro'iorohuro ijo rude
 tarivo'amoromo ahahobe va'areje.

9 Iesuare nuninö va'oruomadohu'o dejonö
 rueruomadohu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:
 Ave aho David-are ujoho böröme vaeromo rova-
 joho mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

God mabëhëjo.

10 Ëhi'amu Iesuro Jerusalem amore höröjamu
 gavë'i amo raje ae magonahe aho'obëhe
 tiötövoromo uëvareje: Ëho rahuo höjo.

11 Rahuo höjamu Iesu'o rueruomade
 aribövihuro uëvareje: Ëaho Galilee sa'are
 Nazareth amore hiromo jö God-aro baeromo
 majahuijaje aho höjo.

*Iesuhu God-are amo börömore va'oromo ë'ade
 jöhoje.*

12 Ëhi'amu Iesuro God-are amo börömore
 va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e
 imo'amamu rarovö'öjëvadeje. Rarovö'öjëvoromo

gavade aëro sa'a göre göre jioromo rovare aribövi jabesi ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho i'imémamu gégorovo jabesi mu maratuoho huotovö'öjëhoromo ugo imo'amarue aribövi jabesi arëtohu'o huotovö'öjëhadeje.

¹³ Huotovö'öromo uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajëjo: Ëho God-are örire jö ato'iröhe osaho höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jeméro mu sisë ë'ë'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihirovarue juju gagoho va'ëne höjo.

¹⁴ Ëhi uëvamu nuni sisë'e höru sisë'e aribövioho God-are amo börömore rueruomamu Iesuro avohëvadeje.

¹⁵ Avohëvamu gagorovo priest masijohu'o jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo gavare Iesuro ëhi jië'e mu masijoho vae'amamu hejare asisö'ëro uvo'i arijavamu: Ave aho David-are ujoho böröme vaeromo rovajoho mabëhe uvoruomamu hegorovo dë vörönimoruomadeje.

¹⁶ Dë vörönimoruomoromo Iesu uavareje: Arue asisö'ehu jö sisë uvoruomajoho na ja hejanuëjo o bogajo. O bogajamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Iae na hejajëjo. God-are jöho surire jajivoromo uvë'e höjo: God jero asisö'ohu'o asisö'o inino mahu'o avohëvë'ego jasi ihoho mabëhe uvoruomaje höjo. Ësurire jöho rabëni bogo avoho gavarije höjo.

¹⁷ Ëhi uënugoromo Iesuro ë rëmoromo Jerusalem amore jioromo va'oromo Bethany amore höröromo vahie gemu ë hijadeje.

Mesehu bajo bogo raejöro Iesuhu uavade

jöhoje.

¹⁸ Hijë'ëro sisonuvamu gagorovo Iesuro Jerusalem amo börömore vuonorö'lö va'i va'adeje. Örire va'amu hömadeje.

¹⁹ Hämamu va'ihö gavade mesoho öri ionire namijamu gagorovo bëhire va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i ma-hano rudu'emu jiamu. Ma-hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijoho nadi bajoho raenëjo. Ëhi uavamu gagorovo mesoho ma-burëro sahorijadeje.

²⁰ Sahorijamu gagorovo Iesuare ijomajeho jaburo tiöromo uavareje: Diehi'ego mesoho ma-burëro sahorijajëjo.

²¹ Sahorijajëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Jemë bogo uehore niö'i bae'irögoro God gemu mae uehorovë'oho naehu meso avohode ëhi jië'e mu vaejë'oho eni jëvo'ajëjo. Röhu bogo éhemuoho vae'i ave dahoru uavë'oho: Ri'oromo va'o jovo börömoro bu'örovonë uavë'oho iae ëhi jio'a'ajëjo.

²² O rabe rabe God ua gavë'oho mae uehorovoromo uvë'oho: God-ro ajemi'ajë uvë'ohuro éhuro iae bae'a'arujëjo.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.

²³ Ëhi uënugoromo Iesuro God-are amo börömore ajiomadeje. Ajiomoromo God-are jö bëhoho ae röjëhijadeje. Röjëhijamu priest masijehu'o a duvaho ömo'ömohu'o ého jaburo rueromo uavareje: Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge

javoromo o raro darugoho bojamijë'ëro ëhi jië'e muoho vaejanue höjo.

²⁴ Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. Jemëhu mana uevë'oho naro jemë uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

²⁵ John-hu bapataeto vaejavuonövadoho ë darugoho dinö'e baejade höjo. Na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijë'ëro ëhioho ë'onövade höjo. Ë'onövade höjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho God-ro John darugoho bojamijade hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Ëhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo.

²⁶ O noehu Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö ua'iröhoho röhu ae aho'obëhe juhuonëmiromo bogo ëhioho ua'ejarëjo ë hesi bëhoho jaburo uvoruomë'ëro: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae hö uvoruomë'ëro.

²⁷ Ëhi uarovoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bëhoho no dadivavuajëjo. Dadi-vavuajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevarije jöho na'o bogo uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

Harihu niö'ihu diehi ë'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

²⁸ Röhu ave uhu jö heromo diehi uehorovarujoho majehirego na he'iröjo. Iae ae gemu hu harihe niö'i jëvade höjo. Harihe niö'i jëvë'ëro vavuohuro va'oromo murioho uavade höjo: Jue'i

jaruvo grape ö'i bajo muoro va'oromo mue vaejehonëjo.

²⁹ Vaejehonëjamu muriohuro ri'oromo uavade höjo: Na bijönegajëjo. Bijönegajë uanugoromo röhu ijönö avoho uehorovoromo mue vaejaho'i va'ade höjo.

³⁰ Ëhi'amu vavuohuro va'oromo ijomajahiro mo uavade höjo: Muoro va'oromo mue vaejehonëjo. Vaejehonëjamu ijomajahiro uavade höjo: Apo iae na va'ejö uaromo röhu bogo va'ade höjo.

³¹ Ëhi jië'oho di ahuro vavuehu nimadëhioho vaejade höjo. Vaejade höjamu uëvareje: Muriöhurajo. Muriohurajamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Vajiohu'e tax baejarue ariböviehu'o öönö'e jijiharue magonahohu'o ëho jaburo jemë iosirëmiromo urimo God-are aharire va'oromo raromego huro jabumë muebejëvaje höjo.

³² Rabëni hesi bëhoho John-ro jemesirire rovade höjo öri mahö röjëhijego ga'irarijego. Rovamu jemëro hu bogo ma uehorovo'irögoro vajiohu'e tax baejarue ariböviehu'o öönö'e jijiharue magonahohu'o ëho jaburo hu mae uehorovoruomade höjo. Mae uehorovamu jemëro ëho garomo röhu bogo avoho uehorovoromo huotorovoromo John ma uehorovarije höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë e'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

³³ Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ië'ajoho hehëjo. Iae sa'a arijo'e ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore

iromo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajiö e hiromo muoho atovoröhego. Ëhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jeméro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioro jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënugoromo ri'örömo va'o sa'a göro e hijade höjo.

³⁴ Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho dunovamu gagorovo hesi mu vaejaharue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho mu muebejarue aribövioho uërege nasi ö'i bajoho i'imëmego ujuheho ruerëjo.

³⁵ Ujuheho ruerëjamu hegorovo va'are höjo. Va'oromo suorovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro guduamëvare höjo. Guduamëvoromo göho hisuebi'i göho ano bamoi'i göho munëro vajamijamu guomade höjo.

³⁶ Ëhi'amugo mu arijo'ohuro mu vaejaharue ae gö'o rëmö'öjade höjo mure va'oröhego. Urimo mu vaejaharue ae gemu gemu rëmö'öjë'ëro röhu evaroho ae aho'obëhe rëmö'öjade höjo. Rëmö'öjamu va'oromo mure suorovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro urimo rueruomamu e'arëhi ëhi sisë vaejëvare höjo.

³⁷ Sisë vaejëvamu ijo tugoho'i mu arijo'ohuro uvade höjo: Arue mu muebejarue ariböviohuro nasi harihoho garomo uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni mae uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromo nugö'öjamu mure va'ade höjo.

³⁸ Va'o höröjamu garomo uarovare höjo: Arue

rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamoromo hesi sa'aho nosi baejarëjo.

³⁹ Ëhi uarovoromo ë aho mure jiamu gudu-amoromo rori'o bijimo bu'öromo anamu guo-made höjo. Ëhi'are höjo.

⁴⁰ Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro mure rovë'iroho mu muebejarue aribövi jabesi öriroho diehi'ëvo'ajëjo.

⁴¹ Diehi'ëvo'ajëjämu uavareje: Sisë jioruomo'ego ijumëvo barëromo muoho a maho bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Mueberomo majae eni jiego ö'i bajoho uroromo hesiroho i'imamiröhego.

⁴² Ëhi uëvamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ave uhu jöho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Ëho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë'ë'e höjo.

Ëjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë diehi'oromo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

⁴³ Ëhu'ëro jië'ëro naro jemë uëvajëjo: Jemëhu God-are aharire raromoromo hesi mu mue-bebe rovariye muoho God-ro baeniëhiromo ae gö bojëmi'iramu jaburo hesi aharire raromoromo ë muoho mueberomo rae avoho'aruëjo.

44 [Röhu aehu ë munë döre bejë'oho ahoru ahoru bae'a'ajëjo. O ë munëhu a döre berovë'oho aho sa'ijovo barë'ajëjo.]

45 Iesuro uhu jöe gö gö ëhi jövamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo garomo uvareje: Nosi jöe jövajëromo

46 guduamo bava'ië'oromo uvareje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: Iesu hu jö Godaro baeromo majahuijaje ae hö uvoruomaje hö uvoromo jabumë juhuonëmiromo vuonugareje.

22

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

1 Iae Iesuro röhu maho uhu jöe gö gö ae majëhijadeje.

2 Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. Sa'a a böröme gemuëro söröe baejade höjo hesi harihohuro masuromo iröhego.

3 Ëhi ë'ë'ëro hesi mu vaejaharue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho rueröhego naehu mami'e uëvode aribövioho uëregó rue'irarëjo. Rue'irarëjamu uëvamu bijönimoruomade höjo.

4 Bijönimamu hegorovo sa'a a börömohuro mu vaejaharue a ioro'ioroho uëvade höjo: Söröre rueröhego uëvodoho ëhi uërëjo: Jöe hehëjo. Nasi söröho eni jië'e höjo. Nasi mi masije ma-mabëhe naehu ma-je mio'amaje sanuovë'e mioho bijuëmoromo buvomoromo bahijë'e jevajëjo. Bövie bise'e eni avohë'e jevajëjo. Ëhuni rovego no ë söröho i'irarëjo. Ëhi uërëjo.

5 Ëhi uëvamu jöho bava'oromo majëhijamu ë ariböviohuro bogo ejëhë'e öre gö öre gö va'are höjo. Göëro hesi mure va'ade höjo. Göëro hesi moni muro va'ade höjo.

6 Ioro'iorohuro ë anu rovare aribövioho guduamëvoromo mu sisë vaejëvoromo muo'amare höjo.

7 Ëhi'amu ë sa'a a börömhuro dë vörönimade höjo. Dë vörönimamu muorovo aribövioho rëmö'öjamu jaburo ë anëgare aho muo'amoromo jabisi amoho buel'öjëhare höjo.

8 Buel'öjamu gagorovo a börömhuro hesi mu vaejaharue aho uëvade höjo: Söröho eni jië'e höjo. Röhu rueromo sörö ihë uëvamu juahemijare ariböviehu rueromo sörö ijë'oho sisë höjo.

9 Ehuni öri masijoro va'irarijoho va'oromo ae rahu rahu birohëvë'oho uëvego söröru'e'irarëjo.

10 Rue'irarëjamu hegorovo rue mu ariböviohuro örire va'oromo a sisëhu'o a mahu'o birohëvoromo aho'o sö ujuoho rovare höjo. Rueruomamu sörö osaho rarovade höjo.

11 Rarovamu a börömhuro ë aribövioho gë'i osare rovade höjo. Rue'i gavade höjo ae gemu masuvarue sörö i'i io'amarue niögoho bogo ba'amë'e ma-hijamu.

12 Ma-hijamu gagorovo uavade höjo: Isi-ajo. Masuvarue niögoho bogo ba'amë'e ja diehi'oromo ave osaroho rovane höjo. Osaroho rovane höjamu ruehuro jörumoraejade höjo.

13 Jörumoraejamu rue a börömhuro ri'oromo mu aribövioho uëvade höjo: Övo

höru'oho tövo'amoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo.

14 Ëhesi bëhoho God-ro ae aho'obëhe ruejöro uëvaje höjo. Röhu ae ma-gemu gemu hesinö jëvojöro baejëvaje höjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoe.

15 Ëhi'amu iae Pharisee ariböviohuro va'oromo jöe atoromo uarovareje: Ë'ego no Iesu sareramego hu guaro berovo'irajo.

16 Ëhi atonugoromo jabesi ijore ijore jijiharue a ioro'iorohu'o Herod-are aribövi ioro'iorohu'o rëmö'öjamu va'oromo Iesu sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javë'ëro God-are mu örohemu röjahuijego. O aho bogo juhuonëmijego. Ëhesi bëhoho jero no göromo ae böröme o bise'e javuajëromo jöe gö gö bogo röjahuijanue höjo.

17 Ëhuni ave jöho ja diehi uehorovanuoho mjahuijego no hejarëjo. Rome a börömohuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamijarue höjo. Noehu éhi é'aruoho na éhuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo.

18 Bogajamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë sisë vaejevo'i ue gevaruëromo uëvadeje: Sareri aribövie jëvajëjo. Jemë rabëni na bijioho gevarujëjo.

19 Tax a bojëmijaruje ijo bajoho röjehihego na gavöjo. Gavöjamu ijo bajoho barovareje.

20 Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo.

21 Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. Rome a börömo hesi höjamu uëvadeje: Ëhuni Rome a börömo hesiroho ého hesi öroro bojami'i God-aroho ého God-are öroro bojam-inövorëjo.

22 Ëhi uëvamu hegorovo tiøjëvamu Iesu ë nugo'i va'oruomadeje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'örüuromöröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

23 Va'amu gagorovo majae gemuore Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee aribövihuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijonöho bogo ri'ö'amo'i ma-iro'iore gemu vuovo'ajëjo. Ëhi uvoruomaje aribövihuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromo uavareje:

24 Tisa Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e vuovego diehi é'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo éhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho éhi höjo.

25 Ëhi jië'éro iae ae aho'obëhe 7 ma-ö ömo'ömëremu nosirire raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo.

Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo
ö göhuro vuojiroho masuvade höjo.

26 Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'ioroho ëhi gemuoho ë'obe rovare höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho ë magonahoho abozi harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo.

27 Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ëhi'are höjo.

28 Ëhi ë'arohuni ëhuni ave jöho no ua gal'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'öl'ejarëjo. Ëhuni vuovë'e ariböviehu ri'örüuromöröhe majaroho ae 7 höjo röhu ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'obëhe masuvë'ego ëhuni uavaruejëjo.

29 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huhu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo.

30 Ëhesi bëhoho vuovë'ëro ri'örüuomo'iröhe maya rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masuromo'i aneraehu ö'idöre ma-raromaruëhi ëhi raromo'aruëjo. Ëhuni ë magonahehu di ahu'o hi'iröhe jö ue gevarujoho bëhi rumo'e höjo.

31 Ëjöho jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e ariböviehu ri'öl'iröhe jöho sareri jöe höjo. Ëho bogo sareri jöehu jio'i jö mae höjo. Ëhesi bëhoho vuovoromo ri'öl'iröhe jöho God-ro jemëni jövamu hesi surire jajivoromo uvë'e höjo:

32 Na Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae jevajëjo. Jemë rabëni ë jö hesi bëhoho bogo avoho

baejarije höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioremuoho barë'i va'o raromego muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioremu barëjë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho iae muebejëvaje höjo.

³³ Iesuro Sadducee aribövioho ëhi uëvamu ae aho'obëhe heromo jöe barëjëvadeje.

God-hu bojamuade jöho diho börömoho jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.

³⁴ Ëhi'amu Pharisee ariböviohuro hejare uvavamu: Iesuro jö mae jövamu ëhuro Sadducee aribövioho jö mana majahi'iröhoho bogohö uvavamu hegoro gagovorovareje.

³⁵ Gagovorovonugoromo Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro Iesuare dëho bijioho ga'irögoro ri'öromo uavadeje:

³⁶ Tisajo. God-hu bojamuijade jögore aho'o jio'amajoho di jöho börömoho höjo.

³⁷ Börömoho höjamu uavadeje: Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe uehore aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo.

³⁸ Ëho jö börömo börömoho jië'ego ëho nuniroho höjo.

³⁹ O ë jö hesi bëhirohu'o iae gemuoho höjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo.

⁴⁰ Dë vövöbajo'e aho'o God bojami'irane jöhu'o jasi ae gemuoho rajahi'irane jöhu'o bëhoho

jëvajëjo. God-are surire jö Moses'o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iorohu'o ja-jivo'amaroho ého ado sirino'oho jio'amajëjo.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu röjëhi'i ue gëvadohoje.

⁴¹ Iae Pharisee aribövioxhuro gagovoruomamu gavë'i Iesuro uëvadeje:

⁴² Böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho jemë diehi uehorovarujëjo. Hu rahuare ujoho höjo. Uavareje: Hu David-are ujoho höjo.

⁴³ David-are ujoho höjamu uëvadeje: Ëhi jië'oho God-are Aru'ahoho rabëni uavamu David-ro böröme namiromo ajëmi'iröhe aho Bada uavade höjo.

⁴⁴ Ëhesi jöho David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God Badaro nasi Bada uavade höjo:

Nasi övo manö rojo hijego
ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'özëvego
hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

⁴⁵ Ëhesi bëhoho böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvë'e jiaje éhuni nadi uvorëjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo.

⁴⁶ Ëhi uëvamu aehu Iesu mana ua'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvamu ijönö jöe gö gö ua ga'ië'aroho juhuonivoromo vuonugareje.

23

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ého jabuhu sareri'e mu vaejaruëhi aehu bogo éhi é'iröhego Iesuhu jövadohoje.

¹ Éhi'amu Iesuro hesi ijomajue ömo'ömohu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe uëvadeje:

² Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ého jaburo Moses-are sionoho baejë'e höjo.

³ Moses-are sionoho baejë'e jëvaje éhuni mu jö rabe rabe uëvë'oho ejëhoromo éhi vaenövorëjo. A'i jabuhu ömarüéhioho nadi éhioho ömorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhijaruëhioho muoho bogo éhioho vaejarue höjo.

⁴ Aehu i'u'e inömo ujuoho va'oruomojöro buahore bahijëhoromo tövëhoromo va'ego bogo ajëmiromo övo namehu vitu banigojiomëharuëhi ë Pharisee ariböviohu'o jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o jaburo éhi é'arue höjo. I'u'e muoho aho'o ae bojëmiromo bogo mae bogo ajëmi'i manunëremu gëvarue höjo.

⁵ Jabu mu rabe rabe vaejë'oho aëro gëjöro ma-döhemu vaeruomaje höjo. Ëhesi bëhoho jabumëro nimoruomaje höjo aëro gëromö uvoruomoröhego: Jabumëremu God mabëhe uehorovoruomaje höjo. Aëro éhi uvoruomoröhego nëgego God-are jö'e suri surioho maua gagore bahiromo övo ahore varijore muoho taemoruomaje höjo va'orahoro jio'amego aëro garuomojöro. O God-are örire jö ato'i io'amarue niögure ö'i ëgobövie be

io'amoruomajé höjo va'orahoro jio'amego aëro
garuomojöro.

⁶ O sörö il'i va'ë'oho o God rajahijarue osare
va'ë'oho a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i
nimarue höjo.

⁷ O imo'amaruire va'ë'oho nimarue höjo ae
aho'obëhe uvoruomoröhego: Jabumë a masijero
jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. O
nimarue höjo aëro jejëmiromo uëröhego: Tisajo.

⁸ Röhu ae göehu jemë döre bamëvoromo
uëvë'oho: Tisa uëvë'oho éhi jië'oho sisë höjo
rabëni hesi bëhoho jemë ö ömo'ömëremu jëvo'i
jemesi Tisaho na gemu jevë'ego.

⁹ O ave sa'are raromarue aribövioho nadi
döroho bamëvoromo uërëjo: Apajo. Ëhesi bëhoho
ae gemu ö'idöre hijajoho ého iae jemesi Vavu
Börömoho höjo. Ëhuni éhi jië'e jöho nadi uërëjo.

¹⁰ O ae göehu jemë döre bamëvoromo uëvë'oho:
Simano vaejanue aho javajë uëvë'oho éhi jië'oho
sisë höjo. Ëhesi bëhoho jemesi Simano Vae-
jaje Aho ma-gemu jevajëjo böröme namiromo
ajëmijaje ahuro jevë'ero.

¹¹ A'i a masije jemesirire jioruomajoho
éhi jië'e aribövioho mu ajëmi'iröhe aribövie
jioruomo'ajëjo.

¹² Ae rahu sivu uehorovoromo döre
bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu
ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomo'ajëjo.

*Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri
röjëhijarue ariböviohu'o sisëre va'iröhe jö Iesuhu
jövadohoje.*

13 Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomo'iröhe öroho tugohëharuje höjo aëro ë va'o raromojööni. Jemë God-are ahariroho bogo va'o raromo'i nimaruje höjo. O ae göehu God-are aharire va'o raromo'ia'amu gëvë'oho ahëvaruje höjo.

14 [Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho magonaho doru jabesi bövioho bise'oho ëma ujuohëharuje höjo. Ëma ujuohëhoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvaruje höjo aëro gëromu uvojöro: Mu mae vaejarüëjo. Ëhi jië'e sareri'e muoho vaejarujego ëhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajëjo.]

15 Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho jemëro jovo göre göre sa'a göre göre ae dinëmibe va'aruje höjo ma-ae gemuëro hesi muoho vuonugo'i Jew rajo muoho baeröhego. Ae dinëmibe va'oromo gavaruje aho jemesi jöho ejëhoromo Jew rajo mu baejamu gavë'oho jemëro ë aho mu sisë röjahijego mae höromu vaeromo jemëhu sisë ë'oromo vëni'e örire va'arujoho ë ahuro jemë iosirëmiromo sisë börömo bëhe ë'oromo vëni'e örire va'o hesi höjo.

16 Vaevë'e nuni ramoramovë'e aribövi jemëhu ae gö öri röjëhi'ië'arujoho sisérëjëvo'ajëjo. Ëhesi

bëhoho jemëro ae ëma majëhiromo uëvaruje höjo:
 Ae rahu darugo'e jö uvo'ië'oho God-are osa
 börömo hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue
 éhi éhi é'ejö uëromö röhu mu bogo vaejë'oho iae
 hesi höjo. A'i God-are osa börömore jio'amaje
 gold hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue
 éhi éhi é'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo.
 Bogo sarerivo'anuëjo.

17 Nune ramoramovoromo simane sisë'i
 uehorovë'e aribövie jëvajëjo. Ëhi majëhijaruje
 hesi bëhoho nani jemëro uvaruje höjo: God-
 are osa börömo hesi ihoho bise'e jio'i God-are
 osa börömore jio'amaje gold-ho iho böröme
 höjo. Röhu ë gold-ho bogo God-are osa
 börömorocho jio'amo'ibejajo bogo God-are gold
 maho jio'amo'ibejajo. A'i ë gold-ho God-are osa
 börömore jio'amë'ëro éhu'ëro ého gold maho
 höjo. Gold-huro bogo God-are osa börömoho
 iosiramiromo iho börömoho jio'i God-are osa
 börömo hesi ihohuro gold ihoho iosiramiromo
 bövioho jiaje höjo.

18 O jemiëro jöe gö ëma majëhiromo uëvaruje
 höjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ië'oho God-are
 maratu hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue
 éhi éhi é'ejö uëromö röhu mu bogo vaejë'oho iae
 hesi höjo. A'i God-are maratu döre bahijahare
 suvuoro hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue
 éhi éhi é'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo.
 Bogo sarerivo'anuëjo.

19 Nuni ramoramö'e aribövie jëvajëjo. Nani
 jemëro uvaruje höjo: God-are maratu hesi
 ihoho bise'e jio'i God-are maratuore jio'amaje
 suvuorocho iho böröme höjo. Röhu ë suvuorocho

bogo God-are maratuoroho jio'amo'ibejajo bogo God-hu ujuoho'iröhe suvuoro maho jio'amo'ibejajo. A'i ë suvuoroho God-are maratuore jio'améë'ero éhu'ëro ého suvuoro maho höjo. Suvuorohuro bogo God-are maratuoho iosiramiromo iho bövioho jio'i God-are maratu hesi iho huro suvuoro iho huro iosiramiromo bövioho jiaje höjo.

²⁰ Aehu darugo'e jö ato'ië'iroho God-are maratu hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo maratu hesi iho hemu uvo'i maratuore jio'amaje suvuoro hesi iho hu'o uvoromo ë'arue höjo.

²¹ O ae rahu God-are osa börömo hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo osa hesi iho hemu uvo'i osare hijaje A hesi iho hu'o uvoromo ë'arue höjo.

²² O ae rahu ö'idö hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho ö'idöre jiaje God-are röho hesi iho hu'o ë hijaje a hesi iho hu'o uvoromo ë'arue höjo. Éhuro darugo'o majëhijärue höjo.

²³ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje aribövihuhu'o Pharisee aribövihuhu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu gemu God suvuore bojamijaruje höjo. Ëhi jië'e jögoru ininoho ejaho avoharuje höjo. Ëhi jië'oho iae mae höjo. Nadi vuonugorëjo. Röhu ého majanovo'i jö ioro'ioroho masijo jiajoho ého bogo uehorovaruje höjo. A ma-mae vaejëvo'irarije muoho a huë baejëvo'irarije muoho ahorire

vaejëvo'irarije muoho ëho rumonimaruje höjo.
Nadi rumonimo'ibejarijëjo.

24 Majo majo biseharihehu jemesi jovore beva'ë'oho io bu'öromo jovoho i'i majo börömo börömoho bogo avoho gavë'e ma-nimu'öjaruje höjo. Jö masijoho bogo uehorovo'i ma-jö ininohemu uehorovaruje höjo. Ëhuro nunoho ramoramovëvego öroho sisë'i röjëhijaruje aribövie jëvajëjo.

25 Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Jemë hevöe enatue dönöhemu u'o'amaruje höjo. Gagonöho ae gö jabesi ie jove vajiohéro ujuohoromo aegë'ëro irijiomo'amë'e höjo. Ëhu'ëro dönöho aje jio'i gagonöho va'inumi'e jio'amajëjo. Jemesi mu sisého éhi jianovajëjo.

26 Pharisee jemë ae gemu gemu nuni ramoramо'e ae jëvajëjo. Urimo ae gö jabesi iohu'o jovohu'o vajiohehu ujuohoromo hevöre bahiromo enatuore oteharujoho vuonugorego hevö o enatu gagoroho va'inumoho bogojio'irajo. Ëhi é'ë'oho jemesi hevöhu'o enatuohu'o döhu'o uhohu'o ma-mae jio'amo'ajëjo.

27 Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Jemesi jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Vuovë'e sino bahi'amarue munëho aëro ajivë'e osëro buejaho'amarue höjo nu ano'e mae jio'amoröhego. Buejaho'amego dönöho ajivë'e mabëhe jio'amo'i gagonöho vuovë'e a jabesi ijo'ahohu'o sagohohu'o ëhuremu

jio'amajëjo. Jemë ëhi jië'e jëvanovajëjo.

²⁸ Döhemu mae jëvego aëro gëromo uvoruomaje höjo: Jemë a mae jëvajëjo. A'i jemesi uhoho sareri sareri'e mu sisëmu vaejaruje jëvajëjo.

²⁹ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabisi sino guavo'amare huoho avoho'amaruje höjo. Mu mae vaejare a mami jabisi huoho avohoromo muebejaruje höjo.

³⁰ Avohoromo mueberomo jemë uvaruje höjo: Nosi hijo miono'ehu raromare majaroho evaroho no'o javuo'ibejajo no jabumë bogo ajëmiromo God-are jö majëhijärue aribövioho muo'amo'ibejarëjo.

³¹ Iae mae-ëjo. Ëhi atarujoho ëho jemëro huruoho majahuiromo uöromo ë'arujëjo: God-are jö majëhinövare a muo'amare aribövi jabisi ujo ömo'ömëro javuë'ëro jabisi öre gemuore jijiharue aribövie javuajëjo.

³² Jemë ëhi jië'e aribövie jëvë'e jiaje ëhuni jemesi hijo miono'ehu mu sisë aevoromo vaebe rovarëhi jemesi nimarujoho jemë'o ëhi jië'e muoho vaebe jijihorëjo. Na ë hesi jöho bogo uë'ejëjo.

³³ Sigobe jëvo'amajëjo. Sigobu aboji harihu'e jëvo'amajëjo. Ëhi jië'e mu vaejë'oho diehi'oromo vënoho garaedivorëjo.

³⁴ Ëhuni aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövo'iröhe aribövioho simano ma'e aribövioho jö röjëhinövo'iröhe aribövioho Iesu naro rëmö'öl'iramu ö'oruomo'ajëjo. Ö'iramu

jemëro ioro'ioroho muo'amo'arujëjo. O korosire
ano taemo'amo'arujëjo. Ioro'ioroho God
rajahijaruje osare osare hisuebi'amo'arujëjo.
O amo göre jio'iramu amo göre siho ujuoho
va'onövo'arujëjo.

35 Ëhi ë'iramu ëhuni ma-maemu jië'e aribövi
aeħu muo'amobe rovare ë hesi i'uoho jemesi
örire rue'a'ajëjo. Aevo'ioho aëro Abel a mae
anoromo a ma ioro'ioroho muo'amobe rue-
juvo ro ijo tugohol'ioho jemesi hijo miono'ohuro
Barachiah-are harihe Zechariah anare höjo. God-
are osa börömoho numëhi jio'i God-are suvuoro
bahijarue maratuoho ruhëhi jiamu Zechariah ë
ririre anare höjo.

36 Ave jöho na jö mae uël'ië'ajëjo. God-are
aribövi ëhi muo'amobe rovare ë hesi i'uoho
aho'obëhe ave jaruvore raromaruje aribövioho
jemëni rue'a'ajëjo.

*Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade
jöhoje.*

37 Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë
jemëro jö God-aro baeromo majëhijärue
aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni
rëmö'özaje aribövioho munëro vajëmijaruje
höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure
nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë
ëhi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode
höjo röhu jemëro bijönimarije höjo.

38 Ëhuni ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho
vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo.

39 Naro jemë'o hiromo va'iramu jemë
nasi nu ano'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na

vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo nasi
jöho majëhiromo uvo'a'arujëjo: Badare ihore
rovajoho mabëhëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

24

*Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe
jö Iesuhu jövadohoje.*

¹ Ëhi uënugoromo Iesuro God-are amo börömore
jioromo va'amu gavë'i hesi ijomajo ömo'ömohuro
ro birohoromo God-are amo hesi javue gö gö
röhah'i'amareje.

² Röhah'i'amamu Iesuro uëvadeje: Ave öri
ari'oho aho'o jemë iae gavarujëjo. Röhu aveho
na jö mae uë'ie'ajëjo. Ave munë javuoho
aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho
ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

*Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu
majëhijadohoje.*

³ Ëhi èl'èl'ero Iesuro Olives Dahirure ajiò
hijadeje. Hijamu hesi ijomajoho jaburo sivue
ajiò hu'o raromoromo uavareje: Ave jöho
majahuego no hejarëjo. God-are javu masijehu
rireromo'iröhego uövuanoho èho divare
jio'a'ajëjo. O no mu rabe garomo uvo'ejarëjo:
Jero rue'ie'anuëjo. Rovego ave sa'aho bövioho
bise'oho barë'ie'ajëjo.

⁴ Barë'ie'ajëjamu hegurovo Iesuro uëvadeje:
Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu guaro
rireromëvo va'a'ajëjo.

⁵ Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo
uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-
hu uevë'l'ero böröme namiromo ajëmi'irode

aho na jevajëjo. Ëhi uëromo ae aho'obëhe sarerëmi'iramu uvo'a'aruëjo: Mae-ëromo guaro rireromo'ajëjo.

⁶ Röhu he'a'arujëjo muorovo jöe ruenövo muorovonövo'iramu he'a'arujëjo. Ëhi hejë'oho bogave gemu juhuonivo'irarijëjo. Öre gö bogo-jië'ero ëhi jië'e mu sisëho iae jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajëjo.

⁷ Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojo'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijiohijovo'amo'ajëjo.

⁸ Ëhi jië'e huë vavaenoho rue'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i magonahehu aevoromo raho'i hara'uajëhi ëhi aho aevoromo huë vavaene börömoho baebe va'oruomo'ajëjo.

⁹ Ëhi'o'iramu evare aëro jemë guduamo ujuöhëvo va'o a masijo jabesi övore bojëmi'aruëjo jaburo huë vavaene bojëmi'iröhego. O muo'amëvo'aruëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho aho'obëhe jaburo uvoruomo'ajëjo: Jemëro na uehorovevaruje hö uvoruomo nue huodëgoruomo'ajëjo.

¹⁰ Ëhi'o'iramu evare ae aho'obëhe nasi öririë mae uehorovevaruoho vuonugo'i mue gö gö uehorovoruomo'ajëjo. Aemo'aemohuro aemo'aemoho sarerisarereriëmiromo ae gö jabesi övore bojëmi'aruëjo sisë vaejëvoröhego. Göëro göho nue huodivorovoruomo'ajëjo.

¹¹ Ae göëro göëro ri'öromo ae sarerëmiromo

uë'a'aruëjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uë'iramu ae aho'obëhe heromo mae höromo guaro rireromo'aruëjo.

¹² Mu sisë aho'o rumorovobe va'iramu gagorovo ae aho'obëhe göehu gö huë baerovarue muoho vuonugo'iramu sisérë'ajëjo.

¹³ Ëhi ë'oruomo'ajëjo röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo.

¹⁴ Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö maho aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'oruomo'ajëjo ae aho'obëhe sama'e heruomoröhego. Jöho sa'ae aho'obëhe majëhi barë'iramu evare sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'a'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁵ Röhu Daniel jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro mami'e God-are surire jajivoromo uövuade höjo: God-are osa ijumaje sisëhuro God-are osa maremu nami'a'ajëjo. Daniel-hu jajivadëhi ëhi ga'a'arujëjo ë sisëho God-are osare nami'iramu. Iesuro ëhi majëhijadeje. Ejö Iesuhu majëhijadoho adahoromo avo'avoно gare.

¹⁶ Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro God-are osare namijego gagorovo ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojiomorëne.

¹⁷ Ae rahu javu dönö haradare raromë'oho nadi abueromo osare inömoho va'o ujuoho'i mahuruomoromo va'orëne.

18 O mure raromë'oho nadi vuonorö'ö va'o niögoho ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne.

19 Röhu ë huë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho diehi huruo-moruomo'ajëjo.

20 Röhu God ua garëjo huro ajëmego ëhuro niohijo majaroho o nuho majaroho bogo hu-ruomo'irarije höjo.

21 Rabëni hesi bëhoho evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojiboe ruejuvo ro jaruvo majahu'o ëhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijönöhu'o bogojio'i ë majaho gemu börömoho jio'a'ajëjo.

22 Ëhuë vavaeni maja ëgobövi jiajoho God bogo tarioromo bunemuoho bamö'ibejajo aho bogo biririvoromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejëvade aribövioho uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bamö'ajëjo.

23 Ëhi jiamu ae göehu uëvë'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo.

24 Ëhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhi'aruëjo. Majëhiromo bogo gavarue mu masijo masijoho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu söjëvade

ariböviohu'o sarerëmego rireromo'iröhego.

²⁵ Röhu hehëjo. Ijonö jioröhe jöho na urimo majëhijë'e jevajëjo.

²⁶ Ëhu'e jiaje aehu uëvë'oho: Ëhuro va'o garëjo. Aruae je'ore hijajë uëvë'oho nadi va'o garëjo. O uëvë'oho: Hu gurihiromo osaro hijajë uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo.

²⁷ A'i baderehu aruhe baderivoromo ajivo va'o anume bu'øjego gavarujëhi God-are A Maho naro ëhi ma-va'orahoro rue'iramu ge'a'arujëjo.

²⁸ Sagohe dinö'e jiajire ë ugoho gagovoruomo'ajëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

²⁹ Röhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo jijoho sisërë'amoromo ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo.

³⁰ Ëhi'o'iramu evare God-are A Ma nasi ajo-huro ö'idöre ajivo'iramu ga'a'aruëjo. Ëho garomo sa'are aribövioho aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o börömo mae baeromo ö'idöre suere ruvebi'iramu.

³¹ Ruvebiromo hëgöho ma-darugo'o huo'iramu nasi aneraho rëmö'öljejöjo. Rëmö'öl'iramu ro God-hu söjëvade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e maja rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabiesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

32 Röhu meso hesi uhu jöho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo.

33 Ëhesi bëhoho jemë ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvorëjo: Ëmajaho iae rovajëjo.

34 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo vuovo barëjë'iro evare naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo.

35 Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorö'ö rueröhe maja no bogo gavarue jöhoje.

36 Röhu ë majaho divare jio'iröhoho aho bogo gavaruejo. Ö'idöre raromarue anerahu'o Harihoho na'o bogo gal'i hesi Vavuohuro gemuëro gavajëjo.

37 Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ië'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuoho jio'a'ajëjo.

38 Jovo börömo bëhe rojomoromo öri ari'e aho'o bael'iröhe majaho dunovamu evare aëro ie jove ue'ahobe masurovobe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojuvo evare Noah-mëro boat börömore rumo va'are höjo.

39 Rumo va'amu gavë'i a ioro'iorohuro uvoruemade höjo: No mae raromaruëjamu evare jovo börömohuro rojomoromo jabumë aho'o baenagëgo barë nahonahovade höjo. God-are A Ma naehu rue'ië'iroho ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo.

40 Ņmajaho rue'iramu evare ae niö'iro mure ariomo muoho vae'iramu gavë'i aneraäero göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo.

41 Magonahe niö'iro gemuoro ariomo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu aneraäero göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo.

42 Ëhi ë'iröhohuni ëhuni gavë'iajo. Jemesi Bada naehu rue'irode majaho jemë'o bogo gavarujëjo.

43 Ave uhu jöhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu vahi'e divare rueröhe majaho osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo gavë'i hiromō vajiohu'e a hesi öroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inömoho ujuoho'ibejajo.

44 Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naro rue'ejöjo.

A börömo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

45 Aehu hesi a börömo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejaje ëhi jië'e aho uehorovohëjo. Ëa hesi a börömohuro hu uavë'e höjo. Na va'ië'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabesi iruno'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'ë'e höjo.

46 Va'o hijuvo röhu ijönö vuonorö'ö rueromo garöhe ë ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo.

47 Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni na mu börömoro bamavo'ejöjo. Jero nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avoho muebejë'oho iae hu ëhi ua'a'ajëjo.

48 A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömoho örisanuovajëromo

49 ri'öromo mu vaejarue aribövi ioro'ioroho muo'amoromo vörö'e jovo sisë ue'ahoruomaje ariböviohu'o gemuore hiromo ioho jovoho i'a'ajëjo.

50 Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömoho ma-majioho rue'a'ajëjo.

51 Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugö'ö'iramu sisëro va'oromo sareri sareri'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo.

25

Aborido ioro'iorehu sisë'i uehorovo'i ioro'iorehu avo'avoho uehorovare uhu jö Iesuhu jövadohoje.

1 Nasi majaho rovego God-hu böröme namiromo a diehi muebejëvo'iröhe jöho naro uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Iae magonaho aboride aho'obëhe övo gö mine övo gö mine raromoruomade höjo. Raromoromo iroho gae ujuohoromo i'o masuvade aho biroho'i va'oruomade höjo.

² Röhu aboride övo gö mine simano sisë'i uehorovarue aborido ömo'öme jioruomo'i aboride övo gö mine ého simano mae uehorovarue aboride jioruomade höjo.

³ Simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo ireore biguröhe jovoho bogo ujuoho'i irohemu ujuoho va'irögoro

⁴ simano mae uehorovarue aboridoho jaburo ireore biguröhe huonore jovohu'o irohu'o éhi ujuohoromo va'oruomade höjo.

⁵ Ëaboridoho övo gö mine övo gö mine jaburo va'oromo muebejuvo gavare i'o masuvade aho bogo vejö'oho rovamu gagorovo nunëhëgamu hegorovo momorö'örüomade höjo.

⁶ Momorö'öjuvo vahi riri'e aëro ma-darugo'o uvare höjo: Nosi aho rovajëjo. Ruehego va'oromo biroharëjo.

⁷ Ruehego va'oromo biroharëjamu hegorovo aborido ömo'ömohuro ri'örüuromoromo jabiesi iroho avoho'amare höjo.

⁸ Avohoromo simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo simano mae uehorovarue aboridoho uëvare höjo: Jemesi jovoho gö bojamuihëjo. Nosi iroho duorohahuo'amajëjo.

⁹ Duorohajëjamu uëvare höjo: Bogajo. Jemë'o no'o biguvego barëjöeni bogo bojëmi'ejarëjo. Ëhuni va'oromo jemesi gö imohëjo.

¹⁰ Imohëjamu ë aboridoho jaburo jove imo'i va'oruomade höjo. Va'oruomamu i'o masuvade ahuro rovade höjo. Rovamu iro ma avohare aboridoho jaburo ë ahu'o gemu mae osanö va'oruomade höjo masurovare söröho i'iröhëni.

Osanö va'oruomamu ojoho tugohare höjo.

¹¹ Ojoho tugohamu magonaho ioro'iorohuro ijore rueruomade höjo. Rueruomoromo i'o masuvade ahuni uvare höjo: Asë'e asë'e oje jiovalhuego no ö'arëjo.

¹² Ö'arëjamu ruehuro uëvade höjo: Na jemë bogo gëvaje höjo. Iae na mae uëvajëjo. Ëhi'are höjo.

¹³ Ëhuni gavë'iajo na divare majare rue'irodoho jemë bogo gavë'e jëvaje.

Ae niö'i gemu jabesi a börömo hesi moni ujuhoromo diehi e'are e' hesi uhu jö Iesuhujövadohoje.

¹⁴ Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe öri hesi uhu jö göho aviëhi höjo. Ae gemuëro öre gö va'irögoro hesi mu vaejaharue aribövioho uëvamu rovare höjo. Rovamu uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi sa'aho bövioho bise'oho avoho muebejehorëjo.

¹⁵ Avoho muebejehorëromo mu ariböviehu mu böröme o bise'e vae'iröhoho eni jëvamu garomo éhi hesi monioho böröme o bise'e éhi ae gemu gemu bojamibe va'ade höjo jaburo ého baeromo hesi muoho vaejahoröhego. A göho 5,000 kina bojami'i a göho 2,000 kina bojami'i a göho 1,000 kina éhi bojamijade höjo. Ëhi i'imëminugoromo va'ade höjo.

¹⁶ Va'amu gavë'i 5,000 kina baejade ahuro ujuoho va'oromo mue vaeromo éhuro 5,000 kina gö'o döre baejade höjo.

¹⁷ 2,000 baejade aho hu'o mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejade höjo.

18 Ëhi'o'irögoro 1,000 kina baejade ahuro va'oromo guae umoromo hesi a börömo hesi ijo bajoho ëgurihi bahijade höjo.

19 Ëhi'oromo raromobe va'ojuvo majae ëgobövie barëjamu jabesi a börömohuro vuonorö'ö rovade höjo. Rueromo uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo nasi ijo bajoho diehi muebejehë'e jëvego.

20 Ëhi uëvamu 5,000 kina baejade ahuro 5,000 kina gö'o döre baejadoho ëhu'o barueromo bojamiromo uavade höjo: Bada jero 5,000 kina bojemijane höjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 5,000 kina gö'o döre baejahë'e jevajëjo.

21 Baejahë'e jevajëjamu hesi a börömohuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanue a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni ëhuni naro bövi mae bojami'ejöjo muebejeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo.

22 Gemuoro nimoroho'irarëjamu 2,000 kina baejade ahuro rueromo uavade höjo: Bada jero 2,000 kina bojemijane höjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejahë'e jevajëjo.

23 Baejahë'e jevajëjamu hesi a börömohuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanue a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni ëhuni naro bövi mae bojami'ejöjo muebejeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo.

24 Gemuoro nimoroho'irarëjamu 1,000 kina baejade ahuro rovade höjo. Rueromo uavade

höjo: Bada na mae garomo uvode höjo: Ja vörö'e aero javë'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ja ma-ijanue höjo.

²⁵ Ëhi javë'e aego ëhuni naro ja juhuonamiromo jasi 1,000 kina bava'oromo sa'a gagore gurihi bamode höjo. Aveho gavëjo. Jasi ijo bajoho aviae höjo.

²⁶ Aviae höjamu rue a börömohuro ri'öromo uavade höjo: Sareri mu bijöni'e a sisë bëhe javajëjo. Jero uvane höjo: Ae göehu ba'amaroho bivaroho nöröro ma-ijaje höjo. Jero ëhi uvane höjo. Na mae-ëjo.

²⁷ Ëhuni ja nasi ijo bajoho baeromo avoho bahi-jarue aribövi jabiesi övore bamo'ibejanëjo. Ëhi ë'ibejanëjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaroho ëhu'o bae'ibejöjo.

²⁸ Ëhuni jemëro 1,000 kina ë ia hesiriroho bae-niahromo 10,000 kina baejë'e aho bojamihëjo.

²⁹ Ëhesi bëhoho mu vae'irane suvuore javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro baeniahil'ajëjo.

³⁰ Röhu ë mu bogo vaejaje aho guduamoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'lë bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo. Ëhi uëvade höjo.

*Maja viture a ma a sisë mevavuo'iröhe jö
Iesuhu jövadohoje.*

³¹ Röhu jö göho God-are A Maho naro anerae aho'obëhe jabu'o gemu mae nasi aji'o rovë'iroho

evare nasi aji'e röho mare aijo hi'ejöjo.

³² Hi'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho jaburo rueromo nasi nunire gagovoruomo'ajëjo. Gagovoruomo'iramu sheep muebejaje aehu sheep o goat adovoromo hahagu hahagu nugo'amaruëhi naro ë aribövioho ëhi adovëvoromo hahagu hahagu rëmo'ejöjo.

³³ Hahagu hahagu rëmoromo sheep ma va'ënoho nasi övo manö rëmo'i goat sisë va'ënoho nasi övo adonö rëmo'ejöjo.

³⁴ Rëmonugoromo a börömoho naro övo manö riravarue aribövioho uë'ejöjo: Nasi Vavuohuro jemesi örire huë mabëhe bojëmijë'e jiaje jemesi röhoho ro baehëjo. Ëröhoho urimo sa'a bövi bise'o bamadevare huro avoho nugëhobe rovë'e höjo jemëro ë hesi aharire raromo'irarijego.

³⁵ Rabëni hesi bëhoho urimo na hömevamu jemëro ie i'imemijarije höjo. Na huë girihevamu jemëro jovoho bojemijarije höjo. Naro ame göro jioromo ö'amü gegorovo uevariije höjo: Nosi osaro ro hijëjo.

³⁶ Niögu rumo'e jevamu niögoho i'imemamu io'amode höjo. Guomo guome baejevamu jemëro muebejvariye höjo. Savoji gagore hijamu jemëro rueromo gevariye höjo.

³⁷ Gevariye hö'iramu rue aribövi mahuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi höjo röhu no divare gavare höjo ja hömavamu ioho i'imamare höjo. Divare gavare höjo ja huë girihavamu jovoho bojamare höjo.

³⁸ Divare gavare höjo ja ame göro jioromo rovamu uavare höjo: Nosi osaro ro hijëjo. Divare gavare höjo niögu rumo'e javamu niögoho

i'imamare höjo.

39 Divare gavare höjo ja guomo guome baejavamu o savoji gagore hijamu no ö'oromo gavare höjo.

40 Ëhi ue'iramu a börömoho naro uë'ejöjo: Aveho na jö mae uëvajëjo. Nasi öe iho ma-bise'o jië'oho mae avoharijohuro ëhuro na'o mae avohevarije höjo.

41 Ëhi uënugoromo huotorovoromo nasi övo adonö riravarue aribövioho uë'ejöjo: I'ue bae'ië'e aribövie jëvaje rori'o va'ohëjo. Ravemu ravaje vëni'e öri ari'oro va'ohëjo. Ëvënoho God-ro Satan'o hesi anera ömo'ömohu'o ëho jabuni avohëhë'e höjo.

42 Rabëni hesi bëhoho na hömevadoho jemë iohobogo i'imemijarije höjo. Huë girihevadoho jemë jovohobogo bojemijarije höjo.

43 Ame göro jioromo ö'odoho jemë bogo uevariije höjo: Nosi osaro ro hijëjo. Niögu rumo'e jevadoho jemë niögoho bogo i'imemarije höjo. Guomo guomo baejevadoho o savoji gagore hijodoho jemë bogo ro muebejevariije höjo.

44 Bogo ro muebejevariije hö'iramu rue ariböviohuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi höjoröhu no divare gavare höjo ja hömavamu o huë girihavamu o ame göro jioromo rovamu o niögu rumo'e javamu o guomo guome baejavamu o savoji gagore hijamu garomo bogo ajami'i manunëremu gavare höjo.

45 Ma-nunëremu gavare hö'iramu naro uë'ejöjo: Nasi öe iho ma-bise'o jië'oho bogo ma avoharijohuro ëhuro na'o bogo ma avohevarije

höjo.

⁴⁶ Ëhi uë'iramu ë aribövioho sisëro va'oromo ma-ioro'ioremu i'ue baeruomo'ajëjo. A'i aribövi mahuro maro va'oromo ma-ioro'ioremu raramoruomo'ajëjo.

26

Iesu ano'i mevare jöhoje.

¹ Ëjöho majëhi barënugoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'omoho uëvadeje:

² Iae jemë'o gavarujëjo majae niö'i hesi uhure evare God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho rue'a'ajëjo. Rue'iramu aëro God-are A Maho na guduamevoromo a masijo jabesi övore bojëmi'aruëjo korosire ano taemevoröhego.

³ Iesuro ëhi jövo'irögoro röhu evare priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'omohu'o ëho jaburo priest börömo ihe Caiaphas-are osa börömore ë ro gagovareje.

⁴ Gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No diehi'oromo Iesu saginiëri guduamoromo ano'ejarëjo.

⁵ Sörö majaroho bogo guduamo'ejarëjo aëro göromö no'o muorovoruomojööni.

Magonahehu ridi'e oso Iesuare simanore ote-hade jöhoje.

⁶ Ëhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje.

⁷ Ie ijamu gagorovo magonahe gemüero munë huono mabëhe baeromo rovadeje. Ëhuono gagore ridi'e osoho jiadeje. Huonore oso imarue

hesi manaho bövi mae jiadeje. Magonahohuro ë osoho barueromo Iesuare simanore otehadeje.

⁸ Simanore otehamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo dë vörönégamu uarovareje: Osoho rabëni ëma otehö'øjajëjo.

⁹ Ae gö jabesi örire imo'ibejarëjo manaho bövi mae bae'ibejarëjo. Ëmanaho baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmi'ibejarëjo. Ëhi jië'oho iae mae jio'ibejajo. Röhu ëma otehö'øjade höjo.

¹⁰ Ëhi atamu hegorovo Iesuro gëromo uvadeje: Ëhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Jemë rabëni magonahoho huë vavaenoho bojamijarujëjo. Mu mabëhe nasi örire vaejevë'e höjo.

¹¹ Bövi bise'o rumo'e ariböviohuro jemë'o raramobe jijiho'aruëjo mae vaejëvojöro. A'i naro jemë'oho bogo hibe juvo'ejöjo ëhi avohevojöro.

¹² Ëmagonahehu oso nasi sinore bamehade hesi bëhoho nasi sinoho avohehade höjo ëhuro aëro hure mae bamevoröhego.

¹³ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jö ma majëhibe jijihë'iroho ë magonahehu ë'ade jöhu'o majëhibe jijiho'aruëjo aëro hu mae uehorovoruomoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmade jöhoje.

¹⁴ Ëhi'amu Iesuare ijoraje 12 röhu gemu hesi ihe Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uëvadeje:

¹⁵ Naehu Iesu jemesi övore bojëmijë'oho jemë ijo baje dimino'e bojemirëjo. Bojemirëjamu

rueho jaburo ajivë'e ijo bajoho adahoromo 30 bojamijareje.

16 Bojamijamu evare Judas-ro aevoromo öre nahadeje Iesu jabiesi övore bojëmi'iröhöro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumëhu ijare jöhoje.

17 I Dë Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iröhe majaho aevoromo rovamu gagorovo Iesuare ijomajaho jaburo rueromo Iesu uavareje: Ja nagajaho no dinö'e va'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho avohaho'ejarëjo.

18 Ëhi uavamu uëvadeje: Jerusalem amo börömohuro va'oromo ë a hesi osaro va'oromo uarëjo: No röjahuijaje ahuro uvajëjo: Nasi majaho dunovajëjo. Ëhuni naro jasi osare ö'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho nasi ijomajaho jabu'o gemu mae i'ejöjo. Ëhi uarëjo.

19 Ëhi uarëjamu rue ijomajaho jaburo Iesuhu uëvadëhi ëhi ë'oromo söröho avohareje.

20 Ëhilamu vahiomadeje. Vahiomamu gagorovo Iesuro hesi ijomajaho 12-ho jabu'o gemuore hijadeje ë ioho i'irovo.

21 Hiromo ioho ijë'i uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabiesi övore bojëmi'anuëjo.

22 Bojëmi'anuëjamu hegorovo uehore gö gö böröme baeromo ae gemuëro gemuëro uavareje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na na mae uavajëjo.

23 Mae uavajëjamu hegorovo uëvadeje: Naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro ë mu sisëho vae'a'ajëjo.

24 God-are surire jajivarëhi hesi A Maho na ëhi guomevo'ajëjo. Röhu na bijönegärue aribövi jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisérë'ajëjo. Ëaho bogo raho'ibejajo ëhuro mae jio'ibejajo.

25 Mae jio'ibejajamu Judas Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro uavadeje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na mae-ëjo. Na mae-ëjamu uavadeje: Jero jasi jövanuëjo.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

26 Ëhi'amu ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromo uëvadeje: Baeromo ihëjo. Aveho nasi sine höjo.

27 Ëhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojëmiromo uëvadeje: Jemë ae aho'obëhe enatuore jovoho baeromo ihëjo.

28 Aveho nasi köe höjo. Ae aho'o jemesi jöëni köho rovevoromo guomevo'ajëjo ëhuro sisëho mu'uvëhoröhego. Guomevo'iramu ëhuro God-hu muebejëvo'iröhe jögoroho marë'ajëjo.

29 Röhu aveho hehëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo hujeji ëho majaho rovego evare jemë'o na'o nasi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo ö'i bajo jovo i'oho ue'ahoröhëni.

30 Ëhi uënugoromo God rajahijarue jöho ionugoromo suorovo va'oromo Olives Dahirure iojiomareje.

*Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhoröhe jö
Iesuhu majahijadohoje.*

31 Iojiomoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jaruvo vahire ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejöjo. Ano'iramu hulu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiae va'o'amo'ajëjo. God-are jö jiajëhi ëhi remo va'a'arujëjo.

32 Remo va'iramu guomoromo ri'önugoromo naro urimo Galilee va'ejöjo. Jemë ijore ö'a'arujëjo.

33 Ëhi uëvamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi örire uehorovaruoho vuonugo'i ramo va'a'aruëjo röhu na bogo ëhioho ë'ejöjo.

34 Bogo ëhioho ë'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhi uevanuëjo röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

35 Ëhi uë'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: O na bogo ëhioho ë'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'ië'iroho na bogo ëhioho majëhi'ejöjo. Bogo majëhi'ejöjamu ijomajo ioro'ioroho aho'o jabu'o ëhi gemuoho Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örireëninanijade jöhoje.

36 Ëhi'amu Iesuro öri ari'o ihe Gethsemane hesi ariböviohu'o rovadeje. Rueromo uëvadeje: Avehuro raromohego na aruëre va'oromo God-are örire jöe jövöjo.

37 Ëhi u nugoromo Peter'o Zebedee-are harihoho ni 'i jabu'o să ujuoho va'oromo hu  vavaene b r me baeromo nurunurumadeje.

38 Nurunurumoromo u vadeje: Na sis  maro hu  vavaene baejevaj jo.  huro guomevo hesi h jo.  huni nadi momor ' i ma-nune jioromo avoho mueberov 'e raromoh jo.

39 Ëhi u nugoromo rori'o va'oromo sa'are behumoromo nu ano'oho sa'are amoromo God  ninamiromo uavadeje: Apo jasi  rire  re g  jav 'oho i'ue hu  vavaene nasi  rire rovajoho ahego na bogo bae'ir jo. R hu naehu nimajoho nadi  'i jaehu nimanu hi  hi  'on jo.

40 Ëhi  ninaminugoromo vuonor '  rueromo gavade hesi ae ni 'i gemu momor ' jamu g gorovo Peter uavadeje: Majae ma-bunemu nune jioromo na'o gemuoro mueberov 'e raromo'irarijoho jem  diehi'oromo bogo eni j vaj jo.

41 Nune jioromo mueberomo  ninamihego God-ro aj mego Satan-ro bogo din mego  huro bogo bej vo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo' i jemesi sino haho'oho u'uh 'e h jo.

42 Ëhi u nugoromo r hu maho va'oromo  ninamiromo uavadeje: Apo  re g  bogojav 'i i'uehu hu  vavaenehu nasirire ruej ro nim 'oho iae  hi  'on jo.

43 Ëhi uanugoromo vuonor '  rueromo gavade jabum  nun himo'amo'ego momor ' jamu g gorovo

44 r mo' i vuonor '  va'oromo urim 'i vae ni 'i  ninamijade j e gemuoho r hu maho

ëninanmjadeje.

45 Ëninaminugoromo rueromo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë diehi'oromo nuhoromo mamomorö'öemu momorö'öjarujéjo. Gahëjo. Majaho mami'e rovë'e höjo. Aëro God-are A Maho na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'ië'ajëjo.

46 Ri'öromo go va'ohego va'arëjo. Gahëjo. Na bijönegarue a bojëmi'iröhe aho rovajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

47 Ëhi uëvamu gavë'i Judas rovadeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas rovamu ae aho'obëhe mae siravae kepatae ujuohoromo hu'o rueruemadeje priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömohu'o ého jaburo rëmö'öjë'ëro jië'ëro.

48 Röhu è hesi urimo è sareri'e aho Judas-ro è aribövioho uëvadeje: Ga'irarije naro di aho dudöhämu gavë'oho uvorëjo: Iae Iesu höromo guduamorëjo.

49 Judas-ro èhi uëvë'ëro huro rueromo maburëro ro Iesu uavadeje: Bada vaevë'ëromo dudöhadeje.

50 Dudöhämu uavadeje: Isi jasi nimanue muoho vaejëjo. Ëhi uavamu aëro rueromo Iesu guduamareje.

51 Guduamamu gagorovo ae gemu Iesuare bëhire namijadohuro hesi kaejöho jijöromo priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'oho tariö'öjahadeje.

52 Tariö'öjahamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jasi kaejöho sionoro vuonorö'ö ba'amëjo. Ae

rahu kaejöehu o bijehu bunehu muorovë'oho
kaejöhuro bijohuro bunohuro muo'amëvo'iramu
vuovëvo'ajëjo.

53 O jaehu a ananue hesi bëhoho nani jero
uvanuëjo: Nöröhu hesi Vavu ua gavë'oho bogo
ajamiromo anerae aho'obëhe mae gemuore
jioruomajoho rëmö'ö'iramu rueruomoromo na
ajemi'aruëromo ëhuni aho ananuëjo.

54 Röhu naro hu ua ga'ibejöjo God-are surire
jajivarëhi muoho bogo ëhioho jio'ibejajo. Ëhuni
ajemi'iröhe jöho Vavuoho bogo ua ga'ejöjo.

55 Iesuro ëhi uanugoromo ë rueruomade
aribövioho üvädeje: Aveho na bogo
vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni
siravaho kepataho ujuhoromo guduamevo'i
rovarujëjo. Mami'e majae aho'o naehu God-
are amo börömore hiromo God-are jö hesi
öri a röjëhinövodoho jemë evaroho bogo
guduamevariye höjo.

56 Röhu avevejö'e vaejaruje mue aho'o hesi
bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövare
ariböviohuro God-are surire jajivoromo uvare
höjo: Ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. Jabuhu ja-
jivarëhi ëhi jioröhego ëhuni ave muoho rovë'e
höjo. Ëhi üväamu hesi ijoraje aho'obëhe hu nugo'i
huruomoromo va'areje.

*Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade
jöhoje.*

57 Ëhi'amu gagorovo Iesu hu'irae rueromo
priest böröme Caiaphas-are osare rovareje.
Rueromo gavareje jögoru öri röjëhijarue

ariböviohu'o a duvaho ömo'ömohu'o ë gemuoro gagovë'e jiamu.

⁵⁸ Iesu priest börömo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihiomoromo priest börömo hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ë va'oromo priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hijadeje diehi'aruoho garöhëni.

⁵⁹ Ëhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje sarerivoromo ëma huruoho majëhiromo uëröhego: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejamu gavare höjego heromo Iesu anego guomoröhego.

⁶⁰ Nahoromo bogo birohareje. Ae göëro göëro rueromo Iesuare jö sarerivoromo majëhijaroho bogo eni jiobe va'ojiwo hujeji ae niö'iro rueromo

⁶¹ jöe gemuoho majëhiromo uëvareje: Ëiahuro uvavohijajo: God-are amo börömo dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'irodoho na eni jevajëjo. Ëjö sisëho uövuamu hejare höjo.

⁶² Ëhi majëhijamu hegorovo priest börömohuro ri'öromo Iesu uavadeje: Na ja jö mana uö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijaruoho na ëho mae o sarere höjo.

⁶³ Mae o sarere höjamu Iesuro jörume nami-jadeje. Jörume namijamu priest börömohuro uavadeje: God biririvoromo hijaje a hesi nunoro ave jöho ma-maemu uevego na hejëjo. Böröme namiromo ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja God-are Harihe javajëjo.

64 Javajëjamu uavadeje: Jaehu uevanuëhi iae ëhi jevajëjo. Röhu naro jemë ae aho'obëhe ave jöho uëvajëjo. U'emu jemëro ge'a'arujëjo Godare A Maho darugo eni jië'e A hesi övo manö hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu.

65 Ëhi uavamu hegorovo rue priest börömohuro hesi niögoho dadovoromo uëvadeje: Huro Godare ihoho ijumajëjo. A göho rabëni rueromo hesi jöho huruoho majahuijörajo. Iae no eni hejë'e javuajëjo. God-are iho ijumajoho jemë iae hejarujëjo.

66 Ëhuni jemë diehi uehorovarujëjo. Diehi uehorovarujëjamu uavareje: Jö sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajëjo.

67 Ëhi uanugoromo Iesuare nu ano'ere sabëro ödivoromo övo mugö mugöëro anoruomadeje. O övo hitahiëro anoromo

68 sivoromo uavareje: Jero uvanuëjo: Na böröme namiromo ajëmajé aho jevajëjo. Ëhi jië'e javaje jöho God-aro baeromo huruoho majahuiromo anagade a hesi ihoho uövuego no hejarëjo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje

69 Ëhi'amu Peter-ro amonö aehu raromaruire ë hijadeje. Hijamu gagorovo mu ajamijaje magonahe gemuëro rueromo uavadeje: Ja'o Galilee sa'a rajo ae Iesu'o gemu mae javade höjo.

70 Javade höjamu Peter-ro ae aho'obëhe jabisi nunire magonahoho sareramiromo uavadeje: Jaehu jövanue jöho na dadivevo avohajëjo.

71 Ëhi uanugoromo aribövioho ë rëmo'i ojo bëhire va'adeje. Va'amu magonaho göëro Peter garomo hesi bëhire riravarue aribövioho uëvadeje: Ave iaho Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae jiade höjo.

72 Jiade höjämu hejë'i Peter-ro röhu maho sareramadeje. Sareramiromo uavadeje: God-are nuniro na mae uavajëjo. Ëaho na bogo gavaje höjo.

73 Ëhi uavadoho ririvanovamu bëhire riravarohuro ro Peter uavareje: Iae mae-ëjo Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho javajëjo. Jasi huëre heromo ëhuni uavaruejo.

74 Uavaruejämu Peter-ro uëvadeje: Na jemë sarerëmijë'oho i'ue baejöëni ëhuni na jö mae uëvajëjo. Ëaho na bogo gavaje höjo.

75 Bogo gavaje höjämu gavë'i kökörökoho uvadeje. Uvavamu hegorovo Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade höjo: Kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. Ëhi uehorovoromo amonö hörö va'oromo sisë maro nivadeje.

27

Pilate-are nunire namijöro Iesu bava'are jöhoje.

1 Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömohu'o ë aribövioho aho'obëhe jaburo gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No ëhi ëhi ë'ejarëjo Iesu guomoröhego.

² Ëhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo gavana Pilate-are övore bamareje.

Judas-hu hesi arijo'arije anorovade jöhoje.

³ Ëhi'amu Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmade aho Judas-ro gavade Iesuare jöho court-roho bejë'e jiamu gagorovo uvadeje: Na mae ë'ajë'i sisë ë'ë'e jevajëjo. Sisë ë'ë'e jevajë uvonorogromo ajivë'e ijo baje aho'obëhe 30 ujuohadaho vuonorö'ö ujuoho va'oromo priest masijohu'o a duvahohu'o bojëmi'ië'adeje.

⁴ Bojëmi'ië'oromo uëvadeje: Naro mu sisë ë'ë'e jevajëjo. Naro a mahuni jemë hiruëmiromo hu jemesi övore bojëmijë'e jevajëjo anego guomoröhego. Ëhi uëvamu uavareje: Ëho bogo nosi muehu höjo. Jero jasi ganëjo.

⁵ Ëhi uavamu hejë'i ijo bajoho God-are osare bu'önugoromo jabumë rëmo va'oromo ö'léro sönöre benugoromo vioruhirovoromo guomadeje.

⁶ Ëhi'amu priest masijohuro ijo bajoho ujuhoromo uarovareje: Ave ijo bajoho guomoröhe a hesi manaho höjo. Ëhuni God-ni moni bahijaruire é bahijë'oho sisë höjo.

⁷ Jöho mevonugoromo eni jiamu gagorovo ijo bajoho ujuhoromo sa'aho imareje sa'a ioro'iorore jioromo rovare aribövioho vuovëvego ë guavo'amoröhëni sa'a ihoho Rama Avoho'amaje A Hesi Sa'aho jië'éro.

8 A guomoröhe manaho baeromo ë sa'aho imiel'ero ehuni ë sa'aho Kö Rovade Sa'aho jumuvaproho jaruwoho hesi iho ho ehijë.

9 Röhu jö God-aro baeromo majehinövade ae Jeremiah-hu Iesuare mana ujuohoromo sa'a imoruomoröhego urimo uëvadëhi ehi ë'reje. Amo Jeremiah-ro uëvadeje: Jabumë ajivë'e ijo bajoho aho'obëhe 30 ujuohare höjo Israel rajohuro monie emino'e hu imoröhëni uvë'ero.

10 Ijo bajoho ujuohoromo Badahu na uevadëhi ehi rama avoho'amaje a hesi sa'ahuni bu'örüuomade höjo. Jeremiah-ro ehi uëvadeje.

Pilate-hu jöe gö gö Iesu ua hejade jöhoje.

11 Amo Iesuro gavanare nunire namijamu gavanaro uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Ejjöho jero jasi jövanuejo.

12 Jövanuejamu priest masijohu'o a duvahohu'o eho jaburo Iesuare jö sisëho gavana huruoho majahijareje. Majahijamu Iesu bogo mana uavadeje.

13 Bogo mana uavamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Rueho jabuhu jasi jö sisë aho'obëhe majehijaruoho na ja hejanuejo o bogajo.

14 Bogajamu Iesuro jöho bogo mana majahijadeje. Bogo majahijamu rue a börömohuro tiö avohadeje.

Iesu anego guomojöro Pilate-hu uëvade jöhoje.

15 Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aribövioho di aho jiovo nugö'ojöro aehu uvoruomë'oho Pilate-ro ë aho jiovo nugö'önövadeje.

16 Röhu ae gemu hesi jö sisë ae aho'obëhe hemu hejaruoho ë aho savoji gagore hijadeje. Hesi ihoho Iesu Barabbas jiadeje.

17-18 Röhu Pilate-ro géromo uvadeje: Iesuare ihoho bövie jië'ego ë aribövihuro dë vörönégamu nasi övore bojemijare höjo. Bojemijare hö uvoromo gavade ae aho'obëhe gagovorovë' e ji-amu gëgorovo uëvadeje: Jemë nëgajoho na di aho jiovoromo bojëmi'ejöjo. Na na Iesu Barabbas jiovo nugö'ö'ejöjo. O na na Iesu göho Keriso hö uvarujoho jiovo nugö'ö'ejöjo.

19 Ëhi uënugoromo röhu Pilate-ro court-re híromo jöho hejamu evare hesi vaborohuro jöe nugö'öromu uavadeje: Ëaho sisë rumo'e ae jiaje ëhuni hesi öriroho nadi bövihoo bise'oho ë'onëjo. Jaruvo vahi'e naro niavoromo Iesu nia'ovoro garomo huë vavaene börömo bëhe baejode höj.

20 Jöho ëhi rovamu gavë'i Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o ëho jaburo ae aho'obëhe biririvoromo dinëmiromo uëvareje: Jemëro uvhëjo: Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu anohëjo.

21 Ëhi uëvamu Pilate-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Ëae niöl'ioho jemë nëgajoho na di aho jiovoromo bojëmi'ejöjo. Uavareje: Barabbas-ajo.

22 Barabbas-ajamu uëvadeje: Ëhi jië'oho Iesu Keriso na diehi'o'ejöjo. Ae aho'obëhe uvoru-madeje: Korosioro anego guomajo.

23 Guomajamu uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Vaejë'e höjamu ae aho'obëhe ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo.

24 Ëhi uvamu hegorovo Pilate-ro gavade hu jö jövajoho bogo eni jio'i aribövioho muorovo'ia'amu gëgorovo vuonugo'li jovoho baejadeje. Jovoho baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire övoho eguadeje. Övoho eguoromo uëvadeje: Na övo uno'e ae jevajëjo. Ëia hesi kö rumo'e jevajëjo. Jemesi garëjo.

25 Jew raje ae aho'obëhe uvoruomadeje: Iae mae-ëjo. Nosi övore nosi ujo jabesi övore ë ia hesi köho javuobe va'a'ajëjo.

26 Köho javuobe va'a'ajëjamu Pilate-ro ejëhoromo Barabbas jiovo nugö'öjadeje. Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu hisuebijöro ae uënugoromo uëvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jöhoje.

27 Guomajamu rue gavanare muorovo aribövihuro hesi osa börömore Iesu bava'oromo muorovo a ioro'iorohu'o gagovoromo Iesu ruë numë numareje.

28 Numonugoromo hesi niögoho jijövaho'i a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amoromo mu vae-jarue ëhi jië'e niögoho ba'amahareje.

29 Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahonugoromo a masijehu inömo ma-mabëhe ma'eno raromaruëhi jië'e inömoho övore bamahareje. Röhu bogo inömo maho bamaho'i ma-ijahemu övore bama-hareje. Bamahoromo hesi nuninö ro ague aho

raromoromo sivoromo uavareje: Jew rajo jabesi börömoho vaevë'e hijanuejo.

30 Hijanüëromo sabëro ödivoromo ijahoho bae-niahromo hesi simanore anareje.

31 Ëhi sivoruomoromo niögu ëgoho jijövaho'i hesi niögu maho io'amahoromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

32 Bava'oromo örire va'ihö gavare Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon rovamu gagorovo övëro bijimö'öromo uavareje: Ave a hesi koro-sioho baeromo va'ëjo.

33 Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'oho simano gijo va'ëne sa'are ë aijo suorovareje.

34 Suorovanugoromo wine jovohu'o ajuo'e jovohu'o buaroharoho Iesu bojamijareje hesi vi'ehoho bisemu u'uhoröhego. Bojamijamu i garomo juahëmadeje.

35 Juahëmamu korosire ano taemareje. Ano tae-moromo hesi niögoho adovoromo ajajovoromo ujohhareje.

36-37 Röhu Iesuare jö sisë jajivaroho hesi simano namore korosire ano taemareje. Jajivoromo ëhi uvë'e jiadeje: Ave aho Iesu Jew rajo jabesi a börömoho höjo. Ëhi'onugoromo sa'are raro-moromo hu muebejareje.

38 Ëhi'o'irögoro röhu aëro anano'e vajiohu'e ae niö'i jabu'o korosire ano taemëvoromo göho ruëhi Iesuare övo manö göho viëhi övo adonö ëhi amëvareje.

39 Ëhi'amu aëro rova'ë'i uvane hijiohi-jiovoromo sivoromo

40 uvoruomonövadeje: Asë'e sareri ae javajëjo. Jero uvane höjo: Naro God-are osa börömoho dadovoromo majae niöl'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'ejöjo. Ëhi uvë'e javaje ëhuni ja God-are Harihe javë'oho jasi arijo'arije ajamirovoromo korosire javajoho ruvebijego bogo guomavajo.

41 Jabuhu sivarëhi priest masijoho jögoru öri röjëhijarue aribövioho a duvaho ömo'ömoho ëho jabu'o ëhi sivoromo uarovareje:

42 Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjëvaje höjo. Ëhi uövuade höjo röhu hesi sino ajamirovë'oho hu bogo eni höjo. Huro uövuade höjo: Israel rajo jemesi börömoho na jevajëjo. Ëhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo mae uehorovarëjo.

43 Röhu ave jöhu'o huro uövuade höjo: God-ro na muebejevaje höjo. Hu uvaje höjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëhuni nadi'ego no ga'irarëjo God iaho nimoromo ajamijego o bogo ajamijego.

44 Ëhi uarovamu gavë'l'i hesi bëhire vajiohu'e ae niö'i korosi'o amëvare aho jabu'o ëhi sivoromo jöe gemuoho uavareje.

Iesu guomade jöhoje.

45 Ëhi'amu majae ririre öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae huotorovamu ajivadeje.

46 Majae huotorovoromo ajivamu Iesuro Jew rajo jabiesi jöero ma-darugo'o uvadeje: Eliajo. Eliajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jöehu huotovë'oho God nasi Bövihajo. God nasi Bövihajo. Ja rabëni remo va'ane höjo.

47 Remo va'ane höjamu bëhire riravare a ioro'iorohuro Elia uvavamu hegorovo uarovareje: Elijah-ni uvajëjo.

48 Ëhi uarovoromo ae gemuëro maburëro tutuvo va'oromo u'uhë'e inömoho barueromo nioga'i'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoromo Iesu bojami'ië'adeje.

49 Bojami'ia'amu a ioro'iorohuro uarovareje: Nadi'ego no ga'irarëjo Elijah-ro hu ajami'i rovego o bogo rovego.

50 Ëhi uarovamu Iesuro röhu maho jö'e dadovoromo guomadeje.

51 Guomamu God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovo ru-vebijadeje. Sa'aho hijohijiovamu munëho aro-rovo'amadeje.

52 Arorovo'amamu huoho tögömoromo jiororovo'amamu God-are aribövie vuovëvade ioro'ioroho aho'obëhe i'ovo'amadeje.

53 I'ovoromo suorovoromo Iesu ri'öjamu evare va'oromo God-are osa börömo jiaje amore va'o ae aho'obëhe jabiesi nunire rueruomamu garuomadeje.

54 Röhu Iesu guomamu gagorovo muorovo simano vaejaje ahu'o ë hesi aribövihö'o riravoromo Iesu muebejarohuro gavare sa'aho hijio-

hijiovoromo mue gö gö jiamu garomo sisë maro juhuonivoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Ave aho iae God-are Harihe jiade höj.

55 Ëhi'amu magonahe aho'obëhe arue riribövire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Urimoho ë magonahoho jaburo Galilee jioromo Iesu ajamibe hesi ijore ijore rovareje.

56 Mary Magdalene o Mary göho James o Joseph jabesi vëmoho o Zebedee-are harihu jabesi vëmoho o magonaho ioro'ioroho ëhi jioruomadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

57 Iae majae garobo'e bamamu bövie bise'e eni jië'e ae gemu hesi ihe Joseph-ro rovadeje. Hesi amoho Arimathea jio'i hu'o Iesuare ijomadeje.

58 Ëhi jië'ëro huro val'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. Bae'iröjamu Pilate-ro ae uëvadeje: Va'o sinoho ave aho babojamego bava'irajo.

59 Babojamamu Joseph-ro baeromo niögu i'ohuro numadeje.

60 Numoromo Joseph guomego hesi sino bam'o'iröhego uvadire Iesuare sinoho ëbamadeje munë gage i'e ubuvë'ëro jië'ëro. Bamoromo munë börömoho höhö barueromo ojoho tugohonugoromo va'adeje.

61 Ëhi'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o Iesu bamarire ë nunoho bamoromo ëhi arijareje.

Iesu bamarire atovare jöhoje.

62 Ëmajaho Friday jiadeje. Friday jiamu momorö'öjë'ëro sisonuvamugo Jew rajo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o rueromo Pilate'o gagovoruomadeje.

63 Gagovoromo Pilate uavareje: Gavanajo. Iesu hu sareri sareri'e ae jiade höjo. No uehorovoromo uvaruëjo: Mami'e hu bogo guomë'e hijadevare evare sareramuiromo uövuade höjo: Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo.

64 Ëhuni ae uëvego huoho tugohoromo majae niö'i gemu ëhi atovo'irarëjo. Ëhesi bëhoho no juhuoninaguajëjo Iesuare ijore ijore jijiharue aribövihuro hure va'oromo hesi sinoho vajiohëro baeromo ae aho'o sarerëmiromo uëjöëni: Iaho guomoromo ri'öjë'e höjo. Ëhi jië'e sareri'e jö atë'oho ëhuro urimo Iesuro mae uövuajëromo aribövihoo ma-bisemu sisérërovaroho avevejö'oho ri'öjade jöho mae höromö börömo bëhe sisérërovo avoho'aruëjo. Ëhuni huoho avoho tugohojöro naguajëjo.

65 Tugohojöro naguajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Muorovo aribövihoo ujuoho va'ego atovo'irarëjo. Huoho diehi tugoho'i uehorovarujëhi ëhi tugoho garëjo.

66 Ëhi uëvamu va'oromo tugohoromo sivaëro badihi taemareje. Taemoromo muorovo aho ënugo'amareje huoho atovoröhego.

28

Iesu ri'öjade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo nuho majaho barëjamu néröho hurä börömoho sisonuvo'ië'adeje. Sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o jaburo niö'iro Iesu bamaroho ga'i va'areje.

² Va'amu sa'aho hijiohijiovadeje. Ëhesi bëhoho Badare anerae gemuëro ö'idöre jioromo ruvebiromo Iesu bamoromo ojo tugohare munëho höhö bava'adeje. Bava'oromo ë munë döre hijadeje.

³ Amo anera hesi nu ano'oho baderivoromo ajivajëhi ëhi jiadeje. Hesi niögoho ajivoromo sa buso va'ëne jiadeje.

⁴ Ëhi jiamu gagorovo muorovo aribövie munë muebejarohuro ëho garomo juhuonivoromo butubutumoromo sa'are rireromoromo vuovë'e ahuro momorö'öjanovadeje.

⁵ Ëhi'amu magonahoho jaburo rovamu gagorovo anerahuro uëvadeje: Nadi juhuonivöhëjo. Na gavajoho jemë korosire anamu guomade a hesi sinoho naharujëjo.

⁶ Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'öröhëni uëvadëhi ëhi ë'ë'e höjo. Ro hesi sinehu raromade sionoho gahëjo.

⁷ Garomo ma-burëro va'oromo hesi ijomajo ömo'ömoho uërëjo: Iesu guomoromo ri'ojë'e höre. Huro urimo Galilee sa'are va'iramu jemëro ijore ö'oromo ga'a'arujëre. Ave naehu uëvaje jöho uehorovorëjo.

⁸ Ëhi uëvamu hegorovo juhuonivë'i sisë maro nimorohoromo hure jioromo tutuvoromo Iesuare ijomajoho jöho majëhi'i va'areje.

⁹ Va'amu gavë'i Iesuro birohëvadeje.

Birohëvoromo uëvadeje: Vaevë'e jëvajëjo. Vaevë'e jëvajëjamu rueromo hesi höroho guduamoromo rajahijareje.

10 Rajahijamu uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Va'oromo nasi ö ömo'ömoho uërëjo: Galilee sa'aro va'orëjo. Iae na ë ge'a'arujëjo. Ëhi uërëjo.

Iesuare sino atovare ariböviehu priest jö majëhijamu priest jabuhu nijio'iraejëvade jöhoje.

11 Ëhi uëvamu va'areje. Magonahoho jaburo va'irögoro muorovo a iorol'ioro Iesuare sino muebejarohuro amo böromore vuonorö'ö va'areje. Va'oromo priest masijoho uëvareje: No hu muebejaroho ëhi ëhi jiade höjo.

12 Ëhi majëhijamu hegorovo priest masijohuro uëvareje: Jew rajo a duvahohumë ro gagovohëjo. Gagovohëjamu gagovorovoromo jöho mevoromo avohonugoromo ijo bajo böröme muorovo aribövioho suvuorëmiromo

13 uëvareje: Jemëro ae majëhiromo uënövorëjo: Vahi'e noro momorö'ö'i bogo gavamu Iesuare ijore ijore jijiharue ariböviohuro sinoho vajohëro bava'ë'ëro éhu'ëro Iesuare huoho gagemu höjo.

14 O momorö'öjarije jö gavanahu hejë'oho noro hu sanuami'ejarëjo. Sanuami'iramu hu huë vavaenoho jemesi öriroho bogo bojëmi'ajëjo.

15 Ëhi uëvamu hegorovo rue muorovo ariböviohuro ijo bajoho ujuohoromo Jew rajo a masijehu ae majëhiröhego uëvarëhi ëhi majëhibe jijihonövareje. Ëhi majëhibe jijihonövë'ëro éhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe ë jöho atarueje.

Iesuhu hesi aribövi jabiesi nunire rovade jöhoje.

16 Iae Iesuare ijomareje 11-ho jaburo Galilee sa'are va'oromo Iesuhu birohëvo'iröhëni uëvade daho-rure ë iojomareje.

17 Iojomoromo hu garomo rajahijareje. Röhu ijomareje ioro'iorohuro uvareje: Na aveho Iesu höjo o ae gö höjo.

18 Ëhi'amu Iesuro bëhire rueromo uëvadeje: God-ro nasi örire daruge bojemijë'e höjo mue aho'obëhe ö'idöre o sa'are jio'amajoho naro muebe'amo'irodego.

19 Ëhuni sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo ae aho'obëhe ajëmibe jijihorego jabu'o nasi ijore ijore jijiho'irarëjo. Ëhi ajëmiromo Vavu hesi ihoro Harihu nasi ihoro God-are Aru'aho hesi ihoro bapataeto vaejëvobe jijihorëjo.

20 Bapataeto vaejëvoromo naehu mu rabe rabé bojëmodoho ëho röjëhibe jijihorego jaburo nasi jöho ejeho'irarëjo. Ëhi ë'iramu naro jemë'o gemu mae juvemu juvobe va'iramu sa'ae bövie bise'e barë'ajëjo.

**God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini**

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa